

Montreālas Latviešu

Biedrības

ZINOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1993. GADA MAIJS

MONTREALA, KVEBEKĀ

45. GADA GĀJUMS

Nr. 5. (530.)

Davasara puteņi

Tā ir bijusi smaga ziema un, pie beigām, klāt nācis nejauks 1. aprīļa joks: vēl 35 centimetri. Īss atkusnis—un! Darbā ļaudis smīn: ko, palaidi garām vasaru? Mirkli nokavēta, un cauri. Tā arī liekas: pelēki padebeši, kuru katru brīdi varētu no jauna snigt vai, vēl jaunāk, krusot un pielipt tā, ka drošs, ka tepat aiz stūra gaida jauna ziema. Jauna rakšanās un šķūrēšana. Viss—tāpat. Veselas sezonas smagums neganti sagūlies krustos un netaisās atkāpties.

Mēs nespējam izbēgt no ziemas—pat ja lidojam uz dienvidiem, jāatgriežas kupenās! Grūti sala iedzītās domas izkratīt. Ziema nodara bojājumus, i vidē i psihē; tos ir jālabo; nejutīgs muļķis, lāpstu, dakšu un krāsas otu cilājot, būs vienīgais, kas reizi nav vaicājis: kāda tam visam jēga? Jā, tas ir dzīves ritms, jā, tādas ir sezonas, katra ar saviem pienākumiem... bet vai laiki reiz nevarētu pagriezties labvēlīgāki, maigāki? Vai nedēļas nogales, prom no darba pienākumiem, nevarētu būt skaistas? Vai jaunākā burzma, pēdējā trauksme nevarētu iekļauties vispārējā burzmā, ikdienas trauksmē—un atstāt mums manāmus atelpas brīžus?

Reiz gaidījām maiņas. Tagad maiņas liekas aizdomīgas.

Viss notiek ātrāk. Ātrāk jāorientējas, ātrāk jāizvēlas un ātrāk kļūdas nes zaudējumus. Un tad tos ir jāaizpilda. Esam smagi steidzināti. Izvēles brīdi, šķiet, vairs nespējam pievilkt visus labos padomus, visu pieredzi... vienkārši kaut kā jāizšķiras—un jāripo tālāk. Intuitīvi zinām, ka varētu prātīgāk, apdomīgāk—bet nav laika, trūkst enerģijas. Kaut kas mūs steidzina. Kaut kas spiež mūs dzīvot kvalitatīvi zemākā līmenī—ja tā to varam saprast—kā iespējams, kā vajadzētu, būtu pareizi. Un nevaram izslēgties.

Biežāk jāveic nepatīkamas izvēles. Uznācas nepateicīgi pienākumi. Biežāk ierodas negaidīti ciemiņi. Biežāk iekrīt sīkas likstas un tieši tā, ka nosit pēdējās pacietības rezerves. Biežāk izkūp patīkamais un uzpeld nejēdzīgais. Biežāk neievēro to, ko gribam un izrīko to, ko citi vēlas. Ne tikai biežāk, bet atkārtoti.

Mēs negribam mācīties no vēstures un tāpēc ar uzviju atkārtotam kļūdas. Lai kā sokas, arī personīgo nedomājam mainīt.

Nu, uzvelsim vainu politiķiem, kas valsti, vidi un vēlmes salaiduši tādā grīstē, ka grūti saredzēt tai galu, malas! Bet tamli dzīgs aprēķins tomēr neapmierina, jo sakāmvārdam taisnība: mums ir tieši tādi vadoņi, kādus esam pelnījuši. Ievēlējuši, iecēluši, pieļāvuši, apstiprinājuši, laiduši pie varas ar neskaitāmiem sīkiem pirkumiem, neapdomātiem izvēles momentiem.

Labi, ņemsim priekšā 'globālo ekonomiju': darba vietas kapitalistu plānā aizceļo uz 'lētām zemēm', un pamet mūs uz sēkļa. Bet, no otras puses, neizejam arī demonstrācijās pret lētām mantu un pakalpojumu cenām. Braucam pāri robežām, lai varētu lētāk iepirkties. Lidojam vēl tālāk, lai varētu pāris nedēļas pamatīgi uzdzīvot. Lētāk, un citādi, kā mājās.

Kamēr naudas netrūkst, uz vietas problēmas nav jārisina. Mēs varam doties atvaļinājumā, vismaz uz kādu laiku. Un tad piepelnīt nākošam atvaļinājumam. Arī tas ir zināms ritms.

Pie laika maiņām, dabīgi, vainīga Černobila. Vainīgs Pinatubo vulkāna izvirdums Filipīnās. Negadījumi. Neesam vainīgi mēs—ar Amazonas mežu izciršanu, ar jēlu mēslu laišanu ezeros un jūrās, ar ogļu dedzināšanu, ar padušu smāķu špricēšanu, ar zemē gāztām un gaisā izplatītām ķimikālijām, ar degošiem eļļas kuģiem, ar pamestiem plastikas kalniem, ar katru benzīna mašīnas startu braucienam uz 'šoppingu'. Gan jau kaut kur vēl būs kāda nepiesārņota vieta, ko apciemot...

Saka arī: nesaprotam parādus. Aizņemamies no nākotnes, lai varētu ērtāk dzīvot šodien.

Veikalā padodam 'plastiku', aizejam uz banku, kad vajadzīga jauna mašīna, vai māja. Kādu tur vaina? Atmaksāsim. Tāpat strādā 'business' joms. Ar parādiem jau iekustinām visu ekonomiju! Bet krietni lielākos apjomos to pašu dara valdības—pilsētu, provinču, federālās; tās neko neražo, tikai maksā rēķinus un sedz tekošos izdevumus. Pat ja mēs gribētu, nevarētu šobrīd visus valdību parādus nomaksāt. Tas nozīmē: maksās nākošās paaudzes. Ar savām izvēlēm liekam ķīlā nākotni, ierobežojam nākotnes paaudžu iespējas, rīcības brīvību. Bet gan jau kaut kā, gan jau...

Parādu sistēmā neesam nemaz ierēķinājuši neatmaksājamo: izrakto rūdu, izsūkto eļļu, nosusinātos purvus, saindētos ezerus un izzāvētās jūras, apdraudētās un iznīcinātās zivju, putnu, zvēru sugas. Ar zālēm un narkotiku sakropļotos bērņus. Vergu nometnēs nokautos ķerneņus un izdzēstās smadzenes. Nodzinātās bibliotēkas, izsmietos māksliniekus. Vide un daba, pat cilvēces gēnu krātuve un gudrību rezervuārs, mums ir kā milzu neizsmeļama, iznantojama kredītbanka—kas dos un dos un norēķinus neprasis. Kā jau 'istā dzīvē'... Bet vide un daba un pūlis par tādu pieeju pārlieku nepriecājas un gatavo nepatīkamus pārsteigumus.

Negribam skatīties patiesībai acīs: sabiedrība dzīvo pāri pieklājības mēram, kā kopiens neprot noraidīt prasības (to ir katru dienu vairāk), kas parādos iedzen. Neprot, negrib norēķināties. Ir ļaudis, kas nodarbojas ar prasību pārtēlošanu 'tiesībās'—it kā katru jaunu 'es gribu', vai 'mums vajag' varētu tūlīt atļauties. Kā tik ilgi bijām 'to' piemirsuši? Pretošanās tiesību ražošanai, re, atklāj sabiedrības 'cietsirdību', 'morālo bankrotu'. Ne vien zemniekam, zvejniekam vajag mūžīgu stuti, nepieciešama tā arī biznesmenim; iezemiešiem ir savas prasības; ar normāli precētiem vienlīdzību prasa miksto pāriši; sievietes grib brīvu bērnu pieskati, lai varētu iet 'radošā' darbā; mākslinieki meklē pabalstu; tirgotāji prasa atlaides; baznīcas atsaikās maksāt nodokļus; AIDS un vēža cietēji prasa 'veselības krusta karu'. Vienmēr, visur—lai tikai pārējie dod! Katra grupa veido savas atšķirīgās 'intereses'—resp., prasības, tad 'tiesības'—un eventueli dzīva, daudzpusīga, spuraina, nekārtīga sabiedrība atrofējas, zaudē elastību, prioritāšu (arī: vērtību, principu) izpratni, lemšanas spējas... un tad kā abstrakts, manipulējams jēdziens ar midzinošas televīzijas palīdzību nosēžas papīros un likumos. Tad sabiedrības kolektīvais naudas maksder tikai kā vēl viena speciālos nolūkos izsūcama kredītbanka. Bet tai izmaksas spējas un labā griba vispār strauji izsīkst, lai no kuras puses tuvojami. To, prasībās iesiluši, nenojaužam. Uztraucamies tikai tad, kad prasa cits.

Nekas. Valdības, sev izdevīgu (resp., lai tik pie varas turētos) 'polītisku momentu' tvarstot t.s. 'atsaucības' aizsegā, veikli piedāvā jaunus 'pakalpojumus' (ar piekabinātām jaunām pārraudzes birokrātijām), par ko visi, dabīgi, jāmaksā agrāk, vai vēlāk. Kaut kur kāda grupiņa svinēs, bet vairākums griezīs zobus un krās naidu. Kamēr politiķi sabiedrību iznanto kā kredītbanku, kurai pacietības nekad nepietrūks—un kamēr viņiem tā ļauj—dīls kopējais un izplēnēs iespēja no dziļi iebrukta savtības grāvja izķepuroties.

Pavasaris—lai kāds—ir atjaunošanas laiks. Mēs atjaunojam ticību, vidi, garastāvokli, cerības. Tuvu, tālu gaidām izvēlu, vēlēšanu solito pagriezīenu. Šoreiz: vēlmju iedarbību! Gribam saprast maiņu nozīmi un tajās pielikt savu cilvēcisko roku, lai tās virzītu miermīlīgākā, pacietīgākā gultnē. Arī mēs, ja tā drīkstētu teikt, ilgojamies augšāncelties—vēl te, uz vietas, kur darāmais, labojamais kliez no katra stūra, no katra sāpēs savilkta netaisnības mezgla.

Un ja tik ik katrs mēs zemē sētu...

1993.g. Lieldienās

Juris Mazutis

LATVIJAS 5. SAEIMAS VĒLĒŠANAS

Latvijas Generālkonsulāta

Kanadā

Ziņojums

230 CLEMON AVENUE, Ottawa K1S 2B6

Tel (613) 238-6868 Fakss (613) 238-7044

VĒLĒŠANU KOMISIJA KANADĀ UZSĀK DARBU

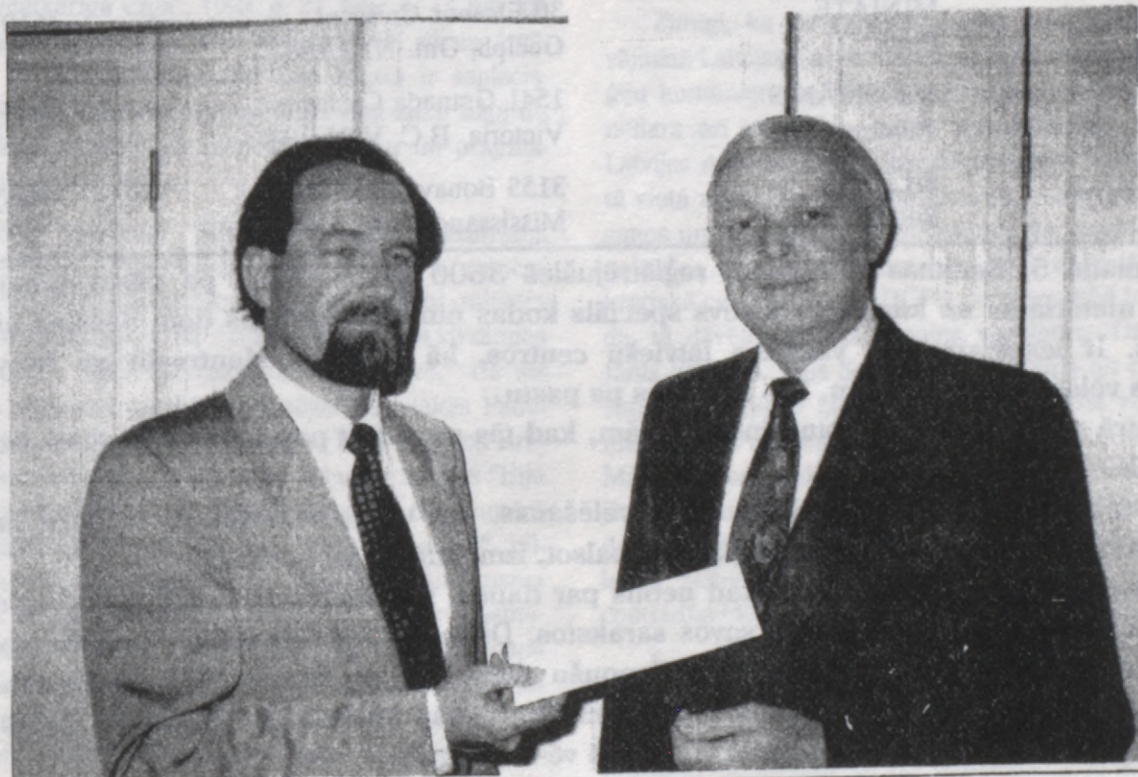
Latvijas ģenerālkonsuls Kanadā Dr. Guntis Siliņš 8. aprīli sasauca Latvijas republikas Centrālās vēlēšanu komisijas (Rīgā) iecelto 5. Saeimas Vēlēšanu komisiju Kanadā (VKK). Šajā konstruēšanās sēdē VKK par komisijas priekšsēdi ievēlēja Aivaru Poni, par priekšsēža vietnieku Uldi Zommeru un par sekretāru Aivaru Staško. Pārējie komisijas locekļi ir Imants Alksnis, Vitālijs Būcēns, Ligita Galdiņa, Leopolds Koppels, Miķelis Svilāns un Valdis Štengels.

Komisijas uzdevums ir izkārtot Saeimas vēlēšanas Kanadā, vadoties pēc Latvijas Republikas Centrālās Vēlēšanu komisijas lēmumiem un pēc 1992. gada 20. oktobrī pieņemtā likuma par 5. Saeimas vēlēšanām.

Vēlēšanu materiālus paredzēts katram Kanadā reģistrētam balsotājam piesūtīt pa pastu. Pirms tam, laikrakstu sludinājumos tiks sniegti dažādi paskaidrojumi un vēlēšanu kārtība, kādu to izstrādās Vēlēšanu komisija.

Aivars Pone dzimis 1937. gadā, Priekulē. No Vācijas bēgļu nometnes 1949. gadā izceļo uz Brazīliju, kur pavada septiņus gadus, ieskaitot vienu gadu latviešu kolonijā Vārpa. Iebrauc Kanadā 1956. gadā un ņem aktīvu dalību rovers, koļos, deju grupās un Pirmo latviešu jaunatnes svētku rīkošanā. Beidz Karalisko militāro akadēmiju Kingstonā un 26 gadus dienē Kanadas bruņotos spēkos kapteiņa pakāpē kā navigators zemūdeņu izlūkošanas lidmašīnās Atlantijas un Klusā okeāna ūdeņos. Patlaban dzīvo Otavā, kur strādā kā kvalitātes inspektors kuģu būvniecībā. Precējies ar Māru, dzimusi Innus; ģimenē trīs dēli. Aivars Pone ir Otavas latviešu ev.-lut. Miera draudzes valdes loceklis un Fraternitas Cursica filistrs.

Foto uzņēmumā: Dr. Guntis Siliņš, Latvijas ģenerālkonsuls Kanadā, pasniedz pilnvaras jaunievēlētam 5. Saeimas Vēlēšanu komisijas Kanadā priekšsēdim Aivaram Ponem.

REĢISTRATORI KANADĀ KURĪ DARBOJAS GENERĀLKONSULA UZDEVUMĀ

Britu Kolumbijā	PŪPOLS Alberts	7731 Afton Drive Richmond, B.C. V7A 1A2	(604) 277-2127
Kvebekā	VALDMANE-DEMANDT Māra	5065 Hingston Avenue Montreal, Que. H3X 3R3	(514) 484-0712
Manitobā	KĻAVIŅŠ Ojārs	14 Rowe Street Winnipeg, Man. R2G 1R8	(204) 339-2996
Jaunskotijā	DAMBERGS Roberts	1967 Woodlawn Terrace Halifax, N.S. B3H 4G5	(902) 429-0079
Kalgarijā	MAKSIŅŠ Dāvis	301 - 3027 Blakiston Dr. NW Calgary, Alta. T2L 1L7	(403) 282-3291
Edmontonā	BIRZGALIS Jānis	13525 - 102nd Street Edmonton, Alta. T5E 4K3	(403) 476-6633
Londonā	BRIKMANIS Guntārs	42 Kipling Court London, Ont. N5V 1K6	(519) 453-6762
Hamiltonā	IEVIŅŠ Ojārs	29 Highcliffe Avenue Hamilton, Ont. L9A 3L3	(416) 385-7662
Kičenerā-Vaterlū	ŠŪBIŅŠ Gunārs	15 Mill View Street Kitchener, Ont. N2P 1W7	(519) 748-4177
Kingstonā	PORIETIS Fridbergs	1057 Old Colony Road Kingston, Ont. K7P 1M3	(613) 389-9753
Sv. Katrīnās	PĒTERSONS Ādolfs	23 Arthur Street St. Catharines, Ont. L2M 1G8	(416) 934-1992
Otavā	BRAUNS Pēteris	1372 Randall Avenue Ottawa, Ont. K1H 7R3	(613) 521-0726
Sarnijā	ŠĶETRE Maiga	782 Hall Street Sarnia, Ont. N7V 7C6	(519) 337-3697
Sudberijā	BĒRZIŅŠ Jānis	2312 Muriel Crescent Sudbury, Ont. P3E 4W4	(705) 522-1029
Niagarā	ŠTEINBACHS Andrejs	6308 Drummond Road Niagara Falls, Ont. L2G 4M9	(416) 354-1258
Vindzorā	BERNĀNS Vladislavs	968 Parkview Avenue Windsor, Ont. N8S 2X4	(519) 945-6246
Thunderbejā	ROZENBERGS Pēteris	206 Norah Street North Thunder Bay, Ont. P7C 4H2	(807) 623-5518
Sūsenmarijā	KRŪMIŅŠ Edgars	28 Willoughby Sault Ste Marie, Ont. P6B 3W8	(705) 253-8635
Gvelfā	MINIATE Elma	30 Eleanor Crescent Guelph, Ont. N1E 1S8	(519) 824-9844
Viktorijā	BLOSMANIS Teodors	1541 Granada Crescent Victoria, B.C. V8N 2B8	(604) 721-0441
Toronto	ŠILDERS Raimonds	3155 Bonaventure Drive Mississauga, Ont. L4T 2J5	(416) 672-9269

Kanadā 5. Saeimas vēlēšanām reģistrējušies 3600 latviešu, kas pa pastu saņems visus vēlēšanu materiālus un kuriem būs savs speciāls kodus numurs, kas dos tiem tiesības piedalīties vēlēšanās. Ir iespējams, ka vairākos latviešu centros, kā Toronto, Montrealā un Otavā, būs pieejamas vēlēšanu urnas tiem, kas nebalsos pa pastu.

Katrā ziņā sekojiet vēlēšanu instrukcijām, kad tās saņemsit pastā. Kanadā pasta izdevumus segs LNAK.

Ir vairāk kā svarīgi piedalīties šajās vēlēšanās. Un vēl jo svarīgāk ir to darīt latviešiem Latvijā. Mudiniet savus tuviniekus un paziņas balsot, izmantot savas tiesības.

Informācija par vēlēšanām nekad nebūs par daudz, it sevišķi par kandidātiem un dažādām politiskām vienībām, kas tos izvirza savos sarakstos. Diemžēl, telpa arvien ir ierobežojums, kādēļ varam sniegt šim mērķim tikai ierobežotu lappušu skaitu. Lai nu kā, šis MLB Ziņotāja numurs ir galvenokārt veltīts Latvijas 5. Saeimas vēlēšanām, lai vēlētāji un lasītāji paši varētu spriest par šo nozīmīgo notikumu Latvijas Republikas patreizējā vēstures gaitā.

Redakcija

CEĻĀ UZ SAEIMU

Priekšvēlēšanu vērtējums no Latvijas

Šoreiz uz kārtējo Saeimu iets vairāk nekā sešdesmit gadu. Mainījušās cilvēku paaudzes, iekaŗotāji, parasti, uzvevušies par atbrīvotājiem. Kā pēdējo izejas punktu ņemsim Augstākās Padomes vēlēšanas 1990. gada pavasarī. Arī to iznākumu gaidījām ar lielu nepacietību un cerību. Asas pretstāves gaisotnē sastapās Tautas Fronte un Interfronte, Latvijas neatkarības ideja un gorbačeviskās federācijas vizijas - robežšķirtne toreiz jau iztālēm bija skatāma.

Tagad tas viss ir savādāk un samudzinātāk. It kā politiskais spektrs būtu pietiekami plašs, kuŗa galēji labējā spārnā koalīcija ar stingru nacionālu stāju "Tēvzemei un brīvībai", bet kreisajā Interfrontes mantiniece "Līdztiesība" un "Krievu saraksts". Kreisajiem pieskaitāma arī Egīla Baldzēna vadītā Latvijas Sociāldemokratiskā strādnieku partija un pēc inerces par "rozā komunistiem" dēvētā Latvijas Demokrātiskā darba partija. Bet centrā tāds sablīvējums, kas šopavasār vēlēšanu visvairāk mulsina un apvārdot tiecas.

Vislielāko ievēribu izpelnījies "Latvijas ceļš", par kuŗa personālijām un kontūrām publiski pirmoreiz tika pavēstīts otrā dienā pēc PBLA valdes sēdes noslēguma Jūrmalā. Doma par spēku sakopošanu, par trimdas intelektuālā potenciāla mērķtiecīgu izmantošanu Latvijas atdzimšanai, katrā ziņā, ir simpātiska un tautā populāra. Protams, katram skaidrs, ka tas ir tikai priekšvēlēšanu veidojums bez politiskas partijas parametriem, domu biedru izvērsta kopa. Osvalds Akmentiņš šajā sakarā saskata Gunāra Meierovica negaidītu un nosodamu manevru. Jānis Bumbērs tajā pašā "Brīvās Latvijas" numurā (12.-19. apr.) apšaubā Anatolija Gorbunova tiesīgumu kā deputāta kandidātam piedalīties Saeimas vēlēšanās. Skatpunkti var būt dažādi. Manā uztverē, uz tautiešiem no Rietumiem arī mūsu vēlētaji nelūkojas kā uz vienīgajiem praviešiem, kam atliek rīkoties pēc principa "veni, vidi, vici". Tāpēc noteikta priekšrocība allaž būs tiem, kas nav vairījušies arī melnā ikdienas darba Rīgā un Latvijā, kas sevi pie-teikuši ne tikai kā spilgtu publicistisku rakstu autorus. Sava rezonanse noteikti ir arī Lailas Freivaldes paustajam viedoklim: "Un cilvēkam, kas nedzīvo Latvijā un ar pārējiem nedalās viņu grūtībās, nav tiesību lemt par latviešu dzīvi" ("Neatkarīgā Cīņa", 1993. g. 27. febr.). Tā nav kādas šaubu ēnas mešana, bet vienkārši vēl viens atgādinājums, ka eiforijas vilnis arī šajā krastā ir saplācis. Tomēr "Latvijas ceļa" vērtējums valsti visu laiku kāpj un vieš noteiktu palāvību par nacionālo mērķu un pragmatisko pieeju sabalansētību.

Turpretim koalīcijai "Saskaņa Latvijai, atdzimšana tautsaimniecībai" šī uzticība tieši latviešu acīs ir samērā zema. Viens no tās vadītājiem, bijušais ārlietu ministrs Jānis Jurkāns pats atzīst, ka "zināmā mērā mēs virzāmies pret traumi šī brīža Latvijas politiskajā dzīvē." Uz šīs platformas stājušies vairāki pašreizējās Augstākās Padomes deputāti, kā Vladlens Dozorcevs, Vilnis Edvins Brešis, Mavriks Vulfsons, bijušais ministrs un grāmatas "Biju biedrs, tagad kungs" autors Jānis Āboltiņš un citi. Samērā skeptiskā attieksme pret lozungu "latvisku Latviju", pilsoniskās saskaņas bazējums uz abstraktā humānisma principiem šai priekšvēlēšanu koalīcijai piešķir kosmopolitisku nokrāsu. Nav noliedzams, ka tā iemantojusi krietnu atbalstu nelatviešu vēlētajos un joprojām visai populārs tās vidū ir Jānis Jurkāns. Latviešu vairākums Latvijā domā citādāk. Pie tā, droši vien, "vainīgs" ir paš-

reizējais ārlietu ministrs Georgs Andrejevs ("Latvijas ceļš"), kuŗš nepilna pusgada laikā daudz paveicis, lai "Rietumi mūs saprastu".

Viskolorītākā un reizē arī pati strīdākā politiskā figura šajā Saeimas vēlēšanu kampaņā ir vācu žurnālists un komersants Joachims Zigerists. Parādījies pie Latvijas debesjuma līdzīgi spožai antikomunistiskai komētai, uzmeties par trūcīgo aizstāvi un žēlsirdības akciju rīkotāju, viņš ne tikai ieguva LR pilsoņa pasi (kas pienākas, tas pienākas), bet arī iemanījās nokļūt LNNK kandidātu sarakstā. Zigerista skandalozā slava no Vācijas ir atnākusi arī līdz Latvijai, viņa piederība vācu labējiem ekstrēmistiem nav noslēpums šīs valsts oficiālajiem pārstāvjiem Rīgā un vairāku mēnešu ilgā politiskā reklāma avīzē "Diena" pēc savas formas bija demagoģiskas klaigas. Daudzi neizpratnē jautā: ko šis taisnības aizstāvis darijis Latvijas labā, teiksim 1988. gadā? Ko ar šī skaļā un pretenzīozā vīra piesaistišanu ir ieguvusi Nacionālā neatkarības kustība?

Guvums, diemžēl, izrādās vairāk ar minus zīmi. Pulcējusi ap savu kodolu veselu plejādi latviešu radošās inteliģences pārstāvju, kā Imantu Kalniņu, Romānu Pussaru, tagad arī radiožurnālistu Pēteri Tabūnu un daudzus citus, šī kustība kopš atmodas pašiem sākumiem daudziem simpātizēja ar savu bezkompromisa stāju latviešu tautas interešu aizstāvībā, ar savu ideālu skaidrību. Tās priekšgalā neilgu laiku bijis arī no komunistu režīma daudzcietsūšais Visvaldis Lācis, kuŗš tagad saka: "LNNK toreiz izskatījās ētiski tirāka nekā tagad." Pazīstot Lāča kunga tiešumu un godaprātu, man nav ne mazākā pamata šos vārdus norakstīt uz viņa personīgās aizvainotības rēķina. Lai arī viens no šīs kustības vadītājiem Andrejs Krastiņš nenoguris atkārtu, ka tā Saeimas vēlēšanās saņems vairākumu, vēlēšanu simpātijas pēc aptauju datiem vairākas nedēļas pēc kārtas ir slēidējušas uz leju. Zigerista kunga darbība savā tēva dzimtenē patiesi izrādās nav gluži pa tukšo!

Bez sevišķām ārišķībām un arī bez lielākas amplitūdes uzrāvieniem savu taku uz jauno Saeimu meklē un min Zemnieku savienība, Zaļo partija, Tautas Fronte un Demokrātiskā centra partija. Visas tās atšķirībā no "Latvijas ceļa" un "Saskaņas" nav nekādas pagaidu koalīcijas. Visām tām ir sava noteikta niša mūsu polarizētajā un tik neviendabīgajā sabiedrībā.

Zīmīgi, ka šīs partijas, kuŗām pieskaitāma arī stipri vājinātā Latvijas Tautas Fronte (LTF), nešķiež savu enerģiju komunistu nozākāšanai (to saprotamu iemeslu dēļ nedara arī vecās un jaunās nomeklatūras pārstāvji no Latvijas Atbalsta fonda, kas dzemdinājis "Saskaņu"), bet tā vietā nosvērti un lietiski runā par saimniecisku savākšanos un sabiedrības atveseļošanu. Par mazāk pazīstamu politisku spēku šajā centrīstu lokā uzskatāma Demokrātiskā centra partija (DCP), kuŗas vadībā ir vesela rinda, tā dēvēto, Tautas Frontes vecbiedru. Dainis Īvāns, Jānis Škapars, Vilis Seleckis, Ints Čālitis un citi pie LTF šūpuļa stāvējušie tagad sev piepulcinājuši veselu rindu inteliģences darbinieku, kuŗu vidū ieraugām arī ilggadējo Mākslas darbinieku nama direktoru Eduardu Širaku un jauno vēsturnieci Ilgu Gori. Protams, var pārnest, kāpēc daži no viņiem, īpaši Dainis Īvāns, tik viegli pameta ciņas lauku pašreizējā Augstākajā Padomē, var vēlēties, lai centrīsmā idejas aizstāvētu arī gados jaunāki cilvēki.

Joprojām grūti pateikt, vai vēlētajī savu galīgo lēmumu par balsošanu pieņems, vadoties no kandidātu popularitātes vai no partijas un koalīcijas piedāvātās programmas. Visticamāk, ka lētiem priekšvēlēšanu trikiem vai

vienkārši nacionālai iezēlināšanai tomēr nebūs izšķirošas nozīmes. Lai gan, tāpat kā vecajos labajos laikos, šādu piegājienu nav trūcis. Mans kolēģis Andris Vējāns, aizvadot pavasaļa mēnešus Alūksnes pusē, kādā vēstulē ieminējās: "Sniegs nokusa ātri, kaut arī tā kārtā bija bieža un augsta. Mānīga kā solījumi, ar kuņģiem mētājas apkārtbraukājošie Saeimā ietikt gribētāji. Samulsina cilvēkus, sagroza prātus sieviņām. Tās čukst viena otrai: ko tad vēlēsim? Lai gan jāsaka: lauku cilvēki vairs nav tik viegli apceļami. Viņi redz, kā notiek privatizācija, kur saņiegti kaut kādi bezlikumības kalngali."

Atliek cerēt, ka šajā Saeimā mandātus saņems ne jau gaisa tricīnātāji un vaigu piepušanas meistari. Kaut gan pārsteidzoši liels ir to deputātu skaits, kuņģi par savu svētāko piernākumu uzskata no jauna iekļūt Augstajā namā, un tikpat pārsteidzoši reti ir tie godīgas atzišanās brīži, ka daudz kas šādu "bezlikumības kalngalu" novēršanai bija izdarāms, darbojoties šajā vēl okupācijas un pašu okupētāju vēlētajā parlamentā. Toties nav uz pāris rokas pirkstiem uzskatāmi tie gadījumi, kad taktisku apsvērumu vadīt šie pretendenti atstāja savu tradicionālo kuņģi - citi Zaļo partiju, citi Demokrātisko darba partiju, citi konservatīvos utt., lai tikai nonāktu publikai redzamākā vietā. Juris Bojārs, kuņģis pats nekad nav slēpis savu agrāko piederību LPSR drošības sistēmai, acimredzot, paliks ārpus svitras, bet daudzi viņu vēlētos redzēt jaunās Saeimas deputātu skaitā ne jau aiz simpātijām pret čeku un čekistiem. Vēlētāji tikpat atklātu atzišanos gaidīja arī no citiem, kam ar šo iestādi bijuši regulāri sakari, sak, nekautrējaties, kungī, un neveliet akmeni tikai uz Demokrātiskās darba partijas lidera pusi.

Pieņemams, ka priekšvēlēšanu troksni, kas aprīļa nogalē vēl jūtams tikai kā pērķona dūciens pamalē, plašākam balsotāju lokam var palikt arī nepamanīts atsevišķas fineses vai atšķirības partiju programmās un pieteikumnos. Teiksim, LTF ir atteikusies no zemes pārdošanas ārzemniekiem lauku apvidos, kamēr tāds variants ir paredzēts LNNK un "Latvijas ceļā" tautsaimnieciskajā reperimentā.

Būsim gandarīti, ja Saeimā tiks ievēlēti godprātīgi profesionāļi, kuņģiem par visu sāv savas tautas un valsts liktenis. Ne daudz kopienas valsts (pēc "Saskaņas" modeļa), ne divkopienas kopmitne (pēc "Krievu saraksta" teorētika Andreja Voroncova receptes), bet latviska Latvija ir tas ideāls, pēc kuņģa ar jaunu piepūli un gudrību tiekies. Šajā sakarā nevaru neatcerēties Baltijas labvēļa, Karnegija miera fonda līdzstrādnieka Pola Boubla teikto par diviem mūsu uzdevumiem: nosargāt Latvijas valsti un saglabāt latviešu tautas identitāti. Tie risināmi tikai un vienīgi ciešā kopsakarā. Pretējā gadījumā, kā bilda bijušās padomju impērijas lieliskais pārzinātājs Goubļa kungs, jūs varat pazaudēt kā vienu, tā otru.

VOLDEMĀRS HERMANIS

*****

DAŽĀDIE VĒLĒŠANU SARAKSTI UN TO ATBALSTĪTĀJU GRUPAS

Šos datus sakārtojusi LNAK informācijas nozares vadītāja Elma Miniāte. Pārskats sastādīts ar tādu aprēķinu, ka iet no politiskā spektra kreisā uz labo spārnu. -

Latvijas veterāņu tiesību aizsardzības savienība - LVTAS; Latvijas komunistu savienība - LKS. Abas organizācijas 5. Saeimas vēlēšanu ciņā tieši nepiedalīsies, jo šo locekļi nav Latvijas pavalstnieki. Tie ir pensionētie Padomijas virsnieki, viņu ģimeņu locekļi, VDK darbinieki un bijušie

komunistu funkcionāri. Saņem līdzekļus no Krievijas vadošām aprindām.

Latvijas komunistu līga - LKL, par ko tuvāk nav nekas zināms. Piedalījies Valstu Savienības kongresā, kas notika š. g. 25. un 26. martā, Maskavā.

Krievu saraksts piedalīsies vēlēšanās; aizstāvēs krievvalodīgo (17-20%) intereses; cer iegūt 15% balsu; ir pāreizticīgo baznīcas atbalsts. Financēs uzņēmēju aprindas; varētu apvienoties ar "Līdztiesība". Sarakstu veido BKP pr-dis un DICP pr-dis Andrejs Voroncovs un Michails Gavrilovs, AP deputāts.

Baltijas konstitucionālā partija - BKP. Pr-dis Andrejs Voroncovs. Liekas tas pats, kas Krievu saraksts.

"Līdztiesība" piedalās vēlēšanās; stāv par "sociālo progresu un līdztiesību"; aizstāvēs nepilsoņu tiesības; veidos jaunu, nevis 18. novembra Latviju; dos visplašākās tiesības ieceļotājiem; pilsoņi ir visi iedzīvotāji, kas dzīvoja Latvijā 1990. gada 4. maijā; prioritātes uz zemi no kolchoziem pārveidotajām saimniecībām; nepieļaut valsts uzņēmumu bankrotu; jāatbalsta visas valodas, ko lieto iedzīvotāji; Latvijas aizsardzībai atvēlēt 1% no kopējiem izdevumiem; neatbalsta Krievijas armijas un virsnieku ģimeņu locekļu izvākšanu no Baltijas.

Piedalās Sergejs Dimanis, AP dep., vada AP frakciju "Līdztiesība", LU docents, bij. PSKP biedrs; Tatjana Zdanoka, AP dep., pieder AP frakcijai "Līdztiesība"; uzskata, ka satraukums par krievu aktivitātēm Latvijā ir "ienaidnieka meklēšana ar lākturi dienas laikā"; Leonīds Kurdjumovs, AP dep., bij. PSKP biedrs, L. Kucans, militārā kompleksa "Pārdaugava" vadītājs.

Latvijas lauksaimnieku savienība - LLS. Ap 3000 biedru. 1990. g. atšķēlās no LKP kā labais spārns; kolchozu priekšsēdētāju - sarkano baronu organizācija; kavē kolchozu sadalīšanu un pāriešanu privātsaimniecībās; runā pa prātam zemniekiem un cildina Ulmani; izdod laikrakstu "Lauku Avīze"; ir par "0" variantu - domā, ka pavalstniecība piešķirama visiem iedzīvotājiem; LZS un LZP atteicās sadarboties; LLS pati vairs negrib sadarboties ar LDDP; vēlēšanās, liekas, ar kandidātiem pievienojusies Jurkāna SL-AT. Vad. Vilnis Bressis, bij. LPSR MP pr-dis, bij. PSKP biedrs, aizstāv "0" variantu, LS-AT kandidāts vēlēšanās.

Neatkarīgo savienība - NS izveidojusies aprīļa vidū; uzskata sevi par kreisāku kā LDDP; aizstāvēs visus, kas dzīvo zem iztikas minima, tādu esot 85%, gribējusi sadarboties ar RP, bet programmas atšķirīgas. Vada Ingus Gailums, LR AP Tautas pašvaldību un sabiedrisko lietu komisijas konsultants.

Latvijas demokrātiskā darba partija - LDDP. Ap 4000 biedru; uzpotēta uz bijušās KP; vēlēšanām jau uzstādīti 20 kandidāti, visus vēl neizpauž, kā K. Podnieks teica: "LDDP grib, lai paliek mazāk laika kandidātu izpētei." Domā par apvienošanu ar Rūpnieku asociāciju; LDDP piedāvāja sadarbību ar citām kreiso partijām (LPP, LJPS, BAS, LLS), bet tās oficiāli atteicās. Liekas, ka apvienošanās notiek individuāli ar SL-AT, jo no augšā minētām grupām un arī LDDP kandidāti pievienojusies SL-AT partijai. Iespējams finansiāls atbalsts no LAF; aizstāv "0" pavalstniecības variantu; cer vēlēšanās iegūt 15%. Vada Juris Bojārs, līdzpr-dis Juris Rozenvalds, biedri - Nikolajs Neilands, bij. LPSR Ārlietu ministrs, vadījis KGB dezinformācijas dienesta AP Novosti nodaļu Stokholmā; Anatolijs Gorbunovs, LR AP pr-dis, LDDP neaktīvs biedrs; nav zināms, ka būtu izstājies, tagad "LC" kandidāts, domā, ka pēc vēlēšanām tagadējās koalīcijas nepastāvēs; Andris Plotnieks, AP dep., bij. KP biedrs; Mavriks Vulfsons, tagad kandidāts SL-AT. Kandidāti: Juris Bojārs, AP dep., LU docents, darbojies čekā, labais spārns partijā, nav skaidrības par viņa nostāju pavalstniecības jautājumā, viņam pieder izteiciens - "pirms vēlēšanām savas krāsas nerādīsim"; cer iegūt balsis vēlēšanās norādot uz pašreizējās valdības korupciju; pagaidām viņam nav pierādījumu. Kārlis Podnieks, pārstāv LDDP pro Maskavas spārnu. Mirdza Liepiņa, pārstāv LDDP pro-Maskavas spārnu. Agrita Groza, Labklājības ministrijas Soc. palīdzības dept. direktora vietniece. Uldis Ivans, Jelgavas Tautas deputātu padomes pr-za vietnieks. Ilgvars Kalniņš, Tukuma gaļas pārstrādes direktors. Voldemārs Prūsis, SIA "Laukceltnieks" pr-dis. Mārtiņš Rempis, Salaspils

poliklinikas galv. ārsts. Ojārs Skudra, LU filoloģijas fak. dekāna vietnieks.

Demokrātiskā centra partija - DCP. Ap 150 biedru; sauklis - "nekādu žņaugu, brīvu attīstību visiem"; principi - demokrātija, pilsoņu līdztiesība, privāta iniciatīva; virziens - "nacionāli liberāls"; ir par pilsonības piešķiršanu personām, kas Latvijā nodzīvojušas 10 gadu, prot latviešu valodu un saprot latviešu kultūru; domā saglabāt ekonomiju, to internacionalizējot, paatrināt privatizāciju, lietojot ekonomiskas sankcijas; jāatjauno zemes īpašnieku tiesības; grib sadarboties ar kustību Demokrātiskā Krievija un apspriest pēdējā laika "cilvēku tiesību pārkāpumus Baltijā"; iespējams Jurkāna LAF atbalstīs šo partiju ar līdzekļiem. DCP Domes pr-dis Jānis Skapars; pr-dis Ints Čalītis, bij. politiskais disidents, bijis LTF, liekas, mainījis ieskatu; Pēteris Lakis, AP dep., katedras vad. LU; Dainis Ivāns, bij. KP biedrs, sadarbojas ar Bresi un Bojāru; Sandra Kalniete, LTF kreisā spārnā, bij. KP biedre, tagad strādā AN Latvijas misijā. Kandidāti: Gunārs Baltiņš, Valsts statistikas komitejas pr-dis; Ilmārs Bišers, bij. AP dep. (viņam bija jāiesniedz atlūgumos sarakā ar 23. aug. notikumiem 1991. g.), jurists, MP pr-ža Godmaņa 1. padomnieks, vēl 1990. g. aizstāvēja PSRS intereses, tuvs Bresim un Bojāram, bij. KP biedrs, sadarbojas ar kustību Demokrātiskā Krievija, tika aicināts uz kongresu š. g. martā, neaizbrauca; Juris Celmiņš, AP dep., red. laikrakstam "Tukuma Ziņotājs"; Viktors Daugmalis, LKF pr-ža vietnieks; Ivars Elerts, AP dep.; Ilga Gore, vēsturniece; Aivars Kreitūss, Ekonomisko reformu ministrs, ieteic samazināt birokrātiju, bij. Latvijas biržas ģenerāldirektors, saistības ar privātuzņēmumiem; Kārlis Leiškalns, lauksaimnieks, Jānis Peniķis, profesors, politologs, no ASV; Egons Rusanovs, jurists; Vilis Seleckis, AP dep.; Indulis Strazdiņš, AP dep.; Eduards Širaks, teātra zinātnieks; Jānis Škapars, AP dep., bij. LTF Domes pr-dis, LTF kreisā spārnā, bij. KP biedrs.

Demokrātiskās iniciatīvas centra partija - DICP. Krievu deputāti, kas atdalījās no "Līdztiesības"; nav skaidrības, vai tā ir tā pati, kas DCP.

"Saskaņa Latvijai - atdzimšana tautsaimniecībai" - SL-AT izveidota š. g. 15. martā; atbalsts no LAF, Latvijas jaunatnes progresa savienības, LLS, Latvijas zvejnieku savienības, LTL; liekas, ka taktika bijusi nevis formāla koalīcija, bet kandidātu atvilkšana no šīm organizācijām saraksta stiprināšanas nolūkos; svarīgākais Latvijas tautsaimniecības atdzimšana; privatizējot valsts īpašumus, tos jādod uzņēmumu vadītājiem, kas tos spēj apsaimniekot, nevis bijušiem īpašniekiem; vēlas atjaunot 1922. g. Latvijas Satversmi ar maiņām minoritāšu un cilvēku tiesībās; pavalstniecību visiem, kas dzimuši Latvijā un viņu laulātiem, un tiem, kas Latvijā nodzīvojuši 10 gadu; valodas zināšanas nav minētas; zemi piešķirs tiem, kas to apstrādā; ekonomiski jāpanāk stāvoklis, kad var sekmīgi konkurēt ar Latvijas ražojumiem austrumu un rietumu tirgos; ārzemju ieguldītāji var iegūt zemi īpašumā; jārada kopējs Baltijas tirgus; rietumu aizdevumu jālieto rūpniecības attīstībai; nesola nekādus ekonomiskus brīnumus; jābeidz izmeklēt, kas kurš ir bijis; pēc vēlēšanām paredz veidot koalīciju ar DCP un LDDP. Biedri: Aleksejs Grigorjevs, AP dep. no Ludzas, nav bijis sakaru ar iepriekšējiem vēlētajiem kopš 1991. g. maija, darbojas LAF; Jānis Āboltiņš, bij. LR ministrs, piedalās LAF; I. Bents; Vladimirs Dozorčevs (Skat. LAF); I. Krampis; M. Pesse, pārstāv arī Latvijas zvejnieku savienību; J. Rozenvalds, Kluba 21 biedrs; M. Skuja, A. Vasiljevs; prof. E. Grinovskis. Kandidāti (sarakstā 63 kandidāti): Vilnis Bresis, AP dep., pārstāv arī LLS; Jānis Lucāns, LTL vad., pārstāv arī LTL, bij. PSRS AP loc., sekmīgs kolchoza pr-dis; Kazimirs Spogis, AP dep.; Edvins Kide, populārs nelatviešu vidē, bij. PSKP biedrs, Jāņmuižas Lauksaimniecības skolas dir.; Mavriks Vulfsons, AP dep., bij. Sarkanarmijas politiskais virsnieks, armijas izvešanas jautājumā aizstāv Krievijas viedokli; būdams valdības pārstāvis, Vācijā izsacījis savas personīgās domas, kas bija pretējas Latvijas valdības nostājai; solījis Latvijas vārdu ieņemt dubļos, ja atļaidis Jurkānu no amata; ir par "0" variantu; aizgājis no DCP; Jevgeņijs Zašcerinskis, AP dep., pieder LTL, populārs nelatviešu vidē. Jānis Jurkāns, bij. LR Ārlietu ministrs, bija jāatkāpjas, jo kā valdības pārstāvis ārzemēs izsacījis valdībai nepieņemamus personīgus spriedumus par Abreni; LAF presi-

dents, pārstāv LAF; populārs nelatviešu vidē; š. g. aprīļa sākumā mēģinājis iegūt līdzekļus no Eiropas Kristīgo demokrātiskās ūnijas, uzdodamies par kristīgo demokratu no Latvijas (Rīgas Balss, 1993. 5. 4.). Aivars Dāvavs, AP dep., AP juridiskās pārvaldes vad., LDDP biedrs. Andris Ameriks, Latvijas jaunatnes progresa savienības pr-dis, pārstāv LJPS. Indira Ozola, Latvijas radio žurnāliste. Abrāms Kļockins, žurnālists.

Latvijas tautsaimnieku liga - LTL piesaistījusi Rūpniecību direktoru padomi, Darba devēju apvienību un dažu paju sabiedrību vadītājus; vada Jānis Lucāns, tagad SL-AT kandidāts; pieder J. Bresis, tagad SL-AT kandidāts, J. Zašcerinskis, tagad SL-AT kandidāts. Kandidāti: Oskars Grīgs, zemnieks, Ervīds Grinovskis, profesors LU, pieder arī SL-AT.

Republikas platforma izveidota pirms 2 mēnešiem; principi: Latvijas republikas atjaunošana atbilstoši 1922. g. Satversmei; likuma pieņemšana, kas vēlētajiem dod tiesības atsaukt ikvienu deputātu. Paziņojumu parakstījuši Andris Plotnieks, AP dep., bij. KP biedrs, LU jurisprudences fakultātes prof., Latvijas Zinību b-bas pr-dis, 3 komercfirmu vad. (viena Lat West East), bij. LDDP vicepr-dis; Ivars Strautins, Latvijas patērētāju biedrību savienības pr-dis; Andris Siliņš, Latvijas brīvo arodbiedrību savienības pr-dis; Andrejs Galzons, LR MP galvenais speciālists; Andris Augens, politologs; Roberts Soms, Latvijas Tautsaimniecības institūta direktors; Viktors Naglis, komercbankas "Rīga-Bank" valdes pr-dis; Edvins Platkajs, Rīgas 7. klīniskās slimnīcas galvenais ārsts, Eižens Počs, starptautisko problēmu eksperts. Iespējamais kandidāts - Alberts Kauls, bij. kolchoza pr-dis, LLS dibinātājs, bij. PSRS prezidenta padomes loceklis, bij. Vislatvijas sabiedrības glābšanas komitejas loc.

Latvijas atbalsta fonds - LAF nav partija un kā vienība vēlēšanās nepiedalīsies; finansiāls pasākums, atbalstīs "visus demokrātiskos spēkus"; fondu atbalsta sveštautieši, tas saņem līdzekļus no Krievijas; nav izslēgts, ka no Gorbačeva fonda un rietumu veikalnieku aprindām; Jurkāns ar kundzi bija ielūgts uz prez. Klintonu ievēšanu amatā. Fondu dibināja Jānis Jurkāns, bij. LR Ārlietu ministrs, piedalās firmās "Mikas", "AMF" un "Albovine", populārs nelatviešu vidū - nepopulārs latviešu vidū; aizstāv "0" variantu; ārzemēs izteica savus personīgos uzskatus par Abreni, kādēļ bija jāatkāpjas; pārmet valdībai, ka tā pietiekoši neaizstāv Jelcinu; Vladlens Dozorčevs, AP dep., bij. red. žurnālam "Daugava", bija LTF kreisā spārnā, izstājās no DCP, sadarbojas ar Bresi un Bojāru, piedalās SL-AT, ir par "0" variantu; Mavriks Vulfsons (Sk. LDDP); A. Grigorjevs (sk. SL-AT), Z. Kacs; Igors Movels, AP dep., red. laikrakstam "Jelgavas Ziņotājs"; un Alfrēds Cepanis, AP dep., Tirdzniecības komisijas pr-dis, bij. PSKP biedrs, bij. LPSR MP pr-ža vietnieks, Kluba 21 biedrs; Jānis Āboltiņš, bij. LR ministrs; piedalās SL-AT.

Latvijas sociāldemokrātisko strādnieku partija - LSDSP. 480 biedru. Sauklis - "mēs par demokrātiju, par sociālas partnerības valsti"; atzīst tirgus ekonomiju un sociālās garantijas, abu dzimumu vienlīdzību pārvaldē; nesaistās ar komunistiem. LSDSP rindās esot tikai 10 bijušie PSKP biedri; aizstāvēs darba darītāju intereses; pavalstniecību tiem, kas Latvijā nodzīvojuši 10 gadu un prot valodu; atbalsta sertifikātu ideju (katram pilsonim zināmu daudzumu privātpašuma iegādei); bezmaksas vidējā izglītība; grib sadarboties ar LZS, LKDS un LNNK. Zviedrijas Sociāldemokrātu partijas atbalsts. Pr-dis Egils Baldzons, līdzbiedri - Uldis Bērziņš, dzejnieks, Jānis Dinēvičs, Latvijas valsts ministrs, vecākais pasniedzējs Rīgas Politehniskā institūtā, delegācijas vadītājs sarunām ar Krieviju par armijas izvākšanu, Irēne Auziņa; Arnis Mugurevics, Aivars Bernāns, Sertifikātu ieviešanas padomes vadītājs.

Saimnieciskās rosības liga - SRL dibināta š. g. februārī. Programmā banku darbības attīstīšana, lauksaimniecības problēmu atrisināšana, liberālisms, tolerance, jā saglabā labas attiecības ar Krieviju. Pieder Ojārs Blūmbergs, AP dep., neatkarīgais, Arhitektūras un celtniecības komisijas pr-dis; Ģirts Krūmiņš, AP dep., frakcijas "Satversme" līdzpr-dis, Rūpniecības komisijas pr-dis, rūpniecības RAF laboratorijas vad.; Valdis Biķis, AP dep., valdes pr-ža vietn. mēbeļu rūpniecībā "Kurzeme"; Antons Buls. Kandidāti: Valdis Krisbergs, pārnācis no LNNK, jo

nepiekrīt J. Zigerista (LNNK) nekorektām vēlēšanu propagandas metodēm.

Klubs 21 nav partija; pēc citu izteikumiem kalpo naudas makam, biedri no ekonomijas laukā kompetentām un godīgām personām līdz veikliem patlabenējās situācijas izmantotājiem, sastāv arī kultūras un sporta darbinieki. Vārdi: Sergejs Ancupovs, Mārtiņš Arnītis, Arvils Ašerādens, Helmūts Balderis, Vilnis Baltiņš, Indulis Bērziņš, Valdis Birkavs, Ineses Birzniece, Aleksandrs Bļinovs, Ivete Bojāre, Aivars Borovkovs, Jānis Brēmers, Leons Briedis, Jānis Bunkšs, Arnis Bute, Alfrēds Čepāns, Imants Daudišs, Juris Dobelis, Karl Eggi, Leonids Esterkins, Rodrigo Fomins, Māris Gailis, Jānis Gavars, Vitālijs Gavrilovs, Māris Graudiņš, Michails Gurļevičs, Andris Gūtmanis, Vladimirs Hiodakovskis, Edvins Iņķēns, Viktors Kalnbērzs, Imants Kalniņš, Ojārs Kehris, Ivars Ķirsons, Viesturs Koziols, Jānis Krievs, Ģirts Kristovskis, Jānis Krūmiņš, Vladimirs Kuļiks, Dagnija Lāce, Egils Levits, Zigmārs Liepiņš, Imants Lieģis, Eduards Maharevs, Aleksandrs Maļcevs, Andris Panteļejevs, Raimonds Pauls, Eduards Pāvuls, Uldis Pāže, Dzintra Pededze, Karina Pētersone, Alla Petropavlovska, Andris Piebalgs, Juris Podnieks, Olafs Pulks, Jānis Rozenfelds, Ojārs Rubenis, Ādolfs Sadovskis, Ivars Silārs, Jevgeņijs Sihmans, Druvis Skulte, Guņārs Slavinskis, Mihails Stepičevs, Jānis Stradiņš, Jānis Šipkēvics, Māris Šteins, Igors Šuvājevs, Ārijs Ūdris, Laima Vaikule, Valdis Valters, Mārtiņš Virsis, Valdis Ziemelis, Jānis Žagars un citi.

Liberāļu partija. Daži simti biedru. Vada J. Danoss. Domā, ka daļai krievu jādod pavalstniecība; iespējami apvienosies ar "Tēvzemei un Brīvībai".

Latvijas Tautas Fronte - LTF. Devīze - "Būsim saimnieki savā zemē!" Pastāv, ka pirms vēlēšanām pavalstnieku loku nedrīkst paplašināt; ieteiks nākamajai Saeimai 5 gadu robežu pavalstniecības iegūšanai; ieteic iet vidus ceļu starp nacionālradikāļiem un kosmopolitisko grupu piekritējiem; līdzsvaros latviešu politiskās, ekonomiskās un nacionālās intereses ar Latvijā dzīvojošiem cittautiešiem; iestājas par valsts okupācijas izbeigšanu un kolonizācijas seku likvidēšanu; kampaņā daudz laika veltīs cittautiešu politiskai izglītošanai; sveštautieši nevar iegūt zemi privātpašumā; neveidos koalīciju ar citām partijām, jo domā 4 % robežu sasniegt paši; pēc ievēlēšanas piedalīsies koalīcijas veidošanā. Pr-dis Uldis Augstkalns; vietnieks Andrejs Panteļejevs, AP dep., LTF vad. vietnieks, pārstāv LTF centru, aspirants LU, fiziķis, "pālicis uzticīgs TF ideāliem", bij. PSKP biedrs, AP Cilvēku tiesību komisijas pr-dis, tagad kandidāts "LC", Kluba 21 biedrs, biedri - Ilze Cielava, I. Godmaņa "labā roka"; Romualds Ražuks. Kandidāti (sarakstā 61 kandidāts): Ivars Godmanis, LR premjerministrs, fiziķis LU. Uldis Augstkalns, bij. Zinātniskā komūnisma katedras vad. LU, nav pieņemams vairākām TF nodaļām viņa pagātnes dēļ, pagaidām kandidāts vēlēšanām. Ingūna Ēbele, ārste. Juris Cibulis, AP dep. J. Dobelis, AP dep., AP Iekšlietu un aizsardzības komisijas vad. vietnieks, valsts drošības dienesta padomnieks, AP frakcijas LTF vad. vienieks, daļa TF viņu neatbalsta, jo uzskata par diktatorisku un cenšanos pēc miksta sēdekļa, ir pret vēlēšanu likuma maiņu pirms vēlēšanām, Kluba 21 biedrs. Māra Skride, koņa diriģente. Jānis Freimanis, AP dep., laboratorijas vad. Zinātņu akadēmijā, pieder AP frakcijai "Satversme", Ārlietu komisijas loceklis, darbojas politiski cietušo labā, ir par LTF-LNNK-PBLA apvienošanu, LTF domnieks. Dainis Ģeģeris, Lauksaimniecības ministrs, atsevišķas LTF nodaļas neuzskata viņu par labu darbinieku. Tālavs Jundzis, Latvijas Aizsardzības ministrs, jurists. Romualds Ražuks, bij. LTF pr-dis.

Brīvo pilsoņu konservatīvā partija - BPKP. To vada Valdis Šteins. Kandidāti: Edgars Dubiņš, mākslas zinātnieks. Uģis Kamšs, ekonomists. Inta Biezā, skolotāja. Artūrs Malta, privātu uzņēmējs. Iveta Zariņa, studente. Māris Jansons, inženieris. Valdis Šteins, docents, bij. LTF loc., nodibināja LSFSP, pēc tam BPKP.

"Latvijas ceļš" - LC. Vēlēšanu apvienība nodibināta š. g. februārī. Principi - parlamentārā daudzpartiju sistēma, tiesiska valsts, privātpašums, brīvais tirgus, latviešu interešu aizstāvēšana, visu iedzīvotāju pamattiesības, Baltijas valstu cieša

sadarbība, meklē ceļu apvienot sadalīto tautu, atbalsta partijas un organizācijas. Kandidāti (sarakstā ap 60): Anatolijs Gorbunovs, AP prezidija pr-dis, LDDP neaktīvs biedrs, nav zināms, ka būtu izstājies; bija saistība ar LTF, Latvijā populārs; domā, ka tagad radītās koalīcijas pēc vēlēšanām nepastāvēs. Guņārs Meirovics, tagadējais PBLA pr-dis, uz laiku nolīcis pilnvaras. Andris Kadegis, no Vācijas, PBLA valdes loceklis. Oļģerts Pavlovskis, sabiedrīks darbinieks rietumos, bij. PBLA valdes pr-dis. Valdis Pavlovskis, sabiedrīks darbinieks rietumos, tagad Latvijas Aizsardzības ministra vietnieks Jānis Vaivads, frakcijas "Satversme" bij. pr-dis, pēc kandidēšanas LC "Satversme" viņu aicināja izstāties. Indulis Bērziņš, AP dep., AP Ārlietu komisijas vad., AP LTF frakcijas vad., Kluba 21 biedrs, vec. pasniedzējs LU, praktisku apsvērumu dēļ aizstāvējis nedrošus ekonomiskus darījumus (Ventspils naftas vads). Inese Birzniece, Ārlietu ministra padomniece, rietumu latvieti, Kluba 21 biedre. Georgs Andrējevs, Ārlietu ministrs, profesors, bij. PSKP biedrs, sekmiģi aizstāvējis latviešu tautas intereses AN Cilvēku tiesību komitejā. Egils Levits, Latvijas vēstnieks Vācijā, jurists, Kluba 21 biedrs. Andrējs Panteļejevs, AP dep., Cilvēku tiesību komitejas vad., bij. PSKP biedrs, aspirants LU, pieder frakcijai LTF, Kluba 21 biedrs. Ruta Marjaša, židu tautības AP dep., rakstījusi rakstus rietumu preseī par Krievijas izvesto dezinformācijas kampaņu par it kā antisemitismu Latvijā. Dzintars Abiķis, AP dep., pieder Zaļo partijai. Ģirts Kristovskis, AP dep., pieder frakcijai "Satversme", Kluba 21 biedrs. Antons Seiksts, AP dep. Edvins Iņķēns, TV raidījuma "Labvakar" vad., tagad viņa kandidēšanas dēļ raidījums pārtraukts, Kluba 21 biedrs. Ojārs Kēhris, AP dep., LTF frakcijas loceklis, AP prezidija loc., Kluba 21 biedrs. Jānis Lagzdiņš, AP dep., advokāts, Korupcijas jautājumu komisijas pr-dis, LTF centra pārstāvis. Ilmārs Geige, AP dep. Ivars Silārs, AP dep., LTF frakcijas vad. vietnieks, Aizsardzības un iekšlietu komisijas vad., "pālicis uzticīgs LTF ideāliem", domā, ka Latvijas drošības dienesta un armijas piederīgie nedrīkstētu piedalīties vēlēšanās, Kluba 21 biedrs. Imants Daudišs, AP dep., AP sekretārs, Kluba 21 biedrs. Andris Ligotnis, AP dep., Valdis Birkavs, AP dep., AP LTF frakcijas vad. vietnieks, Kluba 21 biedrs, "pālicis uzticīgs LTF ideāliem". Aivars Endziņš, AP dep., AP LTF frakcijas loceklis, Likumdošanas komisijas pr-dis, "vēlēšanās nedrīkst izmantot vecās PSRS pasēs", var rasties nelikumības, gribēja piešķirt pavalstniecību tiem, kas Latviju atstājuši pirms 1914. g. Pēteris Elferts, PBLA biroja vad. Rīgā, rietumu latvietis. Andris Gūtmanis, Latvijas satiksmes ministrs, Kluba 21 biedrs. Uldis Osis, Finanču ministra vietnieks. Anita Stankeviča, LNSL līdzpr-de, UNESCO darbiniece, vairākus gadus cinījies par Krievijas armijas brutalitāti pret baltiešu kaņavīriem Sarkanarmijā, tagad gādā darbu mātēm - vieniniecēm. Mariss Andersons. Vilis Kristopāns. Romāns Apsītis, AP dep., AP frakcijas "Satversme" loceklis.

Latvijas zemnieku savienība - LZS (nesajaukt ar Latvijas Lauksaimnieku savienību, Latviešu Zemnieku savienību un Latvijas Zvejnieku savienību). ap 2000 biedru, 120 nodaļas, populāra - 1992. g. decembra aptaujā minēta kā pazīstamākā; dibināta pēc Latvijas neatkarības laika Zemnieku savienības parauga, devīze "Par Latviju, nacionālu, daiļu, varenu"; galvenais uzdevums Latvijas patstāvības nosargāšana, lauksaimniecības attīstība; tautsaimniecības uzplaukuma un iedzīvotāju labklājības veicināšana, ekoloģiski tīras produkcijas ražošana; sociālā sistēma uz apdrošināšanas principiem, aizstāv pamatnāciju (latviešu, libiešu) politiskās un ekonomiskās intereses; minoritāšu tiesības; Latvijas deokupācija; apvienojies ar Latvijas Zemnieku federāciju un Latvijas politiski represēto apvienību; atbalsts arī no daļas no DV organizācijas Latvijā (nav zināms no kuŗas); 53 kandidāti ar augstāko izglītību, domā sasniegt 4 % robežu. Padomes pr-dis Ivars Berķis. Savienībai nozarojumi: vienā - bijušie LZS biedri ar rietumu latviešu atbalstu: Dr. Jānis Labsvīrs, prof., sabiedrīks darbinieks rietumos; Dr. A. Vanags, veterinārārsts, sabiedrīks darbinieks rietumos; Ludvigs Reiters, agronomis, inženieris-ķīmiķis, sabiedrīks darbinieks rietumos un Dr. Jānis Tupesis; otrā - Jānis Kinna un Pēteris Kruģalauzs, bij. kolchoza pr-dis, bij. PSKP biedrs; Antonijs Zunde, VDK virsnieks. Kandidāti (sarakstā ap 75 kandidātu): Jānis Tupesis, sab. darb. rietumos. Guntis Ulmanis, Latvijas valsts prezidenta K. Ulmaņa brāļa mazdēls, K. Ulmaņa fonda pr-dis. V.

Klīve, mācītājs, sabiedrisks darb. rietumos. Jānis Kinna, LZS pr-ža vietn., bij. kolchoza pr-dis, nepopulārs latviešu vidū. Ivars Berķis, AP dep. LZS vad.. Edmunds Krastiņš, AP dep., AP Lauku frakcijas pr-ža vietn., AP banku un privatizācijas komisijas pr-dis, aizstāv, ka ieroču atļauju nevar dot tikai personām, kuņu stāvoklis sabiedrībā rada uzbrukuma briesmas (domāti bijušās sistēmas aizstāvji), bet jādod visiem. Pēteris Gabrānovs, AP dep.. Guntis Grūbe, AP dep.. Pēteris Simsons, AP dep.. Gu-nārs Resnais, LPRA (?) pr-dis. Andris Rozentāls, LZP pr-dis. Un vēl 7 ārzemju latvieši.

Latvijas Nacionālā Neatkarības Kustība - LNNK. Biedru skaits vismaz 1600. Programmā: ātrāka privatizācija, rūpes par ģimeni, dzīvokļu apgāde. izglītība tikai latviešu valodā, iesaistīties AN miera spēkos, pilsonības iegūšanā kvotas princips, nodrošinot latviešu un lībiešu skaitu uz 75 %; tiesības uz zemi un tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu tikai Latvijas pilsoņiem; katrā vēlēšanu apgabalā paredzēts viens kandidāts no trimdas latviešiem; konservatīvo aprindas no Zviedrijas, Norvēģijas, Itālijas un Vācijas (Joachims Zigerists) sola palīdzību. Vada Andrējs Krastiņš, AP pr-ža vietn., advokāts, viena no Latvijas populārākām personām; Odisejs Kostanda, AP dep., vēsturnieks, pēc izdarītās aptaujas viena no populārākām personām Latvijā, sarakstījis Latvijas vēstures grāmatu, domā, ka zemessargiem jāklūst par armiju, ka policija netiek galā ar kārtības sargāšanu, ka "valsts aizsardzības pamats ir apbruņota tauta"; Eđuards Berklāvs, AP dep., bij. nacionālkomūnists, par pretošanos pārkrievināšanai viņu Čruščeva laikā atstādināja no amata, populāra persona Latvijā, viņš ir preti vēlēšanu loka paplašināšanai, "naids nav starp krieviem un latviešiem, bet starp pamatiedzīvotājiem un kolonistiem, nav mūsu vaina, ja tie pārsvarā ir krievi"; Anta Rudzīte, LNNK valdes pārstāve; Māris Budovskis, AP dep., pedagogs, AP Mandātu komisijas vad., Inese Vaidere; Alģimants Burba, Dainis Stalts, kādreizējais "Skandenieku" vadītājs; Aristīds Lambergs, sabiedrisks darbinieks rietumos, bij. ALA pr-dis, darbojies Baltijas Brīvības ligā; Dainis Vanags, AP dep., pedagogs, Juris Karlsons, AP dep., pedagogs Latvijas Zinātņu Akadēmijā; Aleksandrs Kiršteins, AP dep., sastāv AP frakcijā "Satversme"; cinās par tikai vienu izglītības sistēmu latviešu valodā, par latviešu iesaistīšanu AN spēkos; Romāns Pusārs, bij. brīvības cīnītājs, Juris Dobelis (sk. LTF); Zilinskis; Imants Kalniņš, AP dep., komponists, Kluba 21 biedrs; Guņārs Birkmanis; Uldis Ūsis, Finanču ministra vietnieks. Kandidāti: Pēteris Vasariņš, no Kanadas, strādā Ārlietu ministrijā, pieder DV. Joachims Zigerists, Vācijas rūpnieks, kontroversiāla persona Latvijā un Vācijā, lieto nekorektus vēlēšanu propagandas paņēmienus, varētu būt eventuāls kandidāts vēlēšanām. viņu aicināja izstāties no LNNK, nav zināms, vai izstājies. Aristīds Lambergs, bij. ALA pr-dis, pazīstams sab. darb. rietumos. Jānis Ozols, sastāv Latvijas ārstu b-bā. Guņārs Preisbergs, AP dep., docents LU. Ivars Ross, sastāv Latvijas Jūrniecības savienībā. Elmārs Vēbers, profesors.

Latvijas jaunā partija - LZP. Daži simti biedru. Sauklis: "Zaļa Latvija - brīva, tiesiska, latviska Latvija". Ir par brīvo tirgu, privātpašumu un Latvijas saimniecisko patstāvību; ieteic laist bankrotā nepelnošus uzņēmumus, maksāt pensijas pēc izstrādes un nopelniem; pavalstniecības jautājumā kvotas princips, latviešu valodas zināšana, armijai un atvaļinātām militārpersonām ar ģimenēm jāatstāj Latvija; ierobežot ārzemju pilsoņu iebraukšanu uz dzīvi Latvijā; paredzēt vairāk līdzekļu aizsardzībai; piedalīsies vēlēšanās kopā ar VAK, Meža darbinieku savienību un Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrību, aicinās arī neatkarīgos kandidātus; pēcvēlēšanu koalīcija ar LKDS; partija tautā populāra. Vada Petrēvics; līdzpr-ži Juris Zvirgzds, Pēteris Jansons, Oļegs Batarevskis. Kandidāti (sarakstā 42 kandidāti): Petrēvics, LZP vad., AP dep., AP frakcijas "Satversme" pr-ža vietn. Skaidrīte Albertiņa, AP dep., dekāne Rīgas Politehniskā institūtā. Juris Zvirgzds, LZP līdzpr-dis. Oļegs Batarevskis, AP dep., LZP līdzpr-dis, AP prezīdija loc. bij. līdzpr-dis frakcijai "Satversme", līdzstr. laikrakstā "Elpa". Einārs Cilinskis, AP dep., AP Apkārtējās vides aizsardzības komisijas sekretārs, līdzstr. Zināņu Akadēmijas Organiskās sintēzes institūtā, AP frakcijas "Satversme" līdzpr-dis, LNNK biedrs. Indulis Emsis, LR ministrs, frakcijas "Satversme" līdzpr-dis, veiksmīgi atrisinājis vairākas ekonomiskas problēmas, kreisa

novirze, mazas politiskas ambīcijas, nacionālie jautājumi nav pirmajā vietā. Arvīds Ulme, AP dep. VAK prez. Vilnis Eglājs, AP dep., docents RPI. Mārcis Cirulis, AP dep., ārsts, bij. PSKP biedrs.

DZĪVES VIRPULĪ

Sacīdams patiesību, vari kļūt ienaidnieks - Pauls

Faktu zināšana ir spēcīgs ierocis, vēl spēcīgāks - cilvēku pazīšana.

Pesimists skaita caurumus sierā, optimists sieru apēd.

Atbrauc, paosta gaisu un pazūd.

- I. Godmanis, LV premjers

Mode jau no sākumiem bijusi skatīšanās pēc ievēribas

Latvijas kristīgo demokratu savienība - LKDS. Iestājas par brīvu, demokrātisku un tiesisku Latviju, kuŗas pamatā 1922. g. 15. febr. Satversme; valsti jānodod godīgu cilvēku rokās, ģimene ir sabiedrības un valsts pamats; atjaunojama garīgā veselība, ekonomija balstāma uz privātipašumu, bet iestājoties pret visatļautību; nākošās vēlēšanas kritiskas; baznīcu atbalsts; piedalās Helsinku -86 grupa, atbalsts no Toronto un Bostonas latviešiem. Vada Andris Saulītis, sekretārs Jānis Strods; biedri Paulis Kļaviņš, bij. Gaismas akcijas vad., Silvija Simfa, Jēkabpils pašvaldības pr-de, Arnis Irmejs, Arturs Pētersons, ekonomists, goda pr-dis; Eduards Milašs, ekonomists; visi kandidāti parakstījuši solījumu, ka neizmantos deputāta posteni savtīgiem mērķiem. Kandidāti (sarakstā 52): Andris Saulītis, LKDS pr-dis, ārsts, bij. Helsinki -86 un LTF domes loc.. Jānis Ruško, rajona pašvaldību savienību pr-dis. Jānis Jerumanis, profesors. Aida Prēdele. Aivars Jerumanis, bij. Latvijas goda konsuls Losandželosā. Jānis Strods, LKDS kasieris un lietvedis. Juris Kalniņš, prof., fiziķis, Latvijas Zinātnieku savienības pr-dis. Olafs Brūveris, bij. disidents, mācītājs. Pēteris Cimdiņš, prof., ekoloģs. Andris Grots, mācītājs no Bostonas, tautsaimnieks. Jāzeps Pigoznis, prof. Latvijas Mākslas akadēmijā. Jānis Streičs, režisors. Andris Buiķis, prof., Zinātņu akadēmijas matemātikas institūta direktors.

"Satversme". Nav zināms, vai piedalīsies vēlēšanās kā grupa. Pieder 33 AP deputāti, grib aizsardzības spēkus veidot no brīvprātīgiem pēc Šveices modeļa; pastāv, ka pašreizējā AP var atjaunot 1918. g. Latviju. Bij. vad. Jānis Vaivads, AP dep., izstājās no "Satversmes", tagad kandidāts LC; līdzpr-ži Indulis Emsis, kandidāts LZP; Aleksandrs Kiršteins, AP dep., sastāv arī LNNK; Ģirts Krūmiņš; Petrēvics, pr-ža vietn. LZP.

Latvijas Nacionālā Neatkarības Kustība - LNNK Nr. 2. atdalījusies no Berklāva grupas; piedalās vēlēšanās kopā ar "Tēvzemei un Brīvībai"; tuvu Latvijas komitejai. Vada Oļģerts Dzenītis, biedri Antons Mikošs, Severīns Dūms, Ilmārs Ancāns, Visvaldis Birkmanis.

18. novembra savienība pievienojusies "Tēvzemei un Brīvībai"; dibināta 1991. g. dec., ap 230 biedru; grupas Rīgā, Ventspilī, Valmierā un Ludzā; stingri jāievēro Latvijas pilsoņu pamatintereses; stāv par dekolonizāciju, deboļševizāciju un deokupāciju; sadarbojas ar Pilsoņu kongresu. Pr-dis Jānis Straume, vietniece Anita Brence.

Tēvzeme dibināta 1992. g. 12. dec.; atdalījās no LTF; tuva Pilsoņu kongresam; mērķis nodrošināt latviešu tautas pārdzīvošanu, pilsoņu morālisko atdzimšanu un padomju iekārtas noārdošanu, neatļaut bijušiem komunistu nomenklatūras pārstāvjiem ieņemt valsts amatus, grib apvienot visus nacionālpatriotiskos spēkus; veicinās ārzemju latviešu atgriešanos mājās un padomju pilsoņu repatriāciju, balstoties uz Ženēvas 49. g. Konvencijas pamata; nav izteiktas ekonomiskas programmas; apvienojusies ar "Tēvzemei un Brīvībai"; apvienību atbalsta ap 100 Losandželosas latviešu. Pr-dis Roberts Milbergs, biedrs Adrējs Ručs.

Tēvzemei un Brīvībai dibināta š. g. 13. februārī; pieder 4500 biedru; programmā 18. nov. valsts iekārtas atjaunošana, Latvijas deokupācija, dekolonizācija un deboļševizācija; sadarbība ar Lietuvu un Igauniju; amatus nevar ieņemt bijušie PSKP biedri un VDK darbinieki; nosacīt nelegāla imigranta statusu okupācijas periodā iebraukušiem; latviešu repatriācijas veicināšana; pievienoties piekritušas šādas organizācijas - "Tēvzeme" (R. Milbergs un R. Ručs), 18. nov. savienība, LNNK Nr. 2, Radikālā apvienība (E. Blomnieks), Antikomunistu apvienība, Latvijas nacionālo partizāņu apvienība; iespējams, ka iesaistīsies arī Liberāļu partija, no Latvijas komitejas Māris Grinblats.

Latvijas nacionālā fronte atdalījās no LTF; tuva Latvijas komitejai.

Pretkomunistu apvienība. Saraksts iesniegts Centrālāi vēlēšanu komisijai, vairāk nekā nav zināms.

Pilsoņu kongress ar tās padomi Latvijas komiteju aicinājusi vēlēšanās nepiedalīties, jo nav notikusi krievu

kaŗaspēka izvākšana. Tagad no aicinājuma zināmā mērā atteikusies.

Organizācijas, par kuŗām nav zināms, kur tās iedalāmas:

"Amerikas ceļš" - Latvijas nacionāli demokrātiskā partija - LNDP aicina nepiedalīties vēlēšanās.

Latvijas valsts satversmes atjaunošanas sapulce - SAS dibināta 1992. g. 18. novembrī. Vada Ilmārs Drullis, nepiedalās jūnija vēlēšanās, jo tās esot līdzīgas 1940. gada vēlēšanām. Organizē otras vēlēšanas oktobrī.

Latvijas ārstu biedrība. Biedri Natalija Selakova un Uldis Nagobads; nolēmusi veidot savu sarakstu kopā ar veterinārstiem.

Latviešu zemnieku savienība (nedrīkst sajaukt ar Latvijas Zemnieku savienību) sevi pieteikusi 3. aprīlī. Latvijas ZS vadītājs Aivars Berķis ziņojis, ka viņam ar šo jauno organizāciju neesot nekā kopīga. Nav zināmi motīvi, kuŗu dēļ radīts šis līdzīgais nosaukums. Tā pieņēmusi 1932. gada Latviešu zemnieku savienības statusus.

Latvijas pensionāru savienība. Vada Jānis Poriētis. Kandidāti piedalīsies citos vēlēšanu sarakstos, kas aizstāv pensionāru intereses. LDDP vēlas šo grupu piesaistīt.

Latvijas vienības partija - LVP. Ap 200 locekļu. Vad. Ralfs Suirins, viens no Satversmes Aizsardzības biroja drošības policijas idejas piekritējiem. To izveidojuši daži desmit cilvēku. Piedalās bez darba palikušie zemes un pilsētu projektu inženieri.

Lai gan no centra pa labi ir vairāki saraksti ar labu programmu, bet, lai nezaudētu balsis balsojot par organizācijām, kas nesasnies 4 % līmeni, PBLA ieteic balsot par LNNK, LZS, LC un LTF. LNAK nolēma tām pievienot vēl LZP un LKDP, sevišķi, ja tās apvienotos. Daudziem tuva ir "Tēvzemei un Brīvībai".

Pēc pēdējām ziņām, Centrālā vēlēšanu komisija saņēmusi 24 nosaukumu Saeimas kandidātu sarakstus, no kuŗiem kā pēdējais bijis **Neatkarīgo bloks** ar Ati Silarozi priekšgalā. Pēc neoficiālā novērtējuma uz katru no 100 vietām Saeimā 5./6. jūnija vēlēšanās būšot ap 14 kandidātu, ja tiks apstiprināti visi iesniegtie saraksti. Tikai pēc apstiprināšanas CVK piešķiršot katram kandidātu sarakstam numuru un nodošot tos publicēšanai.

Dažādie saīsinājumi:

AN - Apvienotās Nācijas
 ALA - Amerikas Latviešu Apvienība
 AP - Latvijas Augstākā padome
 BKP - Baltijas Konstitucionālā partija
 BPKP - Brīvo pilsoņu konservatīvā partija
 DCP - Demokrātiskā centra partija
 DICP - Demokrātiskā iniciatīvas centra partija
 ECU - Eiropas kopienas vienība (naudas vienība)
 EDSA - Eiropas Drošības un sadarbības apspriede
 EDSK - Eiropas Drošības un sadarbības konference
 EP - Eiropas Parlaments
 ERAB - Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka
 LAB - Latvijas Atbalsta fonds
 LC - "Latvijas Ceļš"
 LDDP - Latvijas Demokrātiskā darba partija
 LJPS - Latvijas Jaunatnes progressa savienība
 LKDS - Latvijas Kristīgo demokratu savienība
 LKL - Latvijas komunistu liga
 LKS - Latvijas komunistu savienība
 LKP - Latvijas komunistu partija
 LLS - Latvijas lauksaimnieku savienība
 LLU - Latvijas Lauksaimniecības universitāte (agrāk akadēmija)
 LNDP - Latvijas Nacionāli demokrātiskā partija "Amerikas ceļš"
 LNNK - Latvijas Nacionālā neatkarības kustība
 LNSL - Latvijas Nacionālā sieviešu liga
 LP - Latvijas premjers

LPF - Latvijas Pensionāru federācija
 LTF - Latvijas Tautas fronte
 LTL - Latvijas Tautsaimnieku liga
 LVP - Latvijas Vienības partija
 LVR - Latvijas Valsts rublis
 LVTAS - Latvijas Veterāņu tiesību aizsardzības savienība
 LZA - Latvijas Zinātņu akadēmija
 LZF - Latviešu zemnieku savienība
 LZP - Latvijas Zaļā partija
 MP - Latvijas Ministru padome
 NATO - North Atlantic Treaty Organization
 NS - Neatkarīgo savienība
 NVS - neatkarīgo valstu savienība; tagadējā Krievija ar republikām
 PBLA - Pasaules brīvo latviešu apvienība
 PSKP - Padomju Savienības komunistu partija
 RLB - Rīgas Latviešu biedrība
 RP - Republikas platforma
 RPI - Rīgas Politehniskais institūts
 SL-AT - "Saskaņa Latvijai - atdzimšana tautsaimniecībai"
 SRL - Saimnieciskās rošības liga
 SVF - Starptautiskais valūtas fonds
 TDP - Tautas deputātu padome
 VAK - Vides aizsardzības klubs
 VDK - Valsts drošības komiteja (čeka)
 ZIB - Ziemeļvalstu investīcijas banka

INSTRUKCIJA

par balsošanu ārvalstīs pa pastu
 Latvijas 5. Saeimas vēlēšanās

Saskaņā ar Latvijas Republikas Centrālās
 Vēlēšanu komisijas lēmumiem un instrukcijām:

1. ne vēlāk kā līdz 1993. gada 21. maijam
 Vēlēšanu Komisija Kanadā (VKK) piesūta vēlē-
 tājiem kopā ar Rīgas vēlēšanu apgabala kandidātu
 sarakstiem vēlēšanu zīmes un vēlēšanu aploksni, kā
 arī vajadzīgo informāciju.

2. Ne vēlāk kā 1993. 2. jūnijā VKK jāsaņem at-
 pakal aploksnis ar atzīmi, ka tās satur vēlēšanu
 aploksni.

1993. gada 15. aprīlī

Vēlēšanu Komisijas Kanadā
 priekšsēdis Aivars Pone

SAĪSINĀTA "LATVIJAS CEĻŠ" PROGRAMMA

1. Tautsaimniecība

LC mērķis ir tautas turība, drošība, sociālā stabilitāte un
 sakārtota saimnieciskā vide, kurā katram pavejas iespēja sa-
 sniegt labklājību. LC uzskata, ka, vadoties no latviešu nāci-
 jas ilglaicīgām interesēm, Latvijā jāizveido uz privāt-
 īpašumu balstīta, sociāli atbildīga brīvā tirgus saimnie-
 cība. Tam nepieciešams:

- īpašuma attiecību sakārtošana un privatizācijas procesa
 paātrināšana;
- privātā, nevis valsts īpašuma noteicošā loma tautsaim-
 niecībā;
- vispusīga Latvijas lauku attīstība;
- stingra monopolu ierobežošana un konkurences veici-
 nāšana;
- tirgus regulētas cenas;
- stabila, starptautiski sabalansēta finanšu sistēma, brīvi
 apmaināma valūta;
- mērķtiecīga, ražošanu veicinoša nodokļu politika;
- stabila sociālā aprūpe;
- būtisks līdzekļu ieguldījums izglītībā, zinātnē, kultūrā, ve-
 selības un vides aizsardzībā.

LC uzsvē, ka sevišķi svarīga ir reformu secība un
 pēctecība. Saimnieciskās politikas mērķi, uzdevumi un iste-
 nošanas metodes tuvākajos gados būs tieši atkarīgi arī no
 Latvijas jaunās vietas un lomas starptautiskajā ekonomiskajā
 sistēmā. LC uzskata, ka, ievērojot Latvijas ģeopolitisko stāvokli,
 par ilgtermiņa mērķi valsts ārējās drošības un saimnieciskā
 uzplaukuma garantēšanai ir uzskatāma pakāpeniska Latvijas
 ieaugšana Eiropas ekonomiskajā sistēmā, kuŗas tuvākais rezul-
 tāts būtu asociatīvā dalībnieka statuss Eiropas Kopienā.

LC atzīst tikai tādu ieaugšanu Eiropā, kas neiznīcina
 Latvijas savdabību, bet gan ļauj tai vispusīgi attīstīties.
 LC uzskata, ka saimnieciskā attīstība nedrīkst nonākt pretrunā
 ar latviešu tautai raksturīgo dzīves veidu. Ievērojot lauk-
 saimniecības objektīvi ierobežoto konkurēt spēju, LC iestājas
 par īpašiem pasākumiem, kas nodrošinātu lauksaimniekiem vie-
 nādas iespējas tirgū un sadzīvē. LC sevišķi uzsvē izglītības un
 zinātnes izšķirošo nozīmi Latvijas izveidē par modernu, kon-
 kurēt spējīgu valsti.

Saimnieciskās politikas uzdevums ir arī nepieļaut atgrie-
 ņanos pie administratīvās komandu ekonomijas metodēm. LC
 uzskata par nepieļaujamu situāciju, kuŗā ekonomiskā (tā tad arī
 politiskā) vara koncentrētos atsevišķu cilvēku vai politisku
 grupu rokās. Vienlaicīgi LC neatbalsta populistisku saim-
 niecisko politiku, kuŗā valdībai nav ilgtermiņa attīstības stra-
 tēģijas un tā pakļaujas mainīgiem politisko spēku spiedieniem.
 LC neatbalsta tādu saimniekošanu, kuŗā dališanas un pārda-
 lišana, nevis ražošana. No šīs stratēģijas izriet arī svaqrigākie
 uzdevumi īpašuma reformā, struktūrpolitikā, naudas un fiskālajā
 politikā.

Īpašuma reforma

Īpašuma reformai jāpanāk privātipašuma, tai skaitā arī uz
 zemi, noteicošā loma tautsaimniecībā. Īpašuma tiesības, privā-
 tais īpašums un iespēja rīkoties ar to jāgarantē atbilstoši Eiropas
 valstu praksei. LC īpaši uzsvē, ka modernā sabiedrībā
 īpašums ir ne tikai brīvības un attīstības garants, bet arī
 pienākums un atbildība. Viens no īpašuma reformas uzde-
 vumiem ir radikāli samazināt pašreizējo valsts īpašuma no-
 teicošo lomu saimnieciskajā dzīvē, privatizācijas rezultātā no-
 dodot to privātipašnieku rokās. Tas ir panākams, realizējot se-
 kojošus galvenos īpašuma reformas principus:

- sakārtojot īpašuma tiesību jautājumus, precīzi jānošķir
 valsts, pašvaldību, privātie un citi īpašumi, jānodrošina pilnīga to
 uzskaitē un novērtējums;
- īpašums nekavējoties ir jāatdod tā likumīgajiem īpaš-
 niekiem vai arī viņiem jāizmaksā kompensācija. Īpašuma atdo-
 ņai ir jānotiek pēc iespējas isākā termiņā, lai neradītu sa-
 rezģijumus atsevišķu uzņēmumu darbībā, kā arī lai neaizkavētu
 saimnieciskās reformas kopumā;
- būtiski jādažādo īpašuma attiecības, iekļaujot tajās pasaulē
 izplatītas, bet Latvijā vēl mazpazīstamas īpašumu tiesību formas:
 transfertu, ķīlas, ierobežotas īpašuma tiesības (frenčaizu, no-
 mu, iekļāto īpašumu u.c.);
- likumā sevišķi jānostiprina īpašnieku, tai skaitā iegul-
 dītāju, interešu aizsardzība un apdrošināšana;
- likumā jāparedz ierobežota un kontrolēta pilsētu zemes
 pārdošana arī ārvalstu pilsoņiem pie iepriekš zināmiem garan-
 tētiem nosacījumiem, ka zeme tiek izmantota saimnieciskiem
 mērķiem;
- privatizācijas procesā nav pieļaujama pašreizējā valsts
 īpašuma izlaupišana, izsaimniekošana vai tā neracionāla izman-
 tošana;
- privatizācija veicama ar īpašas sabiedriski kontrolējamās
 institūcijas (privatizācijas aģentūras) palīdzību. Nepieņemama
 ir pašreizējā privatizācijas kārtība ražošanas un pakalpojumu
 sfērā, kuŗā privatizācijas organizācija un realizācija atrodas
 nozaru ministriju rokās. Tas praktiski izslēdz iespēju priva-
 tizācijas procesā realizēt pareizu struktūrpolitiku;
- ministrijām privatizācijas procesā, vadoties no valsts ilg-
 termiņa saimnieciskajām interesēm, jāpasaka, kādi uzņēmumi
 būtu atstājami pilnā valsts kontrolē, kādi daļēji, kādi pilnībā
 privatizējami. Valdībai jāatbild par valsts politiku ārvalstu kapi-
 tāla iesaistīšanā valsts uzņēmumos, kā arī valsts uzņēmumu
 sanācijas procesā.

- sertifikācija kā privatizācijas metode izmantojama tikai ar speciālu investīciju fondu starpniecību, kas izslēgtu kapitāla sadrumstalošanu, it sevišķi ražošanas sfērā.

Struktūrpolitika

Struktūrpolitikas galvenais mērķis izriet no ilgtermiņa ekonomiskās stratēģijas - integrācijas Eiropas ekonomiskajā sistēmā. Galvenie šādas attīstības stratēģijas uzdevumi:

- samazināt Latvijas neatkarību no starptautiskajām politiskajām un ekonomiskajām attiecībām starp lielvalstīm;

- samazināt valsts atkarību no izejvielu piegādēm tās ražošanā nozarēm;

- palielināt ekonomijas daudzpusību, kas ļautu elastīgāk piemēroties mainīgajai situācijai starptautiskajās ekonomiskajās un politiskajās attiecībās;

- realizēt eksporta veicināšanas programmu, eksportspējīgajās nozarēs ar nodokļu politiku, veidojot vajadzīgo pieprasījumu.

Šo mērķu sasniegšana prasīs radikālus patreizējo tautsaimniecības struktūru, it sevišķi, mikroekonomisko struktūru pārkārtojumus un ir saistīta ar liela mēroga ieguldījumiem ražošanas un infrastruktūras attīstībā. Struktūrpolitikas īstenošanas sākuma posmā paredzams maksimāli izmantot Latvijas dabiskās ģeogrāfiskās priekšrocības, lai Latvija varētu spēlēt starptautiska starpnieka un vidūtāja lomu. Šajā etapā galvenā nozīme būs tādām nozarēm, kā tirdzniecība, transports, tūrisms, telekomunikācija, kā arī biržu un banku sistēma.

Otrajā etapā tautsaimniecības struktūrpolitikas uzdevums būs Latvijas tradicionālo tautsaimniecības nozaļu daļēja pārorientācija uz Rietumu un Centrāleiropas, kā arī Ziemeļvalstu tirgiem, saimniecisko sakaru racionalizācija ar Austrumu, tai skaitā NVS valstīm.

Trešajā etapā paredzama rūpniecības, lauksaimniecības, transporta, mežsaimniecības, enerģijas un citu nozaļu ražošanas jaudu nomaļņa, izmantojot modernas tehnoloģijas ar minimālu materiālu un energoietilpību. Konkurences nodrošināšana uzskatāma par vienu no galvenajiem struktūrpolitikas stratēģiskiem uzdevumiem. Tādēļ jāievieš nepieciešamie tiesiskie un organizatoriskie nosacījumi efektīgai konkurences, tai skaitā bankrotu mehānisma, darbībai. LC īpaši uzsvē mazo un vidējo uzņēmumu izšķirošo nozīmi plašas vidussēkiras un mobīlas saimniecības radīšanā, orientēšanos uz zinātnes ietilpīgām augstas tehnoloģijas ražotnēm.

Naudas un fiskālā politika

Latvijas naudas politikas ilgtermiņa mērķi ir nodrošināt:

- augstus un stabilus nacionālā kopprodukta pieauguma tempus;

- stabīlas cenas preču un pakalpojumu tirgū, kā arī kredītu procentu stabilitāti naudas (īstermiņa un ilgtermiņa kredītu) tirgū;

- stabīlu valūtas kursu;

- zemu bezdarba līmeni.

Lai sasniegtu minētos ilgtermiņa mērķus, Latvijas banka realizē sekojošus uzdevumus:

- izveido banku sistēmas rezerves, kas nodrošina visas finanšu sistēmas stabilitāti;

- regulē piedāvājumu naudas tirgū;

- regulē banku procentu likmes, tādējādi iedarbojoties uz īstermiņa konjunktūras svārstībām ekonomikā.

Naudas politikas uzdevums būs Latvijas valūtas stabilizācija tādā maiņas kursa līmenī, kas veicinoši ietekmēs Latvijas tautsaimniecības struktūras izmaiņas. Galvenais uzdevums šajā jomā - palielināt Latvijā ražojamo preču un pakalpojumu eksportu, kaut arī par to nāktos maksāt (pieļaujāmās robežās) ar relatīvi sadārdzinātu importu. Ievērojot to, ka viena no nopietnākajām Latvijas tautsaimniecības disproporcijām ir pārmērīgi attīstītas materiālietilpīgas un energoietilpīgas nozares, relatīva importa sadārdzināšanās ilgtermiņa periodā stimulēs šādu nozaļu sašaurināšanos, novecojošu tehnoloģiju aizvietošanu ar modernām. Tas, savukārt, radīs iespējas pilnīgāk izmantot valsts iekšējās rezerves un iespējas, kā arī sekmēs jaunu nozaļu attīstību, kuŗās nepieciešams augsti kvalificēts darba spēks, izglītība un zināšanas.

Galveno fiskālās politikas mērķi LC tuvāko 4-5 gadu laikā paredz - stimulēt Latvijas tautsaimniecībā uzkrājumu (noguldījumu) veidošanos, ko izmantot par iekšzemes investīciju

avotu ekonomijas ilgtermiņa attīstībai, tādējādi samazinot valsts atkarību no ārvalstu finansēšanas. Lai sasniegtu šo mērķi, nepieciešams pakāpeniski izmainīt nodokļu struktūru, vairāk apliekot ar nodokļiem patēriņu, mazāk ienākumus. Lielāka nozīme jāiegūst netiešajiem nodokļiem (jaunradītās vērtības nodoklis, akcīze), bet tiešajiem nodokļiem jāsamazinās, it sevišķi, ienākumu un peļņas nodoklim no uzņēmējdarbības. Mūsu ideāls - stabīla, bet elastīga, viegli saprotama un saimniecisko aktivitāti rosināša nodokļu sistēma un tāda nodokļu iekasēšanas kārtība, no kuŗas nav iespējams izvairīties.

2. Lauku attīstība

LC uzskata, ka Latvijas laukiem ir īpaša nozīme Latvijas dzīvē, jo tie nav tikai Latvijas maizes klēts, bet, pirmām kārtām, tautas garīga spēka un tradīciju avots. **Lauku attīstības pamatu LC saskata stabīlās, dažāda lieluma un dažādas specializācijas zemnieku saimniecībās.** Latvijas laukudzīves sakārtošanai un uzturēšanai nepieciešams:

- **konskvēnti turpināt iesāktu agrāro reformu** - gan zemes reformā, gan lauksaimniecības uzņēmumu, gan lauksaimniecību apkalpojošu nozaļu un pārstrādes uzņēmumu privatizācijā;

- ātri izveidot un nostiprināt Valsts zemes dienestu, lai zemi un ražošanas objektus nostiprinātu privātpatīpašumā un lai īpašniekam būtu pilnas tiesības rīkoties ar savu īpašumu;

- **noteikt valsts garantētas iepirkšanas kvotas lauksaimniecības produktiem**, šo kvotu lielumu un iepirkuma cenas ik gadus jāapstiprina Ministru Kabinētam;

- **Sevišķa nozīme lauku vides attīstībā ir darba izvēles iespēju paplašināšana lauku un mazpilsētu iedzīvotājiem.**

3. Sociālā politika

LC ideāls ir sabiedrība, kas realizē savstarpējās solidaritātes principu, proti, katrs sabiedrības loceklis ir **morāli un arī materiāli atbildīgs par pārējiem.** Valsts politikai ir jābūt tikai savstarpējas cieņas un atbildības realizācijas instrumentam. Tam nepieciešama pakāpeniska pāreja uz sociālās aizsardzības (pensiju, slimības, bezdarba, nelaimes gadījumu) apdrošināšanas fondu veidošanu, kuŗos pamatā iemaksas izdara darba devējs, valsts un strādājošais. Sociālo izmaksu (pensiju, pabalstu u. c.) lielumam jābūt atkarīgam no iztikas minimuma, dzīves dārdzības pieauguma, aprūpējamo materiālā stāvokļa un agrākā darba ieguldījuma.

Līdz šādas sociālās aprūpes sistēmas izveidošanai jānosaka dzīves dārdzībai atbilstošs iztikas minimums un diferencēta, darba ieguldījumam atbilstoša pensija. Nākotnē valstij jāgarantē katram stabīla sociālā pensija, par pārējo pensijas daļu katram veselam un strādājošam jādāmā savlaicīgi.

4. Tautas veselība

Līdz ar maksas medicīnisko pakalpojumu attīstīšanos jānosaka minimālās, no valsts budžeta apmaksātās, katram iedzīvotājam pieejamās medicīnas pakalpojumu garantijas. Pēc saimnieciskā stāvokļa stabilizēšanās jāievieš obligāta medicīniskā apdrošināšana;

Jāturpina veselības aprūpes decentralizācija - jāievieš apdrošināšanas medicīna, privātprakses, jāatjauno Latvijā tradicionālā ģimenes ārstu institūcija.

5. Sieviete un ģimene Latvijas sabiedrībā

LC iestājas par to, lai sievietēm un vīriešiem būtu vienlīdz plašas tiesības, pienākumi un iespējas:

- iegūt izglītību, sasniegt profesionālu izaugsmi;

- sasniegt ekonomisku neatkarību, strādājot algotu darbu un piedaloties uzņēmējdarbībā.

LC uzskata par īpaši svarīgu:

- nepieļaut sievieti diskriminējošu normu iekļaušanu LR likumdošanā;

- pārskatīt visas spēkā esošās likumu normas un izdarīt visas nepieciešamās izmaiņas gadījumā, ja tās veicina sievietes diskrimināciju;

- pilnveidot palīdzību ģimenēm ar bērniem;

- noteikt tēviem līdzīgas tiesības ar mātēm, kas pēc ģimenes izvēles dotu iespēju arī tēviem izmantot atvaļinājumu bērna kopšanai un saņemt pabalstu.

6. Izglītība un zinātne.

LC nākotnē redz stabīlu izglītības sistēmā, kas balstās uz pasaules pieredzi un nacionālo savdabību. Izglītības sistēmai ir

jārada priekšnoteikumi brīvas, radošas un tautiski pašapzinīgas personības izaugsmei, kā arī jānodrošina cittautiešu integrēšanās latviskā sabiedrībā. Konsekventi jāisteno latviskās, arī latgaliskās izglītības atjaunošana Latgalē, atjaunojot mazās lauku skolas, kā arī atbalstot Rēzeknes un Daugavpils augstskolas. Lai sekmētu cittautiešu integrāciju latviskā vidē, jārealizē konsekvēnta politika valodas jomā. Divu līdz trīs gadu laikā valsts finansētajai augstākajai izglītībai, bet trīs līdz piecu gadu laikā vidējai speciālajai un arodizglītībai jāpāriet uz apmācību latviešu valodā.

Atbalstāma reliģijas vēstures mācīšana.

Jāsagatavo un jāpieņem augstskolas likums, kuŗš skaidri fiksētu valsts kompetences līmeni augstskolās, saglabājot augstskolas autonomiju mērķu sasniegšanai nepieciešamo līdzekļu izvēlē. Valsts subsidētās zinātnes gala rezultātam jāatgriežas sabiedrībā kā jaunām zināšanām, kas tiek nodotas studentiem vai kas ļauj attīstīt tautsaimniecību. Īpaši jāveicina uz zinātniskām izstrādātnēm balstītu mazu uzņēmumu veidošanās. Ar tehnoloģisko centru starpniecību jānodrošina valsts palīdzība to darbības uzsākšanas periodā.

7. Kultūra

Savā kultūrpolitiskajā darbībā LC izvirza sekojošus pamatprincipus:

- orientēties uz kultūru kā uz būtisku dzīves kvalitāti, bez kuŗas nav iedomājama valsts neatkarība un progress.

- kopt un aizsargāt nacionālo kultūru, saglabājot tās tradīcijas un radot iespējas tās attīstībai. Veicināt Latvijas kultūras ielaušanos Eiropas un pasaules kultūras procesā;

- atbalstīt un veicināt kultūras centru izveidi ārpus Rīgas;

- izveidot kultūras institūciju, kas nodarbotos ar Latvijas popularizēšanu ārzemēs.

8. Tautas un valsts drošība

LC apzinās, ka Latvijas drošības nodrošināšana pašreizējos apstākļos ir sarežģīts uzdevums, kas prasa netradicionālus ceļus. **Latvijas nākotni mēs redzam brīvu no okupācijas kaŗaspēka, ar stabilu, profesionālu Latvijas drošības sistēmu.**

Iekšējās drošības sistēmas pamatzdevums ir jābūt ne tikai noziedzības apkaŗošanai, bet gan noziegumu, tajā skaitā terrora aktu, nemieru nepieļaušanai, kas parastos apstākļos ir jānodrošina Iekšlietu ministrijai, Drošības dienestam, Zemessardzei un pašvaldību policijai, saskaņojot savstarpējo sadarbību tieši vai ar Noziedzības novēršanas nacionālās padomes starpniecību. Ārkārtējos apstākļos Valsts aizsardzības padomei konflikta likvidēšanā ir jāiesaista Nacionālie bruņotie spēki pilnā apjomā, vienlaicīgi izvēršot pilsoņu nevardarbīgo pretošanos.

Ar mums pieejamiem diplomātiskiem līdzekļiem LC darīs visu iespējamo, lai atbrīvotu valsti no okupācijas kaŗaspēka un ar to saistīto civilpersonu klātbūtnes. Mēs veidosim skaitliski nelielus, bet teicami profesionāli sagatavotus Aizsardzības spēkus un nostiprināsim Latvijas Zemessardzi.

9. Ārpolitika

Laiks, kuŗā Latvija atjaunojusi savu valstisko neatkarību, līdztekus nenoteiktībai un nedrošībai rada arī reālas iespējas aktīvas ārpolitikas īstenošanai. Patlaban ir iespējas ne tikai iekļauties jau esošajās starptautiskajās struktūrās, bet arī piedalīties jaunu struktūru veidošanā un ietekmēt to darbību Latvijai labvēlīgā virzienā. Ārpolitikā Latvijas nacionālo interešu pamatu šobrīd un tuvākajā nākotnē veido viens virsuzdevums - turpināt atjaunot Latvijas valsti kā starptautisko attiecību subjektu šā vārda pilnā nozīmē. Ar to saistīta Latvijas atkaliekļaušanās starptautisko attiecību (tai skaitā ekonomisko) sistēmā un valsts drošības nodrošināšanā starptautiskajā arēnā. Šajā nolūkā, pirmām kārtām, jāpanāk Krievijas Federācijas jurisdikcijā pārņemtās bijušās PSRS armijas ātra, kārtīga un pilnīga izvešana. Ievērojami jāpastiprina objektīvas informācijas izplatīšana pasaulē par notikumu attīstību Latvijā. Savlaicīgi un enerģiski jāatspēko Latvijai nelabvēlīga un apmelojoša informācija. No Latvijas iespējamām sadarbības alternatīvām tās ārpolitikā līdz nākošajam gadsimtam sākumam LC izvirza sekojošas prioritātes:

- Baltijas valstu sadarbības padziļināšana un paplašināšana;

- orientācija uz Ziemeļeiropas valstīm, kā arī citām Baltijas jūras zemju Padomes valstīm;

- sakaru attīstīšana un paplašināšana ar Eiropas Kopienas valstīm un Eiropas Kopienu kā galveno Eiropas integrāciju īstenojošo institūtu. Mēs redzam Eiropas Kopienu kā draudzīgas sadarbības modeli;

- savstarpējās attiecībās ar Krieviju, Ukrainu un citām NVS valstīm jāveido, abpusēji respektējot neatkarību un suverēnīti. Jācenšas izveidot līdztiesīgas un normālas kaimiņattiecības, kas kalpotu par pamatu stabiliem un abpusēji pieņemamiem ekonomiskajiem sakariem;

- attiecību veidošanās sekmēšana ar valstīm, kas varētu būt alternatīvas enerģijas un izejmateriālu piegātājas, preču noieta vietas Latvijas rūpniecības un lauksaimniecības raŗojumiem;

- attiecību padziļināšana ar Ziemeļamerikas valstīm, kā arī citām industriāli attīstītajām pasaules valstīm;

- sadarbība ar Austrumeiropas jaunajām demokrātiskajām valstīm. Mēs izmantosim šo valstu uzkrāto pozitīvo pieredzi, tām pārejot uz tirgus saimniecību;

- darbības pastiprināšana starptautiskajās organizācijās kā globālā, tā reģionālā mērogā.

LC uzskata, ka Latvijas ārpolitikai jābūt aktīvai, elastīgai, tai nepārprotami jākalpo Latvijas valsts interesēm.

10. Pašvaldības

Pašvaldības reformas mērķi - **sakārtot valsts pārvaldes sistēmu ar nolūku tuvināt pārvaldi iedzīvotājiem.**

Nosakot atskaitījumu procentus, dotāciju un subsīdiju apmērus, jā rūpējas, lai pašvaldības būtu ieinteresētas attīstīt vietējo saimniecību. Lai garantētu demokrātijas pamatprincipu stabilitā darbību, jāpieņem pašvaldību vēlēšanu likums. Pašvaldību vēlēšanām jānotiek 1993. gada rudenī.

11. Tiesiska valsts

Latvijas Republikas 1922. gada Satversmei jāklūst par pamatlikumu, kas stingri tiek ievērots. Saeimas pieņemtajiem likumiem jāatbilst Satversmei un vispārātzītajiem starptautisko tiesību principiem.

Jābūt tiesas konstitucionālajai uzraudzībai pār likumdošanas un izpildvaras pieņemtajiem normatīvajiem aktiem. Jeb kuŗu izpildvaras lēmumu var apstrīdēt tiesā. **Ierēdņiem jādarbojas nevis savās, bet gan valsts un tās pilsoņu interesēs un viņu varu ierobeŗo likums.**

Jāatjauno un, balstoties uz 1937. gada Civillikumu, jānostiprina līdz šim nolīgtās privātās tiesības kā garantus privātpaŗuma un privātas iniciatīvas attīstībai.

Valsts aparāts jāpakārto cilvēka interesēm, atceroties, ka suverēnā vara pieder tikai un vienīgi Latvijas tautai.

Uzskatot korupciju par ļoti bīstamu parādību, jāparedz visu valsts ierēdņu ienākumu deklarēšana un šo deklarāciju publicēšana.

12. Pilsonība un tautību politika

LC redz Latviju kā nacionālu vienkopienas valsti ar kultūrautonomijas tiesībām tradicionālajām minoritātēm.

LC uzskata, ka Saeimā pēc pilsonības likuma pieņemšanas jāuzsāk latviešu nācijas interesēm atbilstošs nepilsoņu naturalizācijas process. Līdztekus tam jārada reāla iespēja brīvprātīgai repatriācijai uz etnisko dzimteni tām personām, kuŗas nav Latvijas Republikas pilsoņi. Šo pamatmērķu īstenošanai aicināta kalpot likumdošana pilsonības, kultūrautonomijas, izglītības un ticības brīvības jomās.

Pilsonība. Pisonības likuma pamatzdevums ir latviešu tautas drošības un neierobeŗotas attīstības iespējas garantijas. Pilsonības likums jāpieņem nekavējoties pēc Saeimas vēlēšanām, tam noteikti jābūt pieņemtam vēl pirms nākamajām pašvaldību vēlēšanām. LC uzskata, ka pilsonības piešķiršanai jānotiek stingri individuāli un jābalstās uz šādiem pamatprincipiem:

- latviešu valodas prasme, kas neatgriezeniski nostiprinātu latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu Latvijā;

- Latvijā pastāvīgi nodzīvoto gadu cenzs, kas varētu pierādīt pilsonības kandidāta apzinātu izvēli par labu Latvijas Republikai un izslēgtu nelojālas pilsoņu kopas izveidošanos;

- iztikas avots, kas nav saistīts ar esošo vai bijušo dienestu ārvalstu militārajās vai drošības struktūrās;

- pilsonības kandidāts nav atzīts par vainīgu kaŗa noziegumos un noziegumos pret cilvēcību;

- pilsonības piešķiršanas nodrošinājumu un kārtību nosaka Ministru Kabinets.

LC uzskata, ka īpaši jārisina jautājums par to personu loka pilsonību, kuŗas saistītas ar valsts realizēto Repatriācijas programmu. Latvijas iedzīvotājiem, kuŗi nav Latvijas Republikas pilsoņi, tiek garantētas visas starptautiskajos aktos ("ANO konvencija par apatrida statusu" un "ANO konvencija par to iedzīvotāju tiesībām, kuŗi nav savas mitnes zemes pilsoņi") garantētas tiesības.

Pamatnācijas drošības un neierobežotas attīstības garantijas.

Latvija ir latviešu nācijas vēsturiskā dzimtene, vienīgā vieta pasaulē, kur latviešu nācijai ir tiesības radīt vislabvēlīgākos apstākļus savai drošībai un neierobežotai attīstībai. Valsts varai ir jānodrošina:

- latviešu valodas kā valsts valodas pilnvērtīga funkcionēšana visās valsts varas, pārvaldes, lietvedības, kultūras, izglītības un sadzīves jomās;

- īpaša programma libiešu valodas un kultūras attīstībai un aizsardzībai;

- zinātniski pamatota programma Latgales reģiona attīstībai, izmantojot jau esošu Rietumeiropas pieredzi un līdzekļus;

- starptautiski līgumi, kas nodrošinātu tām personām, kuŗas nav Latvijas Republikas pilsoņi, reālu iespēju brīvprātīgai repatriācijai uz etnisko dzimteni;

- Latvijai tradicionālās (20.-30. gadu) politikas atjaunošana valsts izglītības jomā;

- īpašas investīcijas izglītībai latviešu valodā un latviešu profesionālo tradīciju atjaunošanai.

Latvijas mazākumtautību kultūrautonomija. LC uzskata, ka mazākumtautību kultūrautonomija nodrošināma, istenojot:

- tiesības veidot nacionālās kultūras biedrības;

- tiesības brīvi piekopt nacionālās tradīcijas un parašas;

- tiesības izdot un izplatīt presi un literātūru dzimtajā valodā;

- tiesības veidot un uzturēt mazākumtautību mācību iestādes;

- tiesības uzturēt sakarus ar etnisko dzimteni.

LC uzskata, ka Latvijas Republikas pilsoņa piederība pie mazākumtautības nevar būt par iemeslu jebkuŗa politisko un sociālo tiesību ierobežojumiem.

Ticības brīvība. Sabiedrības garīgajā dzīvē LC iestājas par latviešu tautai raksturīgo garīgo vērtību atjaunošanu.

Ticības brīvības jautājumos LC balstās uz starptautiski atzītām cilvēka tiesību normām, uzsverot visu reliģisko organizāciju juridisko vienlīdzību, vienlaicīgi sniedzot atbalstu Latvijai tradicionālajām reliģiskajām konfesijām.

LATVIJAS CEĻŠ

*****

VĒL VIENS TRIMDAS LATVIETIS 5. SAEIMAS KANDIDĀTS

3. aprīlī notika Demokratiskā Centra partijas 2. kongress. Tajā apstiprināja pirmos kandidātus, atstājot DCP Domei tiesības sarakstu papildināt.

Lai nokļūtu DCP kandidātu listē, pretendentiem bija jāiziet grūts pārbaudījumu ceļš. Vispirms notika visu DCP biedru aptauja, kas iezīmēja kandidātu loku un to popularitāti (reitingu). Eventuālajiem kandidātiem bija jāizpilda plaša aptaujas lapa, kuŗā bija jāsniedz ziņas par saviem ienākumu avotiem, iepriekšējo darbību citās organizācijās, jādod motivācija piekrišanai balotēties un pat jāanalizē pašreizējās Augstākās Padomes klūdas. Visas ziņas par kandidātiem apkopoja DCP politiskā komiteja, vērtējot lietderību un iespējas strādāt parlamentā, politisko uzskatu stabilitāti un ievēljamību (popularitāti). Katrs kongresa delegāts saņēma politiskās komitejas izveidoto reitingu kopā ar visām pārējām ziņām par katru pretendentu un deva individuālo vērtējumu katram kandidātam. 2. kongresa reitings kļuvis par pamatu, lai sarīdotu kandidātus noteiktā secībā un sadalītu arī pa visiem 5 vēlēšanu apgabaliem.

Tik rūpīgu kandidātu atlasī, cik zināms, nav izdarījis neviena cita partija. Jo vairāk iepriecinoši, ka par deputāta kandidātu kongress apstiprināja Indianas universitātes South Ben-

d'a profesoru Jāni Peniķi, kas pazīstams politologu un vēsturnieku aprindās ar pētījumiem Latvijas un Baltijas jautājumos.

Jānis Peniķis dzimis Cēsīs, mācījies Jeru pamatskolā (Rūjienas apkārtnē). Tāpat kā daudzi citi latvieši kuŗa beigās bija spiests atstāt dzimteni. Augstāko izglītību guva ASV, kur beidza Viskonsinas universitāti ar bakalaura grādu tautsaimniecībā un vēlāk ieguva doktora grādu politoloģijā. Strādājis kā politoloģijas profesors Minesotas universitātē, Rietummičigenas Universitātes latviešu programmā un no 1970. gada līdz šim laikam Indianas Universitātē South Bend'a.

Aktīvi darbojies dažādās trimdas latviešu studentu, skautu, sporta un sabiedriskās organizācijās: ALJA valdes un revīzijas komisijas loceklis, DV ASV zemes valdes loceklis, "Jaunās Gaitas" redkolēģijā, Latviešu Fonda padomes loceklis un prezidents, Baltijas Studiju Apvienības valdes loceklis. Dažādos laika posmos darbojies kā padomnieks pie ALA, ALJA, DV ASV un dažādām amerikāņu un latviešu organizācijām. 30 gadu profesionāla darba pieredze politoloģijā, laba Latvijas pašreizējo politisko nianšu pārzināšana palīdzēja J. Peniķim rast atbildi uz grūto jautājumu, kas pašlaik nomoka daudzus svešatnes latviešus - "Kuŗu partiju izvēlēties?" - J. Peniķis apzināti izšķirās par DCP.

Kā izteicās kongresa viesi, DCP izdevies izveidot pašreiz proporcionāli spēcīgāko 5. Saeimas kandidātu sarakstu. Tie ir cilvēki, kas ieguvuši pelnītu autoritāti ne ar skaļām frāzēm, bet izsvērtu nopietnu darbu katrs savā laukā. Lai gan DCP sarakstā apstiprināti tikai pirmie 38 deputātu kandidāti un paredzams, ka tiem vēlāk pievienosies vēl virkne spilgtu personību, listē jau ir 10 zinātnieki un profesori. Piemēram, pazīstamais statistiķis un demogrāfs, akadēmiķis Pēteris Zvirgzdiņš, LU Vadības un ekonomiskās informācijas fakultātes dekāne Žanete Ilmete. 5 juristi - prof. Ilmārs Bišers, kas DCP juridiskajā komisijā izstrādājis atjaunotu Satversmes redakcijas un 8 konstitucionālo likumu projektus, kas kopā veidos Latvijas kā tiesiskās valsts pamatbāzi. Daudzi atceras jaunus juristus (šobrīd advokātus) Gundaru Antomu un Egonu Rusanovu, kas toreiz, strādāmi LPSR Prokuratūrā, nebaidījās stāties preti pašam LPSR prokuroram Jānim Dzenītim. Rakstnieka Anšlava Eglīša brālis - jurists Vidvuds Eglītis arī ir deputātu kandidātu sarakstā. Pārstāvēti ekonomisti un uzņēmēji, piemēram, ķīmijas doktors un uzņēmējs, šobrīd Ekonomisko reformu ministrs Aivars Kreituss, Statistikas komitejas priekšsēdētājs Gunārs Baltiņš, vēsturnieki Juris Celmiņš (DCP valdes pr-ja vietnieks) un Valdis Blūzma, kas drosmīgi aizstāv brīvo ekonomisko zonu nepieciešamību Latvijā. Vairākiem Saeimas kandidātiem ir laba darba pieredze pašvaldībās (A. Ūbelis, D. Bērziņš). Jurists Jānis Škapars, kas AP vada Pašvaldību un sabiedrisko lietu komisiju, dažbrīd līdz izmisumam drāmatiskās parlamenta cīņās ir aizstāvējis pašvaldību demokratisma un decentralizācijas principus, kas daudziem patreizējiem deputātiem vēl arvien ir neierasti un sveši. Kopā ar zemniekiem (privātdarzniecības īpašniece, agronome Māra Kapša), žurnālistiem un kultūras darbiniekiem (Viktors Daugmalis - Latvijas Kultūras fonda priekšsēdētāja vietnieks), arhitektiem, ārstiem un citu profesiju pārstāvjiem DCP Saeimas kandidātu saraksts liekas pietiekami izsvērts un dziļi pārdomāts. Vai viņiem būs iespēja jau šovasar 5. Saeimas sastāvā likt lietā savu talantu un zināšanas Latvijas uzplaukumam - tas atkarīgs arī no tevis, lasītāj!

ILMĀRS KREITUSS,

DCP Politiskās komitejas priekšsēdētājs,
Rīgas Centra rajona TDP priekšsēdētājs.

*****

VĒLĒŠANU APVIENĪBA TĒVZEMEI UN BRĪVĪBAI

Apvieno 11 politiskās un sabiedriskās organizācijas, kuŗu galvenais mērķis ir nacionāla, tiesiska un saimnieciski plaukstoša Latvijas valsts.

Mēs to sasniegsim:

atjaunojot 1918. gada 18. novemrī dibinātās Latvijas Republikas iekārtu, likumu sistēmas un varas institūciju darbību,

panākot uz starptautisko tiesību principiem balstītu Latvijas deokupācijas un dekolonizācijas procesu,

atbalstot zemniecības atdzimšanu Latvijā un lauku vides saglabāšanu ar ilgtermiņa aizdevumu un muitas nodevu palīdzību,

radot apstākļus mūsdienīgas izglītības sistēmas izveidei un latviešu nacionālās kultūras attīstībai,

nosakot priekšrocības Latvijas Republikas pilsoņiem valsts īpašuma privatizācijā, uzņēmējdarbībā un sociālo garantiju saņemšanā,

veicinot trimdas latviešu iesaistīšanos Latvijas politiskajā, saimnieciskajā un kultūras dzīvē,

atstādinot no atbildīgiem amatiem valsts un izglītības iestādēs bijušos kompartijas funkcionārus un čekistus.

Mūsu vārdi saskan ar mūsu darbiem - **apvienības kandidātu sarakstā nebūs neviena bijušā kompartijas biedra.**

Mūsu kandidātu vidū ir uzņēmēji, zinātnieki, augstskolu pasniedzēji, dažādu nozaļu speciālisti, padomju varas represētie, ievērojami latviešu trimdas pārstāvji. Viņus visus vieno viena galvenā rūpe - par tautas izdzīvošanu, par latvisku

Latviju.

Apvienībā "Tēvzemei un Brīvībai" ietilpstošās organizācijas ir spējušas pārvarēt sikas domstarpības, viedokļu atšķirības un personīgas ambīcijas, lai izveidotu nopietnu politisku spēku un kopīgi darbotos tautas labā.

Atdodot savu balsi par apvienību "Tēvzemei un Brīvībai", jūs palīdzēsiet sev un mūsu tautai sasniegt brīvību, pārticību un drošību.

Rīgas vēlēšanu apgabala Kandidātu saraksts: M. Grinblats, O. Dzenītis, G. Volbrugs, R. Milbergs, J. Zīle, J. Sinka, R. Dambergs, G. Rode, L. Dobroņina-Lasmane, J. Putriņš, N. Pēterkops, A. Zvirbulis, S. Purītere, V. Komolasovs, I. Veidbrante, A. Draubiņš, L. Zihare, M. Gailis, M. Rikmane, P. Krilovs, U. Sils, E. Šņore, V. Romanovskis, I. Akurātere.

Tēvzemei un Brīvībai

Latvijas Ceļš

1993. gada 2. aprīlī

ATBALSTĪTĀJI ASV

Kārlis Kuzulis
Maryland
tel. 301-649-5683

Vaira Paegle
Connecticut
tel. 203-644-8330

Uldis Sēja
Oregon
tel. 503-654-1389

***

Alfrēds Braunfelds
New York

Ivars Bērziņš
New York

Ģirts Budkēvičs
California

Ojārs Celle
California

Ēriks Krūmiņš
Wisconsin

Austris Kirsis
Washington

Ingrīda Muižniece
California

Manfrēds Munters, MD
Virginia

Jūlijs Riekstiņš
Michigan

Valdis Ronis
Georgia

Ints Rupners
Connecticut

Ilgvars Spilners
Pennsylvania

Gundars Strautnieks
Michigan

Konstantīns Svenceckis
Indiana

Jānis Šķinkis
New York

Kārlis Zvejnieks, MD
Florida

Labdien!

Aicinam Jūs kļūt par vēlēšanu savienības *Latvijas Ceļš* atbalstītāju ziedojot tās rietumu kandidātu vēlēšanu kampaņai.

Latvijas Ceļš radās š.g. februārī Jūrmalā. Rietumu latviešu centrālo organizāciju pārstāvji vienojās, ka tikai šāda savienība varēs efektīvi apvienot daudzo politisko nogrupējumu darbiniekus - tos, kuriem rūp demokrātiskas un nacionālas Latvijas nākotne, neatkarīgi no personīgiem guvumiem vai politiskiem parādiem.

Latvijas Ceļa valsts attīstības pamatprincipi ir:

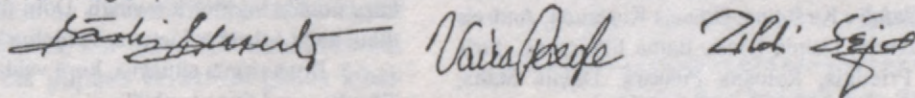
- parlamentāra daudzpartiju demokrātija,
- tiesiska valsts, katra cilvēka drošība,
- uz privātīpašumu balstīta, sociāli atbildīga brīvā tirgus sabiedrība,
- latviešu nācijas interešu aizstāvība Latvijā kā nacionālā valstī,
- visu Latvijas iedzīvotāju pamattiesību garantijas, un
- Baltijas valstu cieša sadarbība

Īsā laikā *Latvijas Ceļam* pievienojās vairāki no Augstākās Padomes spējīgākiem deputātiem kā Romāns Apsītis, Indulis Bērziņš, Valdis Birkavs, Ilmārs Geige, Anatolijs Gorbunovs, Kārlis Liepiņš, Ruta Marjaša, Andrejs Panteļejevs un Jānis Vaivads. Savienībai ir arī pievienojušies daži pašreizējās valdības locekļi - Georgs Andrējevs un Uldis Osis. Visi iepriekšminētie ir atzinuši, ka tikai šāda savienība varēs ap sevi vienot un vadīt tautas interesēm atbilstošu vairākumu 5. Saeimā.

Rietumu latviešu kandidāti *Latvijas Ceļam* dod stabilitāti, rietumu pieredzi un demokrātisko izpratni. Līdz šim rietumu dalībnieki *Latvijas Ceļā* ir: Inese Birzniece, Pēteris Bolšaitis, Artūrs Cipulis, Pēteris Elferts, Astrīda Jansone, Andris Kadeģis, Egīls Levīts, Gunārs Meierovics, Olgerts Pavlovskis un Valdis Pavlovskis. Rietumu kandidātu priekšvēlēšanu darbam, īpatnos apstākļos un vidē, ir nepieciešams mūsu visu finansiāls atbalsts.

Vēlēšanu kampaņa Latvijā ir sākusies. Lai rietumu kandidātiem tā būtu sekmīga, lūdzam Jūs nosūtīt ziedojumu mūsu kasīerei ASV Ingrīdai Stravinskis. Jūsu čeks vai naudas pārvedums rakstāms uz *Latvijas Ceļš* vārda. Ziedotāju saraksti, ziedotāju summas, kā arī atskaite par ziedoto līdzekļu izlietošanu tiks publicēti.

Savlaicīgs paldies par Jūsu atbalstu. *Latvijas Ceļa* uzdevumā,

c/o INGRĪDA STRAVINSKIS 402 HURLEY AVENUE APT. 308 ROCKVILLE MD 20850

Cilvēks. Cilvēks ir augstākā vērtība - brīvs, tiesīgs un atbildīgs.

Tauta. Latviešiem un līviem ir tiesības un pienākums Dieva priekšā pastāvēt un īstenot savus centienus saskaņā ar savu dzīves ziņu.

Zeme. Šī zeme ir mūsu: ne pēdu svešas sev, ne pēdu savas svešiem.

Valsts. Pilsoņu pārstāvniecība - parlamentāra un demokrātiska republika, kas garantē latviešu nācijas pastāvēšanu. Mazāk ierēdņu krēslu - vairāk labklājības. Tautas un valsts pienācīga drošība un aizsardzība. Korupcijas un noziedzības nesaudzīga izskaušana. Preses brīvība. Garantijas lietišķai opozīcijai. Brīvas arodbiedrības.

Taisnīgums. Taisnīga, neatkarīga un neuzpērkama tiesa. Vienlīdzība likuma priekšā.

Ģimene un tikumība. Saskaņa ģimenē un tautā. Atbalsts stipru un turīgu ģimeņu veidošanai. Mērķtiecīgi īstenota dzīves apstākļu uzlabošana. Aizdevumi dzīvokļu iegādei.

Tautsaimniecība. Atjaunot Latvijas labo slavu. Personīgas iniciatīvas atbalstīšana, valstij paredzot saimnieciskās rosības veicinātāja lomu. Nodokļu un likumdošanas sistēmas stabilitāte. Stipra zemniecība. Ilglaicīgi, izdevīgi aizdevumi. Hipotēku banku attīstība. Pārstrādes rūpniecības un amatniecības veicināšana mazajās pilsētās un ciematos. Mazāks enerģijas patēriņš un augstāks tehnoloģijas līmenis ražotnēs. Starptautisko pakalpojumu un banku attīstība. Īpašuma tiesību nodrošināšanai un neaizskaramība. Nacionālās jūrniecības attīstība.

Izglītība. Vienota izglītības sistēma latviešu un nelatviešu skolās, atbilstoša Latvijas patstāvībai un tautas interesēm. Mazo lauku skolu atjaunošana un uzturēšana. Valsts rūpes par augstākās izglītības iegūšanu. Spējīgu studentu, pasniedzēju un zinātnieku apmācības ārzemju augstskolās. Nacionālā audzināšana.

Kultūra. Valsts garantijas kultūras un vēstures mantojuma aizsardzībai, nacionālās kultūras un etniskās vides attīstībai. Latviskās Latvijas ideālu saglabāšana.

Sports. Tautas sporta veicināšana, nacionālo izlases komandu un olimpiskās kustības atbalstīšana.

Zinātne. Pētīt, izkopt, saglabāt to īpašo, ko pasaules zinātnei un kultūrai dod Latvija, veicinot Baltijas studijas un fundamentālās zinātnes.

Sociālā aizsardzība un medicīna. Valsts garantēta medicīniskā palīdzība un sociālais nodrošinājums, sekmējot brīvprātīgi veidotas medicīniskās un sociālās aprūpes formas (slimnīcas, pensiju fondi). Latvijas kūrortu atjaunošana. Pensijas atbilstoši padarītajam. Politiski represēto, maznodrošināto un darba nespējīgo tiesiska aizsardzība un atbalsts.

Pilsonības koncepcija. Latvijas Republikas likums par pavalstniecību, papildināts ar prasību zināt latviešu valodu. Naturalizācijas ikgadējā kvota. Pilsonība latviešiem visā pasaulē, pirms Otrā pasaules kara Latvijā legāli iebraukušajiem ārzemniekiem, kā arī kara laikā no dažādām valstīm atvestajiem nepilngadīgajiem.

Attieksme pret apkārtējo vidi. Tīrs gaiss, ūdeņi un zeme. Cilvēka saskaņa ar dabu.

Latvija pasaulē. Nezaudējot latvisko savdabību, iekļauties Baltijas jūras valstu, Eiropas un pasaules tautsaimniecībā ne vien rietumu-austrumu, bet arī ziemeļu-dienvidu virzienā. Atbalstīt Eiropas kolektīvo drošības sistēmu un starptautisko organizāciju darbību Latvijas interesēs.

Kandidāti Rīgas vēlēšanu apgabalā: Arturs Balklavs-Grinhofs, Agnis Ilmārs Balodis, Eduards Berkļavs, Olafs Brinkmanis, Māris Budovskis, Ivars Daugaviņš, Imants Kalniņš, Juris Karlsons, Aleksandrs Kiršteins, Odisejs Kostanda, Andrejs Krastiņš, Herberts Linde, Dainis Locis, Baiba Pētersone, Juris Poļevskis, Gunārs Priedītis, Romāns Pussars, Dainis Stalts, Māra Strautmane, Zaiga Strode, Pēteris Vasariņš, Jānis Vēbers.

Kandidātu uzvārdi sakārtoti pēc alfabēta.

Augšminētais patapināts no LNNK nedēļas laikraksta Nacionālā Neatkarība, Nr. 16. un 17, 1993. g.

"Pēc karjeras izslāpušajiem svešatnes latviešiem ir jādodas prom" - Vēl daži vārdi par Jūsu sabiedrotajiem - svešatnes latviešiem. Es Jūs apsveicu. Tie ir lieliski sabiedrotie. Viņi vēlas palikt Latvijā tikai tad, ja kļūst vismaz par deputātiem vai vēl labāk - ministriem. Šādi cilvēki mums Latvijā nav vajadzīgi. Viņi ātri vien atgriezīsies Austrālijā vai Amerikā. Latvijai ir vajadzīgi cilvēki, kuņģi uzdod jautājumu: "Ko es varu izdarīt šīs zemes labā?" Mums nevajag pēc karjeras izslāpušos emigrācijā dzīvojošos latviešus, kuņģiem ir viens jautājums: "Par ko es kļūšu Latvijā?"

Šo komentāru dod LNNK kandidāts Joahims Zigerists savā rakstā "Nolieciet uz galda savus VDK dokumentus, priekšsēdētāja kungs!", kuņģi viņš atklāti uzbrūk Anatolijam Gorbunovam, "Latvijas Ceļš" kandidātam.

Jāpiezīmē, ka LNNK kandidātu sarakstā ir vismaz 5 ārzemju latviešu kandidātu.

*****

1993 - izšķirīgs tautas liktenim.

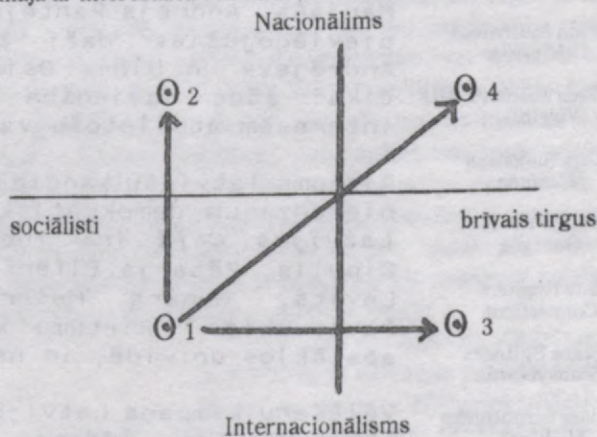
Saeimas vēlēšanu gads. Izšķirīgs tautas liktenim. To ievērosim. Latvieši, nebalsojiet par vakardienu, balsojiet par rītdienu! Vakardiena sāk līdzināties tautas iznīcināšanas murgainībai ar Maskavas melu trompetēm. Rītdienai lai būtu mūsu pašu izvēlētais brīvības ceļš, kaut arī grūts. Grūtumu pilna šodien ir visa Eiropa. Mūsu pretinieks vēlēšanās vairs nav jāsauc vārdā, to mēs visi pazīstam ikdienā Latvijā, tas staigā ar divām sejmām - tā viena palīdz izlaupīt tēvzemi, tā otra dzied "Dievs, svētī Latviju." Ienaidnieks vēl nav miris, viņš sēd turpat visās ministrijās - iekšlietu, no kurienes čeka izspiego tautu; cenzūra, kas mēģina nokaut brīvo vārdu, ārlietu departamentā un citur. Tā taisa ceļu atpakaļ uz Maskavu. Latviešu tauta labi pazīst klāpielikto soda noņemtu karti ar zināmām un nezināmām kapeņu vietām. Latvieti, neatraujies no vēlēšanām! Pieņem tās, pieņem savā noteiktā brīvības ceļu. Kā jau tagad rāda veidojumi Saeimas vēlēšanu kandidātu sarakstiem, mums netrūks jaunu rītdienas ticētāju ar reālām darbu programmām. Kandidāti nāk arī no latviešu saimes Eiropā, Amerikā, Kanadā.

ANDREJS EGLĪTIS

*****

ŠODIENAS POLĪTISKĀS KOORDINĀTES

Latvijas Augstākās Padomes Cilvēku tiesību komitejas vadītājs Andrejs Panteļejevs, viesojoties Kanadā, 25. aprīlī, Latviešu centrā Toronto, LNAK informācijas sanāksmē iepazīstināja ar interesantu shēmu. Tā ir šāda:

1. politiskā situācija, kur atrodamies tagad un kur varam palikt, ja pēc Saeimas vēlēšanām nekā negrozās. Visneizdevīgākais variants.

2. Nacionāli ievirzītais sociālims, kas var būt bīstams un pie kuņģa nonākt varētu itin viegli. Dotu mums Brazauskas tipa valdību, kāda šobrīd ir Lietuvā. Veidotos "banana" tipa republika.

3. Brīvā tirgus situācija, kuņģi valda ārzemju kapitāls. Rastos "Honkongas" tipa republika.

4. Grūtākais, bet reizē ideālākais ceļš - Brīvā tirgus Latvija, kas dotu latviešu tautai vislabāko neatkarību un izdzīvošanas iespējas. Nevajadzētu daudz, lai ieslidētu no vienas situācijas otrā. Pēc mēneša rezultāti rādīs, kur būsīm nonākuši.

KAD REIZĒ BŪS NĒĢI UN PERGAMENTS

Snikeru un pieclatvieku tautsaimniecība Latvijā

Centrāltirgū. Jautājumu par nēģiem un pergamentu prasija pārdevēja Rīgas Centrāltirgus zivju paviljonā. Fakts tāds, ka pagājušā gada laikā, nēģu zvejniekiem un cepējiem pārejot uz tirgus ekonomiju, nēģu cenas ir kritušās par vairāk nekā 50 %. Bet ne vienmēr ir pergaments, kur šo gardumu ievistit. Cenu krišanās attiecās uz visur Latvijā pārkamajiem Snikeriem, pupiņu kafiju un daudz kā cita. Ditiem vārdiem, tirgus ekonomija sāk darboties. Jāpiebilst, ka zivju paviljons ir tagad slēgts remontam un paiešot vai gads to izdarīt. Tagad zivis pārdod ārpus paviljona, kas aukstajā laikā nekas, bet tad, kad būs karsts un mušas... Nu ja, tagad jau Latvijā ir arī pārtikas kontrole. Citādi Centrāltirgum nav iespējams iziet cauri ātrāk kā gliemeža gaitā, jo katrs, kam ir ko pārdot (parasti importmantas no Polijas, Turcijas, Ķīnas, Grieķijas un citām zemēm) stāv garās ķēdēs un cauru dienu tur abās rokās, piemēram, pāri džinbikšu. Vienu pāri pārdodot, rokās maģiski atrodas cits no kastes aiz pārdevēja. Tie, kas ir agrāk sākuši vai vairāk samaksājuši vispārējai "mafijai", tirgojas no būdiņām vai smagajiem automobiļiem, un tur preču izvēle ir lielāka.

Latvijas lati. Ir labi, ka Latvijai ir Einārs Repše un Latvijas valsts banka, kas pat - pēc labākajiem Eiropas valstu paraugiem - ir neatkarīga no valdības. Kas paredz, ka inflācija drīz būs pavisam niecīga un tūlī Latvijai būs pilnīga latu un santimu valūta. Piemēram, 1 un 2 latu monētas un piecu latu naudas zīmes ir tagad apgrozībā un drīz būs 50 santimu, kamēr uz Latvijas 75 gadu jubileju būs arī zelta monētas. Bankas nopelns jāpieraksta tas, ka bankā pastāvīgi darbojas Uldis Klauss, bet kā padomnieki - Brunis Rubess un Nikolajs Viksnis. Kamēr U. Klausu var visai bieži redzēt TV raidījumos, tāpat viņa izskaidrojumi bieži lasāmi presē, abi pārējie rietumu eksperti darbojas kā bankas padomnieki visai augstā kapacitātē, ievēdot rietumu menedžmenta tehnikas, izstrādājot privatizācijas plānus utt. Jāuzsver, ka Latvijas rublis ir ļoti respektējama naudas vienība visā bij. Padomju Savienībā. Krievijas rublis Rīgā kotējas kā 16 kapeikas pret LVR 1.00. Līdzīgi ir ar Ukrainas karborancu, Kazachijas rubli uc. Pašlaik Latvijas lata vērtība iepretim ASV dolāram ir attiecībā 1:1,5, tātad lats ir vērtīgāks par dolāru.

Krievvalodīgie. Rīgā arvien vairāk pazūd daudzie uzraksti krievu valodā, lai gan jāsapaida, ka paies ļoti ilgi, pirms pazudis viss, kas šai valodā daudz kur rakstīts daudzu gadu laikā. Sprotot, ka valdības inspektori tagad soda tos, kā veikalus izkārtnēs ir krievu burtiem rakstīti teksti. Un to krievu šovinisms, kas gaida savas sistēmas atgriešanos, pieaug. Tagad atkal parādījušies veikali, kur visi uzraksti ir tikai krievu valodā. Valodas inspektori ar šīm problēmām netiek galā. Un jāvaicā, cik ilgi latviešu tirgoņiem būs šis vergu gars, atbalstot krievvalodīgos, kas visur un bez izņēmuma runā tikai krieviski? Un tādā veidā pasvītrojot, ka Latvija nebūt nav neatkarīga valsts. Man gadījās stāvēt visai garā rindā, lai samaksātu, t. s., komunālos maksājumus un elektrības piegādi. Lai arī aiz (vienīgā) lodziņa, kas šos maksājumus pieņēma, sēdēja ļoti ātra un efektīva latviete, pusstundas laikā ar viņu (un viņa) latviski runāja tikai ar diviem cilvēkiem, to skaitā mani. Tas nav divaini pilsētā, kur dzīvo 70% tikai krieviski runājošo. Bet jāvaicā, cik garajos verdzības gados iebaidīto latviešu arī runāja krieviski, jo tā bija pierasts? Un, kā zināms, latviešu valoda izraisīja izsmieklu: es Jūsu suņu valodu nesaprotu! Divaināk rietumu cilvēkam bija tas, ka garā rinda bija pie tikai viena lodziņa. Pie trim citiem

sēdēja un plāpāja trīs glieti nokoptas sievietes (iegulējumi, ieguldījumu saņemšana un kontroliere), kam taču būtu bijis loģiski nākt palīgā. Bet kaut ko tā var piedzīvot tikai privātajos veikalos, kamēr krājbankas ir valsts īpašums. **Svarīgi** Latvijas nākotnei ir tas, ka valsts īpašumiem vajadzētu drīz aizliegt saviem darbiniekiem sarunāties ar klientiem citādi kā latviešu valodā. Visur citur pasaulē tas būtu absurds, ka valsts darbinieki sarunājas citā, nekā valsts valodā. Un arī valsts uzņēmumiem bez tirgus ekonomijas zināšanām jāapgūst klientu apmierināšanas metodika.

Nav nekādu pazīmju, ka milzīgais tikai krieviski runājošo skaits Rīgā iet mazumā. Arī tādi, kas bija diezgan patriotiski, lai atgrieztos savā dzimtenē, tagad prasās atpakaļ, jo Latvija tomēr vēl arvien ir - un būs - labākā stāvoklī nekā slāvu republikas. Tas nozīmē, ka Latvijā paliek arvien mazāk izglītotie kolonisti, kas vismaz Rīgā katru cilvēku uzrunā krieviski, un pa lielākajai tiesai saņem arī atbildi šai valodā. Vēl šodien no vietējā pasta pienāca vēstule par ierakstītu sūtījumu - rakstīta tirā krievu valodā.

Izglītība. Latvijā ir liels skaits latviešu skolu un liels skaits krievu skolu. Tā tas tagad ir bijis diezgan daudzu gadu. Krievu skolās nekādu mīlestību uz Latvijas valsti nemāca. Bet arī latviešu skolās vēl arvien trūkst jaunu un objektīvu grāmatu. Piemēram, PSRS vēstures grāmata par 1905. gada nemieriem Krievijā raksta tā, ka uz cara pili (kā b. Ļeņins raksta - apakšā citāts) devās vairāki tūkstoši maizes lūdzēju (kā b. Ļeņins raksta - apakšā citāts), ko pils sardze (kā b. Ļeņins raksta - apakšā citāts) apšaudīja. Tālāk teikts, ka nemieri bija arī Rīgā, Ķījevā un citur (kā b. Ļeņins raksta - apakšā citāts), bet ne ar vārdu nav pieminēts tas, ka maizes lūdzējiem pa priekšu gāja pareizticīgo mācītāji ar svētbildēm, un tas, ka Latvijā šī bija pilnu apmēru revolūcija. Protams, ka nē, jo Latvijas revolūcija taču vērsās arī pret cara valdības patvaļu. Jāsagaida, ka šīs grāmatas ar laiku aizstās objektīva vēsture. Bet krievu skolu beidzēji būs un paliks **svešķermenis** mūsu tautas miesā. Tāpēc Dr. Rūsiņš Albertiņš, kas pašlaik Latvijā attīsta demokratizācijas centru, domā, ka sākot ar šo rudenī katrai krievu vidusskolas pirmajai klasei ir jāpāriet uz latviešu valodas mācību valodu, pašlaik pamatskolas atstājot mierā. Un tad pakāpeniski ar katru gadu katrā nākošajā klasē būs latviešu mācību valoda, kamēr krievu vidusskolas izzudīs. Atstājot varbūt kaut kur kādu īpašu krievu literatūras vidusskolu. Protams, ir liels jautājums, vai Latvijas izglītības iestādēm būs diezgan dūšas šādu soli spert, jo jāsapaida, ka Krievija tūlī protestēs par savu tautiešu civiltiesību neievērošanu. Jāuzsver, ka tikai krieviski runājošie Latvijā nav nekāda minoritāte! Šī atkal ir problēma, kur rietumu latviešiem jānāk palīgā.

Krievijas armijas izvešana kavējas, un armija un daļa krievvalodīgo tādā veidā sastāda Latvijā ļoti efektīgu piekto kolonnu. Viņi, protams, sagaida, ka Krievijā pie varas nāks reakcionāra valdība, kas tūlī - ar viņu palīdzību - reanektēs Baltijas valstis. Novērojot, ka ne Eiropa, ne pārējā pasaule var savaldīt serbu nelietīgos uzbrukumus viņu kaimiņiem, cerību sajūt arī tie, kas gribētu atjaunot bankrotējušo padomju sistēmu.

LAIMONIS STREIPS

*****
**LATVIEŠI LATVIJĀ UN ĀRZEMĒS,
PIEDALĀTIES LATVIJAS 5. SAEIMAS
VĒLĒŠANĀS!
DEMOKRATIJĀ KATRA BALSS IR SVARĪGA!**

IEVAINOTAIS

Manā melnā stundā
Tu gaišiem
Gaismas pirkstiem
Izplūci
Melno bēdu asteri
Ziedu pa ziedam
No manas sirds.

Es ilgi staigāšu
Ievainots
Ar smeldošu brūci
Un slēpšos ēnās,
Bet tu
Mani dziedināsi.

Tumsa vairs nebūs
Tik melna,
Tā būs
Gaismas caurausta.

Vienmēr ap mums
Ir eņģeļi,
Es tikai to
Līdz šim
Nezināju.

LOLITA GULBE

*****

PASTARDIEN I KLĀT

Vecemāt jau torēz zinej kas un kā šodien notikses.

Gudres piekouv kroge, muļķes baznicē - tā man no mazem dienum māceļ vecemāt, un tā es tagad māc sovs bērnbērns. Bet neviens man neklous, tāpat kā es torēz neklousej sov vecemāt. Tālab vecemāt vienmēr grūt nopūsdames tēc:

"Tos nou uz lab, ka tas Krišs tik doudz nojemes a visādem papīram. No tād gāls grozšān va iznākt tik naciķš va zociķš, tāpat kā no Sprūts Pūc, ko piektē gadē pievāc melle sotņ."

Melle sotņ man nepievāc, jo tajē laikē es šuple bi saslapnejes un mane viet pajēm vecetēv. Vēlāk, ka es no šūpal izkāp, vecestēs bi aizgājs jou pie senčēm un tā a citem sotņem man vis gare mūž bi jējemes pošem uz sou rok. To, ka dzīvšān nou nekād puķdārzs un cīnšānes pa ventiņ taisne liet i pill a kreņķem es piedzīve jou bērni dienes. Es vēl šodien atceres, ka māt a kaimiņ sievem rundams itan biež noslocej acs un tēc: "Jā, mēļe zelte dzīv, i raib kā storķ vēders." Man torēz skolē rēķnāšān māce joun, smuk, bet dikt pikt skoltāj, Storķ Olg no Sasmak. Vienrēz ciemšānes laiķe krustmāt man uzprase kā man skole iet. Man uz rēz iznāc prātē tie briesmige reizsrēķān un es tāpat kā māt nopūsdames tēc: "Skols dzīv ir raib kā Olg vēders."

Pa tik gudr izdom un lab atbild es dabe tād pēran, ka vis nedēļ es skols solē sēdej kā uz ecežem. Mūs dienes tād bērni sišān vairs nedrīkst notikt, jo demokrāteļ sarge cilik tiesebs no šūpal līdz kap malei. Cilik tiesebs i tād burvj vārds, kas kā vairogš pasarge no visem briesmem, tāpat kā priekškarame atsleg mantkambar no zagļem. Mūsdienes katram i sovs tiesebs un visem kope i akal sovs tiesebs. Tā iznāc bērni tiesebs, siev tiesebs, melles tiesebs, holikast tiesebs, brīve seks tiesebs, žuļik tiesebs un cits tiesebs, līdz beidzt iznāc beztiesebs. To es izdzīvē pats uz sov ād pēc dām momitejs smuke sirsneņ ball.

Tovakar es labe dūše un kungprāte tramvaj pietre uzdziedēj to smeke dziesmiņ no vecem laikem: "Amēriks mūzmežes mor dumpjas". Es vēl nebij tics pirmē pantiņē līdz beigem, ka man kā dundur laiķe no visem malem uzklup melles briesms. Man dzīveb izglāb polcij un cietams, ku man iesēdnej pa reisism, melle tieseb parkāpšān un naid kurnāšān. Neviens neklausjes, ka es nāk no latvieš dziedteļ tout un neviens neskaiteļ cik man zob bi izsist un pa degan asiņ nāc kā ļurkst. Tomēr, cietams un cilik tiesebs izglāb man dzīveb, tāpat ka Rubiks Rigs cietame paglābes no tous dusemem. Tālab cietams ir visdrošake viete ku briesmes brīzes paglābtes, ja cilik tiesebs ir uz spēļ.

Torēz es kā godigs pilsons aizbrouc uz pilsēt māj samakset sovs nodokļš. Leje broucet sestē stāvē lifte iekāp vien siev a tik garam lindrakem, ka viens stūrs aizķeres un palik dorēs karajtes. Es no lab sierd tam cilikam palīdzdams rāv tos lindraks no vis spēk, bet tajē bridē tas gaiskuģš bi jou nobroucs lejē un dors atvēres pašš no sev. Un ko jūs dome - tas sievišķš petecēbs vietē sāk nelabe balse blout, ka es velk viņem brunčš nost un strāde varsdarbs. Es gan turjes prete, bet neviens uz man neklousej jo siev tiesebs neviens nedrīkst aiztikt un tā es atkal bi ķurķe iekšē. Tiess virs vēl svinige balse paziņe, ka pa tād grēk man va iesēdnat uz vis mūž. Bet tā kā no man izrunšānes vis skaidr redz, ka es sieviešķ drēbem un būšne, neko nesaprot, te viņš pa man apžēlēs. Pa to man bi jāparakst papīrs, ka es tris gads sievišķem liks mier. Tāds papīr liets man vienmēr i patikšes un rakstšān vēl vairāk. Tā es no to ķibel tik āre vēl pierms saln uznāc pavasarē.

No lielem priekem pa atgūte brīveb es sadūšjes un aizbrauc uz mūs miļe ventiņ pus, ku tagad a varen jemes pa ciliktiesibem. Tur pa brīvebs atgūšān un cilik tiesibem katrs rune sove mēle. Cits grib null likt priekš cits pakļe, bet veces mēslvabols vēl kots sove viete ierikjes pa svojem. Miļe ventiņ puse modē ir akal vece labe Saimes laik, ku sākam gades gan garē spriešān iznāc kā no slapem purvem a meloracija izteiset auglīgs rudz louks. Beidzt tos runs plūds apture deptāts Trasūns un tēc: "Jūs te kung rune un rune, bet tās ūdens kā nemnoiet, tā nenoiet." Tā šoden mūs Vente tek tāpat kā veces laikes no ougš uz lej, bet tik cite krāse. Daugave a ūdans i mainēs krās un ga Rigs pil tagad skaljes tād brūn zup a kunkļem, kas degan rouj ciet un liek griesties uz cit pus. To varene kultūr, ko mums atnes sarkne sotņ un mūs paš diže Kultūrs komteļ Rīge, Ventspilē un cites vietes va netikvien skaidr redzt, bet to va pa liel gabal saost.

Un tad paš spēk un krāšņam kā Daugave un Vente plūst piedraņķteis ūdens, oses griešes mūs miļe valdiņ. Kas to būt domejs, ka pa pasoul kuldames es tā būs aizmiers ventiņ valod, ka pat sov vece brūt no Pilten es vairs neva saprast un ovizs lasot jājem vārdnic. Tas tālab kā dzīv i manjes un gājs uz ougš, kā to mēs i klausjušes muts un nouds maks pavēruš no doudzem ciemiņem. Tie vis ir noformējuši sovs papīrs un pie mums viņ ierodes kats sove reise. Mants ap viņ vais nepārvade rates va vagonēs, bet jounes mods kontineros. Ovizes tik smuk rakst lielem burtem, ka kolhoz zem tagad sadelet jounem fermeriem un tie jou uzsākuš fermošān. Pa to nou jābrīnes, jo sarkne sotņ latvieš louksaimniecebs aizlaid krūmes un louksaimnieks aizved lopvāges. Pa to gan jābrīnes, ka jounē ļouds vairs nedome pa romantik un milestīb, bet tais lov, aborš un pēc tam seprejas. Vislielake priek man sagādeļ Rigs ovize liels vīersraksts, ka pilsēts serviss brigāds māje ieradšes Kanads fabriķ

menedžer un taisies bizneses a gālspilsēts biznesmeņem. Tā jūs paš redz, ka jounais latvieš valods likam i lab izdomets un strāde pavisam lab. Pa tād valods kopšan pats Endzelins kape apgrieztes otrād, kā to mums tik smuk izstāstej viņ nopelnem bagāte skolniec no Rig. Laik i mainjušes, cilik ir mainjušes, ja beig beiges no gar rūnšan tik tād plurnešan vien sanāk.

Jā man vecemāt to būt piedzīvējs, viš gal saķers iesoktes: "Miļe debestiņ, nupat Pastardien i klāt!" Vecemāt vis mūž gaide Pastardien, bet nesagaide, jo tā nou kā dzimšans vai vārd dien, kas katr gad pienāk bez gaidšan.

KRIŠS ĶEPALS

*****

DARĪSIM IESPĒJAMO!

Politiskie notikumi un jauni dzīves apstākļi uz mūsu dzīves un darbošanās fona mainās tik strauji, ka, liekas, mūsu līdzšinējais darbs, šķietami skaidrie mērķi un mūsu nākotnes ieceres ir nonākušas diezgan sarežģītās krustcelēs. Nākotnes darbu virzienam ir iespējamās vairākas izvēles. Ja varēsim atrast labāko un pareizāko virzienu, būsīm nodrošinājuši darba sekmīgumu un būsīm pakalpojuši latviešu tautas garīgo vērtību atjaunošanas darbam. Un to taču mēs visi gribam.

Vēl tikai pirms dažiem gadiem darbojamies ar apziņu, ka viens no vissvarīgākajiem mērķiem ir veltīt visus spēkus un līdzekļus mūsu tautas brīvības atgūšanai. Tā bija pašsaprotama lieta. Varbūt kādos atsevišķos gadījumos atšķirās mūsu darbošanās veidi, par ko tad viens otru apveltījām ar kādu stiprāku vārdu, uzgāzām viens otram auksta ūdens šalti. Bet tamdēļ jau nejutām, ka būtu kas mainījies vai arī maināms mūsu izvēlētā ceļā.

Savu ideālismu, savu gribu un savu bezkompromisa pārliecību strādāt mūsu tautas brīvībai mēs apliecinājām darbos. Trimdas sākuma gados jaunās mitņu zemes uzskatījām par savām pagaidu mitnēm. Dibinot organizācijas un iegādājoties īpašumus, dažkārt pat statūtos un darbības noteikumos rakstījām, ka Latvijas brīvības atgūšanas gadījumā, īpašums pārdodams un līdzekļi nosūtāmi uz tēvzemi. Tie nebija pēkšņi iedomāti tukši saukļi, tā, patiešām, bija mūsu pārliecība.

Trimdas posmam ieilgstot, mēs sākām apzināties, ka mūsu sākumā domātais - isais uzturēšanās laiks - pagaidu mitņu zemēs var būt arī daudz garāks. Lai neiekustu citu tautu asimilācijas katlā, apzinājāmies vajadzību pēc spēcīgām organizācijām, pēc savām latviešu draudzēm, pēc organizētas latviešu jaunatnes. Mēs apzinājāmies nepieciešamību latviskās izglītības veidošanai, latviešu valodas, kultūras saglabāšanai. Mūsu interesi saistīja latviešu grāmatas, laikraksti, jo mēs taču gribējām saglabāt savu latvisko vienību, gribējām uzturēt sakarus viens ar otru. Nevienā latviešu mājā neiztrūka latviešu mākslinieku darbu vai latviski darinātu priekšmetu. Viss latviskais likās svarīgs un atbalstāms, cienot savu kultūru piepildījām teātru un koncertu zāles. Gadiem ilgi gatavojāmies un simtiem jūdžu mērojām uz latviešu dziesmu svētkiem. Tie parasti izvērtās par lieliem nacionāliem svētkiem, par mūsu izturības un garīgā spēka uzpildītājiem.

Viss šis darbs nebija kā kāda tukša demonstrācija. Tas balstījās uz mūsu nopietnāko pārliecību, ka tas ir nepieciešams, lai pasaules plašumos izkaisītos latviešus saglabātu brīdīm, kad katrs būs vajadzīgs darbam brīvai Latvijai. Sevišķi jāpiemin latviešu vecākā paaudze, kas, rūpē-

joties par latviešu valodas saglabāšanu, dibināja stipendijas, uzsveŗot, ka tās dodamas tikai latviešu valodas studijām, kas atbalstīja fondus, ja to mērķos bija darbs latviešu kultūrai, darbs Latvijas brīvības centieniem.

Nenoliedzami, trimdas latviešu organizāciju darba mērķis bija liels un skaidrs. Arī paveiktais darbs bija sekmīgs. Mūs nespēja izklidināt un iznīcināt naidnieki, mūs nespēja asimilēt draugi un, daudziem par pārsteigumu, vairāk kā 40 gadus, izkaisīti plašajā pasaulē, mēs nepazaudējām savu latvisko vienību.

Atsaktoties uz notikušo, varētu sacīt, ka jau beigās mēs bijām kļuvuši "profesionāli trimdinieki". Brižiem pat likās, ka viss mūsu darbs gan centrālās, gan arī lokālās organizācijās risinās it kā pats no sevis, risinās automātiski. Mēs esam automāta darbinātāji, jānospiež tikai dažī taustiņi un viss tālāk ritēs ierastās sliedēs. Šāds iespaids rodas palasot un salīdzinot laikrakstā Laiks piecdesmito gadu ievadrakstus un svētkos teikto runu atreferējumus ar astoņdesmito gadu runām un rakstiem. Pasaules notikumu un nemainīgā stāvokļa Latvijā iespaidā arī mūsu darbs bija iegūlies zināmā pašapmierinātības čaulā. Varbūt tas būtu arī tāpat turpinājies, ja nebūtu nākušas radikālas pārmaiņas Austrumeiropas politiskajā struktūrā. Pārmaiņu straujums skāra visus, un mūs tas skāra nesagatavotus. Pārmaiņas nenotika pēc mūsu iedomātiem plāniem. Brīvības gaisma Latvijai nesāka ataut caur ciņu pilnu miglu, tā nenāca caur kādām bieži minētām revolūcijām, un tā nenāca arī mūsu gadiem ilgi iecerēto draugu atbalstā. Tautai Latvijā jaunajos apstākļos bija jārikojas ātri un izšķirīgi, bez kādām plašām konferencēm un bez iepriekšējas sagatavošanās. Un to tā darīja, varbūt ne bez kļūdām, bet tomēr bez vilcināšanās.

Jaunie apstākļi arī mūs izrāva no ilgās sava darba pašapmierinātības čaulas. Mums pavērās jauni darba lauki, pavērās iespējas pildīt un piepildīt to, ko gadiem ilgi bijām teikuši un liecinājuši. Pirmajā aizrautībā pat no dažiem pazīstamiem darbiniekiem atskanēja domas, ka tā stunda ir klāt, trimda ir beigusies, mums jāpošas atpakaļ uz savu tēvzemi ar visu, kas mums ir. Tie bija pirmie jūtu uzliesmojumi, kas realitātes priekšā gan drīzi izdzisa. Trimda, jeb mūsu uzturēšanās ārpus savas zemes, nebija beigusies, tā tikai iegāja jaunā posmā. Darba galvenie mērķi nav mainījušies, ir mainījušies apstākļi, kādos strādājām līdz šim un kādos būs jāstrādā tālāk. Tas prasa nopietni pārvērtēt līdzšinējās darba metodes.

Garajos okupācijas gados latviešu tauta bija sadalīta un viss mūsu darbs risinājās divās dažādās vidēs - Latvijā to noteica, kontrolēja un vadīja partija un vietējā vara, un trimdā tas veidojās brīvi un mainīgi, pamatā liekot demokrātiskos principus. Nu ir pienācis laiks visiem mūsu darbiem meklēt kopējo ceļu. Redzam, ka to atrast nav viegli. Katra sadarbība prasa abpusēju lietu izpratni. Sadarbība prasa spēju runāt un spēju otru uzklaustīt. Katram ir tiesības savu taisnību aizstāvēt, bet ja katrs arī paliksim pie savas taisnības, tad kopējo ceļu neatradīsim.

Nopietnās krustcelēs pašlaik ir ne tikai mūsu politika, kultūra, izglītība un ekonomija, bet krustcelēs esam arī mēs paši, latviešu tauta šeit un tur. Mums pašiem visvairāk ir jāmeklē kopējais nākotnē ejamais ceļš. Nebalstīsim to uz savstarpējiem pārmetumiem, kritiku un naidu. Tas ceļu nelīdzinās un mūs vienu otram netuvinās.

Mums nav ne tiesību, ne pamata nosodīt savus līdztautiešus tikai par to, ka viņi, dzīvojot Latvijā, ir bijuši spiesti strādāt tās okupantiem. Tie, kas piedalījušies

cilvēku vajāšanā, nodevībā un apspiešanā, savam sodam neizbēgs. Pienāks laiks, un par to lems likumīgās tiesas.

Tāpat nav ne tiesību ne pamata tautiešiem Latvijā apskaust un pārņemt brīvajā pasaulē mitošiem latviešiem, ka tie nesaprot Latvijas problēmas tikai tāpēc, ka paši nav dzīvojuši zem okupācijas varas. Esam viena tauta, mums ir tikai viena latviešu kultūra, viena valoda un mums jābūt vienvēdīgam un saskaņotam darbam visās dzīves nozarēs. Ja redzam, kādas problēmas, tad tās ir jāatrisina. Nespēsim atrisināt valodas problēmas, ja viena valodas komisija strādās Rīgā, otra - Ņujorkā. Ir jāsēžas pie kopēja galda un tad varēsim cerēt uz panākumiem.

Zinām, ka arī mūsu skolu jautājumi ir nopietnu pārskatījumu priekšā, sevišķi, runājot par Minsteres ģimnāziju un arī vasaras vidusskolām šini zemē. Patik vai nepatik, bet mums ar skaidru un atklātu domu ir jāizvērtē tas, kas bija vajadzīgs, nepieciešams un iespējams līdz šim, no tā, kas būs vajadzīgs un iespējams nākotnē. Mums nav valsts atbalstītu fondu un budžetu, kas gadu pēc gada var piešķirt vajadzīgos līdzekļus kādu pasākumu turpināšanai. Mūsu darba un pasākumu atbalstītāja ir latviešu sabiedrība. Un es esmu pārliecināts, ka sabiedrība arī vērtē, kā organizācijas un pasākumi tās ziedotos līdzekļus izlieto.

Saprotams, ir grūti atteikties no kautkā tāda, kā organizēšanā un veidošanā ir pielikts tik daudz pūļu un līdzekļu. Bet atkal, ja laikā nespēsim saredzēt reālu vajadzību pēc nepieciešamām maiņām un pārkārtojumiem, pasākumam nebūsīm pakalpojuši.

Krīzes priekšā ir arī mūsu līdzšinējie garīgā spēka avoti. Draud apsīkt dziesmu svētki, kas periodiski ir pulcinājuši mūs kopā visus gašos trimdas gadus. Draud apsīkt koncerti, dažādas mākslinieku turnejas. Mūsu sabiedrība kļūst mazāka un fiziski nevarīgāka. Esam nākuši kopā, lai uzklāsim vienu otru pieredzi un lai meklētu ceļus grūtību novēršanai. Mums jābūt gataviem radikālām maiņām nākotnes dziesmu svētku un citu lielāku sarīkojumu izkārtojumiem. Ir jābūt sadarbībai ar kultūras iestādēm Latvijā, sadarbībai starp Kanadas un Amerikas dziesmu svētku plānotājiem un rīkotājiem un sadarbībai starp lokālām organizācijām turneju un citu sarīkojumu rīkošanā. Atmetīsim savu lepnumu, ja tāds kādam ir, nebūsīm **viņi** un **mēs**, runāsim viens ar otru, un tad arī sadarbība neizpaliks. Varbūt ir jau pienācis laiks nopietni pārrunāt domu par kopējo dziesmu svētku rīkošanu Kanadai un Amerikai, pārdomāt par svētku laika ierobežojumiem, par dubulto programmu samazināšanu. Lai svētki izdotos, vajadzīgs plašs sabiedrības atbalsts. Rīkotājiem vajadzētu vairāk uzklāsim sabiedrības domu.

Apstākļi ir mainījušies arī Latvijā. Saimnieciskās krīzes iespējām kādreizējās valsts piemaksas kulturālās dzīves veicināšanai ir ļoti ierobežotas, pat pārtrauktas. Agrākais "nopelniem bagātā mākslinieka" titulis vairs nekādas priekšrocības nedod. Tiek vērtēts darbs un darbinieka spējas. Valsts līdzekļi, galvenokārt, vajadzīgi saimnieciskās nozarēs un aizsardzības sistēmas veidošanai. Kultūras jautājumi atkal paliek tālākā vietā.

Bet lai tauta izdzīvotu, lai spētu izturēt ārējos spaidus un iekšējās grūtības, ir ļoti svarīgs materiālo un garīgo vērtību līdzsvars. Ja kaut uz brīdi savās domās un jūtās spējam pieslēgties gara vērtībām, tas palīdz gūt stabilitāti mūsu sabangotajā ikdienā. Stabilitātes un izturības vajadzēs gan tautai Latvijā, gan arī mūsu mītu zemēs. Mums jāatzīst, ka no brīvās pasaules Latvijā atgriezies neliels skaits bijušo trimdnieku. Vairums paliks izkaisīti dažādās malās, kā esam tagad. Gribās cerēt, ka arī turp-

māk, citās zemēs dzīvojot, latviskās vērtības mums būs vajadzīgas un mīļas. Negribētos pieņemt, ka tām pieiesim ar tādu pašu vienaldzību, kā lielāka daļa ārzemēs dzīvojošo latviešu pieiet Latvijas pilsonības jautājumam. Brīdi, kad Latvijai ir tik nozīmīga un svarīga katra pilsoņa balss, savu iedomu un fantazijas rezultātā tik daudz trimdas latviešu savai tautai pagriezuši muguru. Varbūt nav jau nekāds noslēpums, ka kritizēt tautas nevarību Latvijā ir patīkamāk un vieglāk, nekā sniegt savu atbalstu, lai šo nevarību pārvarētu. Arī šajā laukā vēl nav par vēlu mums visiem sadoties rokās.

Latviešu kultūra uz izglītība, latviešu ekonomija un aizsardzība un Latvijas valsts atjaunošana ir mūsu rokās. Katrs darīsim iespējamo, bet strādāsim vienoti un saskaņoti, un sekmes neizpaliks.

KONSTANTĪNS SVENTECKIS

* Runa Latviešu kultūras darbinieku seminārā, 1993. gada 27. martā, Grand Rapids, Mičigenā ASV.

*****

LASĪTĀJU VĒSTULES

Identitāte un balsošana

Pirms kāda laika lasīju kāda zinātnieka aprakstu par saviem socioloģiskiem pētījumiem starp etniskām minoritātēm dažādās ASV pilsētās. Viņš bija atradis, ka lielās un augošās ķīniešu minoritātes locekļi sevi uzskatot par "Amerikas ķīniešiem" (American Chinese) drīzāk kā par "ķīniešu izcelsmes amerikāņiem" (Chinese Americans). Kāds varbūt teiks: Kas par to? Kāda tur starpība? - Starpība ir diezgan liela, jo precizējums norāda uz to, ka šie cilvēki saredz savu identitāti.

Agrāk vai vēlāk dzīvē visiem domājošiem cilvēkiem sava identitāte ir svarīga (jāatceras kaut vai "Roots" kustību starp afro-amerikāņiem). Kaut gan ikdienas dzīvē šo jautājumu aktīvi necilājam, pienāk tādi brīži, kur esam spiesti ieņemt nostāju - arī ja līdz tam neesam saskatījuši vajadzību to darīt. Šī stāja var izpausties kāda zīmīga soļa speršanā - vai nesperšanā. Mūsu reakcija šādā izšķiršanās brīdī var nākt kā atklājums mums pašiem. Tā liek mums domāt par to, ko līdz šim esam izstūmuši no apziņas. Tā liek mums paskatīties - ja tā varētu teikt - dvēseles spogulī.

Viens tāds moments, kas ir licis latviešu izcelsmes cilvēkiem ārzemēs apzināti vai neapzināti izšķirties par savu identitāti, ir priekšā stāvošās Saeimas vēlēšanas. Kāpēc? - Tāpēc, ka šis nav tikai parastās vēlēšanas. Ja kāds Holandes vai Francijas emigrants saka - kāpēc man balsot savas izcelsmes zemes vēlēšanās? Es dzīvošu šeit; lai balso tie, kam būs ar to valdību jādzīvo - tad tas ir pavisam saprotami. Latvijas gadījumā, tomēr, šis ir tautai izšķirīgas vēlēšanas, tās ir daļa no nepabeigtās ciņas par Latvijas brīvību no komūnisma un krievu imperiālisma. Tās skar latviešu, kā tautas, eksistenci. Tā ir palīdzība, ko no mums prasa latvieši dzimtenē. Mēs varam paskatīties savā dvēseles spogulī un šo palīdzību sniegt vai liegt.

Nupat saņēmu vēstuli no drauga Jaunzēlandē, kurš raksta sekojošo: "Mēs te kuplā sakītā reģistrējamies vēlēšanām. Man iznāca to darīt reizē ar bijušā (Muldoon valdības laika) imigrācijas ministra Aussie Malcolm sievu. Viņas māte, liepājniece, ieceļojusi Jaunzēlandē un apprecējusies ar jaunzēlandieti. Eksministra kundze gan nerunāja latviski. Reģistrējās arī Džeka Rudziša (atstājis

daudz bērnu ģimenes. DV Toronto nodaļas revīzijas komisija un valde atzinīgi vērtējušas visu to 16 personu (un nevis 1 izpil-ditāja, kā raksta J. Treijs) pašreizējo darbu, kas Latvijā praktiski istenoja šo palīdzības akciju. Turklāt torontiešu miklai-nā uzticības persona nekad nav bijusi LDV vadībā. Atkal no-šauts greizi!

Ar to J. Treija sludinātās aplamības nebeidzas. Neviena gru-pa sevi par LDV CV neizsludināja. Organizācijas jauno vadību, aizklāti balsojot, ievēlēja 131 ārkārtas konferences (1992. g. 12. janvāri) delegāts, kas pārstāvēja 644 LDV biedrus no toreizējo 750 biedru kopskaita. Varu atgādināt arī to, ka šai konferencē bija pārstāvētas tieši tās LDV nodaļas, kuŗas pirmās izveidoja DV organizāciju Latvijā - Liepāja, Smiltene, Talsi, Valmiera, Rēzekne, Ogre, Jelgava uc. Tiesa, šī LDV vairākuma daļa, kuŗa tagad oficiāli nes nacionālo DV vārdu un kuŗā tagad ir pāri par 3000 biedru, tai skaitā 2800 bijušo leģionāru un nacionālo par-tizānu, no rietumu DV CV nav saņēmusi ne mazāko atbalstu vai palīdzību. Tieši pretēji, DV CV prezidijs ir vērpis intrigas pret mūsu organizāciju. Šo faktu vairs neviens nevar noliegt vai apšaubīt, jo to neapstridami pierādījusi DV CV prezidija locekļa Alfona Lindēna slepenā vēstule DV CV loceklim Andrim Ziedaram, kas tagad kļuvusi zināma un pieejama visiem DV. Kas attiecas uz Latvijas valdības atbalsta liegšanu mūsu organizācijai, J. Treijs maldās. Veco leģionāru un partizānu vajadzībām esam saņēmuši no Labklājības ministrijas vairāk nekā 500 bezmaksas ceļa zīmes uz Jaundubultu un citām sana-torijām. To kopvērtība sniedzas vairākos simtos tūkstošos rub-ļu. Pēc mūsu lūguma Ministru padome pērn piešķīra 85000 rub-ļu Īles grupas nacionālo partizānu mirstīgo atlieku svīnīgai apglabāšanai Dobeles kapos un pieminekļa izgatavošanai šiem cīnītājiem.

Pretēji DV CV prezidija nostājai pret mums un dažādiem aizliegumiem, Nacionālo DV Latvijas apvienība izaugusi par lielāko sabiedrisko organizāciju Latvijā, kuŗai tautā ir zināma ietekme. Antikomunistiskās apvienības "Tēvzemei un Brīvī-bai" sastāvā nacionālie DV iesaistījušies Saeimas priekšvēlēšanu cīņā, un ceram, ka arī mūsu organizācijas pārstāvji turpmāk varēs piedalīties tautas un valsts likteņa lemtā.

Beidzot gribu teikt, ka ar mūsu organizāciju sadarbojas un mums nesavtīgu palīdzību sniedz daudzi brīvās pasaules Daugavas Vanagi un DV nodaļas. Bez viņu atbalsta un līdzda-lības mēs nebūtu varējuši sniegt materiālo atbalstu tiem dau-dzajiem latvju leģionāriem, kuŗi frontē guvuši magus ievai-nojumus, kuŗi saldēti un badā mērdēti Sibīrijas vergu noietnēs. Bez DV Kanadas zemes valdes, Toronto un Melburnas nodaļu, bez daudzo Kanadas, ASV, Austrālijas, Zviedrijas, Dānijas, Fran-cijas, Argentīnas un Jaunzēlandes vanagu pretimnākšanas mēs nebūtu spējuši izdot grāmatu "Uz ežiņas galvu liku" un uzcelt garīgu pieminekli tiem mūsu tautas varoņiem, kuŗi visilgāk cīnījās pret nīsto okupācijas varu un komunistiem. Neapšau-bāmi, mēs būtu paveikuši vēl vairāk, ja mums nebūtu nācies šķīst laiku un enerģiju vārdu kaujām.

Aleksandrs Kalvāns,
Nacionālo Daugavas vanagu Latvijas
apvienības CV prezidija loceklis

*****

PRĀTĪGI PĀR TILTU

Interesantas idejas, lielāki līdzekļu atvēlējumi, jaunas sejas un uzticība Viesturam Zariņam LNAK 16. padomes pirmajā sesijā, 24./25. aprīli Toronto.

Ievērojamas pārmaiņas ir padomes prezidijā, jo līdzšinējais prezidija priekšsēdis J. Mežaks vēlēšanās vairs nekandīdēja. Par jauno prezidija priekšsēdi ievēlēja Aleksandru Budrevicu, par 1. vicepriekšsēdi - Dr. Gunāru Šūbiņu, par 2. vicepriekšsēdi - advo-kāti Sarmīti Bultī, par 1. sekretāru līdzšinējo Jāni Briedi, bet par otro - Kornēliju Zariņu. Visus ar aklamāciju.

Par valdes priekšsēdi arī turpmāk darbosies Viesturs Zariņš un viņa vietnieks būs Talivaldis Kronbergs. Valdes locekļu amatus sadalot, sagādījies, ka visus vicepriekšsēžu amatus pildīs padomes locekļi, kas nāk no ārpus Toronto: vicepriekšsēdis politiskajā darbā būs otavieties Pēteris Brauns, vicepriekšsēdis kultūrā, izglītībā un kanadiešu sabiedrības jautājumos montrealietis Mārtiņš Štauers, bet fināncēs

kalgarietis Dāvis Maksīšs. Sekretāres pienākumus uzņēmās Inta Purva, kasiere - Bruno Logins, administrātora - Valdis Vāgners, iekšējo informāciju arī turpmāk vadīs Elma Miniāte, LLLK palīdzības akciju vadīs māc. Arveds Celms, speciālos uzdevumus kārtos Edvīns Kalviņš. Valde savus amatus sadalīja īpašā konstruēšanās sēdē pēc ievēlēšanas 25. aprīļa pēcpus-dienā.

16. padomes I sesiju ievadīja māc. A. Celms ar isu svētbrīdi. Sesijas dalībnieki ar klusuma brīdi pieminēja aizvadītā gadā aizsaulē aizgājušos LNAK darbiniekus - arch. A. Lūsi, māksl. O. Grebži, O. Lepši, R. Epneri, J. Skraštiņu un L. Krastu.

Sesijā piedalījās sekojoši goda viesi: Latvijas ģenerāl-konsuls Kanadā Dr. G. Siliņš, LR AP Cilvēku tiesību komisijas pr-dis Andrejs Panteļejevs, ALA valdes pr-dis Ints Rupners un no PBLA Gunars Meirovics.

J. Mežaks, atklājot sesiju, pateicās visiem LNAK darbi-niekiem par teicamo sadarbību un vēlēja sekmes turpmākajā darbā.

Ģarā bija apsveicēju rinda. Katram bija sava tēze, savs domu grauds. Tuvāk nepakavējoties pie katra devuma, šoreiz minēsim tikai vārdus apsveikumu secībā: Latvijas ģene-rālkonsuls Kanadā Dr. Guntis Siliņš, Latvijas AP Cilvēku ko-misijas vadītājs A. Panteļejevs, PBLA G. Meirovics, ALA valdes pr-dis I. Rupners, DV KV valdes pr-dis Dr. G. Šūbiņš, Latvijas nacionālo DV apvienības pārstāvis Aleksandrs Kalvāns, Latviešu kreditsabiedrības Toronto T. Kronbergs, Toronto Latviešu b-bas priekšnieks L. Ozols, Kalgarijas latviešu pārstāvis D. Maksīšs, Jaunatnes Dziesmu svētku padomes pr-dis un Montrealas latviešu b-bas pr-ks M. Štauers, Baltiešu sieviešu padomes pārstāve Edite Linča, Latviešu kultūras centra Kanadā pārstāvis I. Balodis, Latvija-Amerikā galvenā redaktrise Ingrīda Viksna, prez. K. Ulmaņa piemiņas fonda pārstāve M. Lejiņa, Latviešu virsnieku apvienības pr-ks V. Dreifelds, Latviešu katoļu apvienības vārdā J. Grodnis un Britu Kolumbijas latviešu vārdā E. Pelēns.

Padomes vēlēšanu komisijas pr-dis Uldis Zommers ziņoja par aizvadītām vēlēšanām, kuŗu rezultātā padomē pirmo reizi ir delegāti no krasta līdz krastam. Piecu mēnešu darbā komisija sastapusi ar dažādām problēmām. Interese par Kanadas lat-viešu parlamenta sastāva izraudzīšanu šoreiz bijusi mazāka kā iepriekšējo reizi, bet tomēr balsotāju skaits esot bijis otrs lie-lākais LNAK pastāvēšanas vēsturē. Rezultātus viņš apzīmēja par labiem. Atzina, ka vēlēšanu materiālu izsūtīšana pa 3. klases pastu bijusi kļūda, kas nākamreiz novēršama. Visi trūkumi re-gistrēti un tikšot nodoti nākamajai vēlēšanu komitejai. Pateicās visiem 11 komisijas locekļiem, veltot īpašu pateicību preses ļau-dim - redaktoriem R. Noritim un M. Štauveram. Noslēgumā apsveica visus ievēlētos padomes locekļus un vēlēja sekmes turpmākajā darbā. Vispusīgais ziņojums plašākas debātes neiz-raisīja un tika pieņemts vienbalsīgi.

Mandātu komisijas pr-dis E. Broders ziņoja, ka sesijā piedaloties 34 (no 40) vēlētie un 27 (no 31) delegētie padomes locekļi vai kopā 61 (no 71). 4 no vēlētiem padomes locekļiem nav varējuši piedalīties tādēļ, ka šobrīd atrodoties Latvijā.

Balsu skaitītājos ievēlēja visus 6 kandidātus. Nelaimīgā kārtā, jau otro gadu pēc kārtas, tieši balsu skaitīšana bija vis sarežģītākais punkts sesijas norisē. Te varētu jautāt, vai nav pienācis laiks iepriekš nozīmēt neitrālus skaitītājus no ārpus padomes sastāva, lai darbs veiktos sekmīgāk un lai padomes locekļi varētu aktīvi piedalīties visās aprisēs.

Kā jau minēts ievada summējumā, padomes prezidija vēlēšanas bija raitas. Jaunievēlētais prez. pr-dis A. Budrevics pārņēma sesijas vadību no J. Mežaka ar sirsniņu rokas spiedienu. Savā uzrunā viņš pateicās J. Mežakam. Latviešus vēlēšanās varot dalīt 3 lielākās grupās: vieni gribot būt pie mātes krūts, otrie domājot tikai par to, kas man būs, bet trešie domājot par Latviju un gribot strādāt. Svarīgākā esot trešā.

Līdzšinējā valde ierosināja J. Mežaku iecelt par jaunāko LNAK goda biedru, ko padome arī izdarīja ar aklamāciju un spēcīgiem aplausiem. J. Mežaks pateicoties minēja, ka tas viņam nācis kā patiens pārsteigums, bet pēc 42 gadu kalpošanas esot bijis jāiet atpūtā, kas gan nenozīmē, ka viņš turpmāk nepielikšot roku apvienības darbā. Taisni otrādi - teica J. Mežaks.

Rezolūciju komisijā ievēlēja J. Mežaku, kas uzņēmās tās prāža amatu, M. Štauveru un G. Brikmani. Tai netrūka darba, lai gan iesniegumu skaits šogad bija caurmēra.

Kā jau daudzus gadus valdes un nozaļu ziņojumi bija iespiesti īpašā pārskatu grāmatā, kurā bija atrodams jo plašs iepriekšējās sesijas protokols un dažādie latviešu draudžu un organizāciju ziņojumi par paveikto 1992. gadā visā Kanadas mērogā. Šī gramata ir svarīga rokas grāmata ikvienam sabiedriskam darbiniekam Kanadā un citur, kam interesē latviešu sabiedrības notikumu aprises. Tik pilnīgu dokumentu nekur citur neatrast. Organizāciju ziņojumu klāsts gan sarucis par 7 - uz 55 (iepr. g. 62) un par 8 lpp. arī grāmatas apmēri - 240 lpp. (iepr. g. 248). Lielo sagatavošanas darbu apzinīgi veic Imants Alksnis, kas par to saņēma padomes pateicību.

Pie LNAK ziņojumiem papildinājumu bija maz. Pr-dis V. Zariņš priecājās par Kanadas latviešu atsaucību aspvienības darbam. Māc. A. Celms pateicās Latviešiem Latvijā Latvieši Kanadā darbinieku saimei, M. Štauers norādīja, ka delegātu materiāliem pievienots papildinājums Kultūras nozares ziņojumam. M. Matisa sniedza garāku ziņojumu par PBLA Brīvības fondu, kas grāmatā nebija iespiests. I. Alksnis, ziņojot par LR pilsoņu reģistrācijas komitejas darbu Kanadā, pavēstīja, ka 22 vietās 120 personas pierēģistrējusas 3600 personas. Diemžēl, līdz šim saņemtas tikai 380 vēlēšanu kods (sesijas laikā pienāca ziņa, ka saņemtas vēl 690 vai kopā ap 30%). Gandrīz visi latvieši reģistrējusies Vankuverā, Gvelfā un Kičinerā. Uzslavēja reģistrantus šajos centros un vēl Montrealā un Hamiltonā.

Šajā brīdī īpašu pateicību izpelnījās LNAK biroja vadītāja Anda Sprūdža, kas maija otrā pusē no saviem pienākumiem aiziet. Pateicības balvu viņai pasniedza E. Miniāte. Par nākamo biroja vadītāju cer piesaistīt Gundaru Briedi.

Revīzijas komisija, kā ziņoja tās pr-dis H. Jansons, valdes darbu bija novērtējusi par sekmīgu un aicināja tai izteikt paldies, ko sesija arī darīja. Tā bija kritiska par Lavian Relief Development Fund kasi un tās pārskatu trūkumu. Ieteica LNAK samazināt telefona un ceļa izdevumus. Pieminēja, ka latviešu saulītes iegribums Otavas Mākslas skolas totēpolā esot iegribts pretēji latviešu mākslinieku vienības Latvis atsaucīmei. Par to bija arī plašākas debātes, bet kā ziņoja Kultūras nozares vad. M. Štauers, darbs padarīts un totēpola atklāšana notikšot 2. maijā. V. Zariņš paskaidroja, ka telefona izdevumi bijuši augstāki sakarā ar, t. s., "Hot Line", kāda darbojusies aizvadītā gada sākumā, ar ārkārtas valdes sēdi Montrealā un ar nemitīgu kontaktu uzturēšanu ar visiem latviešu centriem Kanadā. Izdevumi šajā laukā bijuši saistīti ar darbu, kas esot veicams un neesot atliekams. Negatīvu līdzšinējās darbības vērtējumu rakstiski bija iesniedzis M. Lorbergs, prasot piedalīšanās attaisnojumu LNAK PBLA valdes locekļiem V. Zariņam un T. Kronbergam PBLA valdes sēdē š. g. februārī, Jūrmalā, Latvijā, pieprasot neuzticības izteikšanu. J. Grodnis izteica pateicību PBLA. G. Meirovis liecināja, ka tieši valdes locekļi no LNAK paveikuši lielu darbu PBLA. A. Panteļejevs atzina, ka Latvijas Ceļa izveidošana bijusi svarīga, lai Latvijā eventuāli izveidotos partiju sistēma. Neuzticības izteikšanu noraidīja. Inta Purva pateicās par Zaļo grāmatiņu, kurā sakopoti LNAK satversme, darbības noteikumi un ziņas par dažādajiem apvienības fondiem.

Pie revīzijas komisijas ziņojuma vēl plašākas debātes izraisīja LRDF. Dalībnieki atzina, ka šis jautājums iztirzājams fonda gada sapulcē, kas paredzēta nākamajā dienā.

Visus pārskatus sesija pieņēma bez tālākām debātēm. Pārrunu laiks šoreiz šķita daudz īsāks, kā citus gadus. Tas tā tāpēc, ka publicētie ziņojumi jau itin skaidri pastāsta par paveikto. Jārūnā bija tikai dažos neskaidrību gadījumos. Un tas ir labi. Visos tajos ieinteresētie savu dabūja pateikt, arī tie, kas sesijā piedalījās kā klausītāji. Tas liecināja, ka apvienībai noslēpumu nav un ka tā gatava uzklaut arī iebildumus. Tīri demokrātiski.

Valdes priekšnieka amatam kandidēja Viesturs Zariņš un Elma Miniāte. Zariņš saņēma 36 balsis, Miniāte - 25. Viesturs Zariņš solījās darbu veikt pēc vislabākās pārliecības.

Valdes priekšnieka vietnieka amatam kandidēja Talivaldis Kronbergs un Elma Miniāte. Amatā ievēlēja T. Kronbergu ar 39 balsīm, E. Miniātei saņemot 22.

Deviņiem valdes posteņiem kandidēja 11. Ievēlēja -

Pēteri Braunu - 53 balsis,
Valdi Vagneru - 48 balsis,
Elmu Miniāti - 42 balsis,
Bruno Loginu - 40 balsis,
Mārtiņu Štauveru - 39 balsis,
Arvidu Celmu - 36 balsis,
Edvinu Kalviņu - 36 balsis,
Intu Purvu - 33 balsis,
Dāvi Maksiņu - 29 balsis.

Kandidātos:

Klāvs Zichmanis - 27 balsis,
Imants Balodis - 20 balsis.
Revīzijas komisijā ievēlēja:
Hariju Jansonu - 42 balsis,
Elmāru Bērziņu - 39 balsis un
Jāni Bāru - 34 balsis.

Kandidātos Zigurds Akots ar 18 balsīm.

Mandātu komisijā ievēlēja:

I. Jenti ar 45 balsīm, S. Vanku ar 39 balsīm un E. Broderu ar 38 balsīm; kandidātos M. Tože ar 17 balsīm.

Par turpmāko darbu Kanadas mērogā:

P. Brauns domāja, ka mums esot jāradot Kanadai, ka esam labi zemes pilsoņi, lai iegūtu atbalstu no dažādajām valsts iestādēm.

T. Kronbergs pieminēja saimniecisko krīzi Kanadā, kurās rezultātā ciešot ekonomija. Neskatoties uz to, latviešu ziedojumi apvienībai neesot samazinājušies. Ja ir labs mērķis, sabiedrība atsaucoties. Tādēļ labi mērķi esot jārada! Tiem līdzekļi jāvāc.

Dāvis Maksiņš ieteica izveidot video lentu centru, no kurā dažādās latviešu vienības lentas varētu aizņemties izrādīšanai uz vietas. Domu atbalstīja E. Miniāte.

P. Brauns apsveica Otavas latviešu studentu grupu, kas bija izkārtojusi demonstrāciju pret bijušo Padomju Savienības vadītāju Gorbačevu.

E. Kalviņš ziņoja par Dziesmu svētku biedrības Kanadā darbību. M. Štauers ieteica rūpēties par atbalstu Latvijas ģeneālkonsulatam Otavā. Ieteikumu atbalstīja P. Brauns un D. Maksiņš.

L. Ozols ieteica aktivizēt mācības grāmatu izdošanu mūsu skolām. Šāds ierosinājums bijis arī citus gadus. Grāmatu iespiešanu skolu vajadzībām tagad pārņēmusi ALA.

I. Viksnai rūpēja latviešu valoda. Viņa ieteica tās saglabāšanas nolūkiem rīkot kursus, rūpēties par publikāciju rakstu valodas uzlabošanu, lai šī nebeidzamā ciņa netiktu zaudēta.

E. Pelēns, kas teicās nākam no pasaules malas (Vankuveras), domāja, ka sakari ar tālīniem centriem vēl vairāk kopjami un jādomājas kā vismaz daļēji atlidzināt ceļa izdevumus tālīnājiem padomes locekļiem.

V. Plūdons ieteica nemitīgi atspēkot teiktās nepatiesības pret latviešu tautu. Jāzvāna un jāraksta. E. Miniāte domāja, ka būtu rīkojamas arī demonstrācijas, gan tikai, ja iespējams iesaistīt pietiekami daudz dalībnieku. Viņasprāt, vajadzētu īpašu cilvēku, kas šo darbu koordinētu.

M. Štauers domāja, ka pienācis laiks savākt ziņas par mūsu sabiedrības veikumiem vietējā kanadiešu sabiedrībā un aicināja LNAK pārstāvjus nākt talkā šīs informācijas apgūšanā.

Plašāku pārskatu par PBLA darbu deva G. Meirovics. Patreiz esot sadarbības laiks. Sevišķi esot jākāpina aktivitāte pret netīro politiku. Rietumi arvien esot negatīvi.

Asu kritiku pret PBLA darbību izteica O. Ieviņš. PBLA valdes locekļu iesaistīšanās Latvijas ceļā esot grēks. Ar to esot apvainota tauta. Līdzīgos uzskatos bija vēl daži citi padomes locekļi. G. Meirovics paskaidroja, ka meklēti dažādi ceļi, it sevišķi ar LNNK, bet sarežģījumus radījusi Zigerista iesaistīšanās. Še vienīgs prāts bija citi padomes locekļi. J. Langins pat jautāja, kā no šī avantūrista varētu tikt vajā, jo cilvēki, kas simpatizējoši naciņiem un kas sadarbojoties ar Šillera organizāciju, kurās vadītāji sēžot cietumos, esot bīstama lieta.

T. Kronbergs izskaidroja Saeimas vēlēšanu kārtību. ALA valdes pr-dis I. Rupners lietišķā paskaidrojumā atzina, ka ciņa Latvijā esot dēļ varas. Un to iegūšot tie, kas esot spējīgi un kas prātīši izmantot politiskās situācijas. Tā nu esot šodienas politiskā realitāte.

V. Plūdons izteica pateicību PBLA. Viņam pievienojās M. Štauers. J. Grodnis atzina, ka uzbrukums PBLA esot netaisns. Šķita, ka dažus padomes locekļus kaitināja tas, ka apvienība 5. Saeimas vēlēšanām nav atbalstījusi "Tēvzemei un Brīvībai" koalīciju, kas cinās par debolševāciju. Runa jau nav par neatbalstīšanu, bet gan par faktu, ka šai vienībai pēc patreizējiem aptaujas rezultātiem nav nekādu cerību iegūt nepieciešamos 4% balsu. Un ja tā, tad ievērojama daļa šo balsu nonāks komunistu un kreisā spārna pārstāvju kontā.

Turpmākās darbības iztirzājums sadarbībā ar Latviju: Pārsteidzošā kārtā, tas bija īss. V. Zariņš ziņoja par Latvijai sniegto palīdzību un saskarēm ar Latviju. Māc. A. Celms uzsvēra Latvijas Latviešiem Latvieši Kanadā (LLLK) palīdzības akcijas nozīmi un aicināja to nesaukt par māc. Celma pasākumu, kā tas tautā daudzās vietās iegājies.

K. Zenaitis vēlējas zināt, kad un kā notiks Krievijas latviešu repatriācija. A. Panteļejevs paskaidroja, ka šeit esot vajadzīgs jauns likums, ko AP šobrīd nevarot pieņemt. Turklāt šādam projektam vajadzīgi līdzekļi. Protams, atbilde esot pozitīva - jā, pētiņas tiekot dažādas iespējas.

Edm. Pulciņš vēlējas zināt vai Latvijas valdība esot centusies atspēkot Jelcina Krievijas uzbrukumus. Jā - atbildēja A. Panteļejevs, bet tūdaļ piebilda, ka esot jāmeklē jauni taktikas paņēmieni, lai kaut kur tiktu. Ar taisnības uzsvēršanu vien šodien tālu nevarot tikt.

Gunta Sebre vaicāja, vai LNAK ir sakari ar "Tēvzeme un Brīvība". Panteļejevs domāja, ka šī vienība nav gatava politiskai darbībai. LNAK darbinieki nebija pret vienību, bet daļa šaubījās par to, vai tā iegūšot nepieciešamo 4% balsu vēlēšanās.

E. Miniāte pieminēja, t. s., "Balto grāmatu" un vaicāja, cik tālu tā pārvirzījies. Panteļejevs teica, ka esot atvedis veselu dokumentu krājumu, ko esot nodevis V. Zariņam.

Kā arvien, sesijas beigu daļu padome vēltija deklarāciju, rezolūciju un ieteikumu iztirzāšanai. Šķiet, šie augusi iecietība pret dažādiem ieskatiem. Pārrunas bija lietišķas un ar 13 iesniegumiem padome tika galā itin veikli.

Kā pašī pirmo pieņēma deklarāciju (deklaratīvu rezolūciju), kas sakarā ar Rīgas Latviešu Biedrības 125 gadu jubileju, izsludināta 1993. gadu par **Latviešu biedrību gadu Kanadā**.

Pieņēma 3 rezolūcijas:

1. Padomes prezidijam sazināties ar ievēlētiem padomes locekļiem, kas nav ieradusies sesijā, lai noskaidrotu apstākļus.

2. Atbalstīt turpmāko Latvijas ģenerālkonsulāta Kanadā darbu, veidot atsevišķu ziedojumu rindu gadskārtējā LNAK ziedojumu vākšanas akcijā. Saziedotā nauda lietojama vispārējām konsulāta vajadzībām.

3. Rūpēsimies par latviešu valodu. Apzinoties, ka mirst tauta, kuņai nav savas valodas, un zinot, cik bīstamā līmenī latviešu valodas zināšanas ir noslīdējušas mūsu sabiedrībā, prasām LNAK valdi rūpēties par latviešu valodas kursu organizēšanu. Jārūpējas, lai visi LNAK ziņojumi, skrejlapas un brošūras būtu sacerētas un publicētas bez gramatiskām kļūdām.

Noraidīja rezolūciju, kas prasīja lai LNAK atbalsta tās partijas un sarakstus, kuņu platformas kalpo Latvijas Republikas interesēm 1922. g. Satveršemes ietvaros, bet kuņās nav bijušās padomju varas funkcionāri un/vai komunistu partijas biedri, kā neistenojami, jo vairākums bija ieskatos, ka ne vienmēr ir iespējams šobrīd noskaidrot piederību komunistu partijai utt.

Pieņēma sekojošus ieteikumus un ierosinājumus:

1. LNAK statūtu un darbības noteikumu grāmata ("Zaļā grāmata") jāpapildina ar aprakstiem par LNAK Mākslas un Reto grāmatu kolekcijām, minot to rašanās apstākļus, uzglabāšanas un nākotnes noteikumus.

2. LNAK padome lūdz jaunievēlēto valdi causkatīt iepriekšējos gados pieņemtās rezolūcijas par grāmatu sagādi latviešu skolām, kuņās jau gadiem ilgi vairs nav iespējams saņemt. Grāmatas varētu pārspiest Latvijā par 1/10 daļu no mūsu izmaksas.

3. LNAK būtu paredzami līdzekļi ceļa izdevumu segšanai tāliem/vēlētiem LNAK padomes locekļiem.

4. Revīzijas komisija ieteic valdei ievest kontroli par telefona galvenajiem izdevumiem. Telefona rēķinā būtu jāpiezīmē, kas šo sarunu izdarījis un kādā sakarībā. Bez tam, rēķini būtu jāparaksta personai, kas ir atbildīga par izdevumu kontroli un tikai tad nodot kasiesim samaksāt.

5. Padome uzdod LNAK valdei nekavējoši kontaktēt PBLA vadību un attiecīgās personas/iestādes Latvijā un izteikt neapmierinātību par lēno personu kōdu piesūtišanu Latvijas pilsoņiem ārzemēs. Piezīme: Tas jau tika izdarīts sesijas laikā un lēmumu uz Latviju aizveda arī A. Panteļejevs.

6. Atvēlēt \$ 90.000 no LNAK Nākotnes fonda LNAK "Executive Director" atalgošanai uz 2 gadiem, ja izdodas atrast piemērotu kandidātu, par kuņā izvēli lemj LNAK valde saziņā ar revīzijas komisiju. "Executive Director" kārtā lobīja lietas ar Kanadas valdību un valsts iestādēm, un presi.

7. Tā kā Latvijas Republikas ģenerālkonsulāts Kanadā ir redzamākais un svarīgākais Latvijas valsts iestādījums Kanadā, LNAK padome atzīst, ka jāveicina tā darbību ar atbalstu \$ 10.000 apmērā. LNAK padome iesaka 1993. darbības gadā iekārtot elektrisko sakaru sistēmu.

Bez balsošanas valdei nodeva sekojošu S. Bultes ieteikumu: "Ierosinu nodibināt speciālu finanču nozari pie LNAK, kuņai uzdod izvērtēt iespējas radīt kapitāla fondu speciālu bondu izdošanai. No šī fonda līdzekļiem varētu uzsākt jaunus uzņēmumus, celt jaunas fabrikas un modernizēt vecās fabrikas. Ieteikumu izpildītu finanču bondu nozare sadarbībā ar Latviešu kredītsabiedrību Toronto.

Šī bija viena no lietišķākām LNAK padomes sesijām pēdējo gadu laikā, iezīmējās ar iecietību, izpratni un vēlmi prātīgi, bet reizē drosmīgi celt sadarbības tiltu ar Latviju un veidot apvienības nākotni Kanadā. Liels bija gandarījums redzēt tik daudz padomes locekļu no tālīniem latviešu centriem. To skaits varētu vēl pieaugt. Neiespējami tas nav. Jāpiecējas arī par sieviešu aktīvu līdzdalību. Nav šaubu, ka viņu loma LNAK darbā arvien pieaugs un tas būs ieguvums visiem.

Tik tiešām, LNAK ir veiksmīgi pārdzīvojuši augšanas procesu, kāds bija nepieciešams ar lielajām pārmaiņām Latvijā un mūsu pašu sabiedrībā. Cerēsim, ka tas turpināsies ar tādu pašu apdomu, iecietību un darba prieku.

Pie LNAK darbojas 2 lieli un neatkarīgi fondi, kas var izdot kvītis nodokļu aprēķināšanas vajadzībām par tiem nodotiem ziedojumiem. 25. aprīlā pēcpusdienā, pirms rezolūciju un ieteikumu pieņemšanas notika to gada sapulces. Fondos kā biedri var sastāvēt visi LNAK padomes locekļi. Lielākā daļa to arī dara.

LNAK IZGLĪTĪBAS UN KULTŪRAS FONDUS.

Sapulces dalībnieki noklausījās iepriekšējās sapulces protokolu un to pieņēma.

Priekšniece A. Zichmane savā ziņojumā pateicās par ziedotāju lielo atsaucību. Notikušas 4 valdes sēdes, kuņās iztirzāti aktuālie jautājumi un izdarīti piešķirumi. Izstrādātas fonda piešķirumu vadlīnijas un pieteikšanās anketas stipendiju pieprasījumiem.

Kasieris T. Kronbergs ziņoja, ka no 1992. g. 1. aprīlā kopā iēņemts \$ 30.370.63, bet izdots \$ 40.119.63. Starpība \$ 9.749.00 ņemta no kapitāla. Fondā uz 1993. g. 31. martu ir \$ 43.035.99. Piešķirumi \$31.800.00 apmērā piešķirti 16 dažādiem projektiem. Sapulce pateicās fonda vadībai par veikumu.

Abus ziņojumus pieņēma vienbalsīgi.

Jaunajā fonda valdē ievēlēja J. Mežaku (37 b.), T. Kronbergu (36 b.), S. Bulti (28 b.), A. Budrevicu (28 b.), Kornēliju Zariņu (24 b.), I. Purvu (23 b.), māc. A. Celmu (21 b.), Gundaru Briedi (20 b.) un Viesturu Zariņu (20 b.); kandidātos M. Štauers (17 b.).

Sapulci vadīja līdzšinējā priekšniece Aija Zichmane, kas amatam vairs nekandidēja.

LATVIAN RELIEF DEVELOPMENT FUND

Sapulci vadīja fonda priekšsēdis A. Upešlācis.

Darbības pārskats bija izdalīts visiem padomes locekļiem. Tas izraisīja plašākas pārrunas, sakarā ar LNAK revīzijas komisijas iebildumiem tā kases pārvaldē. Dažas neskaidrības izdevās noskaidrot. Par citām rev. kom. tagad varēs iepazīties, jo prasītie paskaidrojumi tagad esot pieejami.

Fonda valdē ievēlēja: T. Kronbergu (38 b.), E. Goldi (34 b.), A. Rubeni (32 b.), māc. A. Celmu (31 b.), I. Zariņu (28 b.), V. Tikiņu (27 b.), I. Jenti (27 b.) un A. Steprāni (23 b.). Kandidātos: G. Šūbiņš (22 b.), M. Štauers (21 b.) un M. Valdmane (12 b.). Amatus valde sadalīja konstruēšanās sēdē.

Fondam ir nozīmīga vieta palīdzības darbā un tas ir svarīgs LNAK pasākums.

KULTŪRAS DIENU SKATE

Sesijas laikā notika arī mākslas audējas **Vitas Plumes**, kas dzīvo Halifaksā, Jaunskotijas provincē, **darbu skate**, ko kopīgi rīkoja LNAK Kultūras nozare un Kanadas latviešu kultūras centra Toronto mākslas komiteja kā šī gada **Kultūras dienas**. To māksliniecei iekārtot bija palīdzējuši māksl. Eriks Dzenis un Roberts Klaiše ar palīgiem.

Skati 23. aprīli, plkst. 19, atklāja LNAK Kultūras nozares vadītājs M. Štauers.

Tajā bija seši mākslinieces izlases darbi, kas gaumīgā izkārtojumā iepriecināja katru apmeklētāju un iepazīstināja ar Plūmes dažādajām pieejām un meklējumiem savu darbu radīšanā.

Kultūras rašanos, augšanas un pastāvēšanas temu iezīmēja trīs kreklu darinājumi. Neparastas bija tautiskās jostas, uz kuŗām savus ornamentus bija iezīmējuši somu bērni.

Apmeklētāji varēja noskatīties īpašu video lentu, kuŗā vairākas latviešu sievietes tuvskatā stāstīja par saviem pārdzīvojumiem atgriežoties Latvijā vai ierodoties pirmo reizi Kanadā latviski un angļiski. Šāds darbs līdz šim nekur citur nebija redzēts un liecināja par Vitas Plūmes talantu daudzpusību.

Skate bija labi apmeklēta un rosināja dziļākas pārdomas.

M. Štauers

SABIEDRISKĀS DZĪVES NOTIKUMI MONTREALĀ

PENSIONĀRU APVIENĪBA JUBILĀRE

Samērā lielā, ļoti rosigā un darbigā Montrealas latviešu pensionāru apvienība 18. aprīli, pulcējoties mūsu centra sarīkojumu zālē, atskatījās uz 20 darba gadiem. Pie glīti un gaumīgi klātiem galdiem, kuŗus rotāja ap 200 dažādu krāsu neļķes bija pulcējušies ap 120 dalībnieku. Apvienībā šobrīd skaitās 143 biedri, no kuŗiem aktīvi ir ap 80, jo daudziem sudraboto galvu piederīgiem vai nu lielais vecums, vai arī dažādas kaites un slimības liedz piedalīties regulārajās pensionāru sanāksmēs, kas parasti notiek 2 reiz mēnesī.

Apvienību nodibināja 1973. gada 5. aprīli Viļa Krauļa ierosmē. Toreiz pirmā latviešu nama Montrealā telpās bija pulcējušies 35 vecākās paaudzes pārstāvji. Par pirmo apvienības priekšnieku ievēlēja V. Krauli. Viņam aizejot mūžībā, amatā stājās Agrumu Pēteris, kas kļūst par šīs apvienības dvēseli. Pēc viņa aiziešanas aizsaulē kādu gadu apvienību vadīja Jānis Tomsons. Kopš viņa aiziešanas aizsaulē to vada čaklais un darbigais Voldemārs Paegle. Apvienībai pārnākot uz Latviešu centru, izveidojās dāmu komiteja, ko sākumā vada Elza Ķivite, bet tagad - Lilija Rudzāte.

Atceres vakaru iesāka ar svētbrīdi, ko vadīja māc. G. Hūns, un kopīgi dziedāta dziesma "Teici to Kungu". Tālāk apvienības priekšnieks V. Paegle stāstīja par apvienības tapšanu, tālāko attīstīšanos un ar ziediem apsveica vienīgo klātesošo no dibināšanas dienas - E. Andersoni. Viņš arī norādīja, ka gadu tecējumā biedru skaits pastāvīgi audzis, neskatoties uz to, ka aizvadītajos gados no saimes aizsaulē devušies 67 biedri. Apvienība kļuvusi par respektējamu vienību Montrealā. "Dažu stundu pulcēšanās ik pa divām nedēļām apvienības biedriem dod jūtamu pārmaiņu viņu bieži vientuļā dzīves ceļā. Viņi ar prieku ierodas savās sanāksmēs, kur jūtas kā liela vienota ģimene," norādīja priekšnieks. Domājot par nākotni, kļūstot skumji, jo ar katru gadu svešumā latviešu skaits jūtami samazinājoties. 1992. gadā pensionāru saietus apmeklējuši 1374 biedri un labvēļi. Priekšnieks pateicās čaklajām saimniecēm, viņu siltajām sirdīm un čaklajām rokām, neskatoties uz jau lielo gadu nastu. Viņš pieskārs arī patreizējam politiskajam stāvoklim Latvijā un gaidāmām 5. Saeimas vēlēšanām, ku-

ŗās katra latvieša piedalīšanās esot ļoti nozīmīga. Kā nevēlamu parādību viņš saskatīja informācijas trūkumu par vēlēšanu kandidātiem un viņu nostāju. Nobeigumā lasīja Leonida Breikša "Lūgšana par tēvu zemi". Pēc tam sekoja Latvijas valsts himna.

Biedrzine V. Varslavāne, kā arvien, nolasīja aprīļa mēnesī dzimušo vārdus un pasniedza tiem apsveikumu kartiņas - I. Klaišem, A. Lepšem, O. Rozentālam, E. Dudarovai, E. Gributai, Dz. Ikvildai, E. Balulim, V. Horkai, A. Pekšam, R. Gabrušai, V. Fridem, J. Leitēnam, A. Tiltiņai, L. Zeltiņai, J. Začam, E. Zariņai, L. Strepģem, J. Metumam, V. Prieditim, bet viņai pašai to pasniedza L. Krūmāja (20 gadu jubilejas gadā tieši 20 aprīļa mēnesī dzimušie. Klāt gan nebija lielākā daļa.).

Režisors G. Vērenieks lasīja latviešu rakstnieku darbu izvilikumus, un Montrealas latviešu jauktais koris "Atbalss", diriģentu A. Gūtmaņa un A. Vitola vadībā skandināja 6 skaistas dziesmas, ieskaitot Latvijā tik populāro "Pērkons, saule, jūra". Par kori var teikt tikai visu labāko, jo 22 dziedātāju labi noslipētās balsis un kopējā sadziedāšanās paveŗ drošu ceļu uz nākošiem dziesmu svētkiem dzimtenē un, bez šaubām, arī apbalvojumiem.

I. Skrastiņš bija sagatavojis runu, kuŗā atzīmēja, ka 20 gadi, pavadīti čaklā darbā, mīlestībā un rosībā, ir atzinības un ievēribas cienīgs notikums. Tajā viņš bija izmantojis tautas dziesmas par rosību, darbu, čaklumu, mātes ieaudzināto mūžīgo mīlestību.

Pulcējušies atcerējās kādreizējo čaklo dziedātāju pensionāru saietos - Katrinu Lapsu, kopīgi nodziedot viņas mīļāko dziesmu - Tā ir Vaidava, kas kļuvusi gandrīz par šīs apvienības himnu.

Ženija Reveliņa bija dāvājusi žāvētus augļus un šokolādes oliņas, bet viņas vīrs Eizēns dūšīgi dziedātājus pavādīja ar akordeonu. Par tortēm, cepumiem un smalkmaizītēm bija rūpējušās pensionāres, bet azaidu gatavojis pavārs Laimonis Bisenieks ar palīdzēm.

Netrūka dziesmu, mūzikas un daudz un dažādu pārrunu.

Visiem jubilejas sarīkojuma veidotājiem un programmas izpildītājiem pateicās priekšnieks V. Paegle.

I. S.

KĀ CENTRS PULSĒ?

Montrealas Latviešu Sabiedriskais Centrs pulcina latviešus dažādos sarīkojumos un sanāksmēs. Centra valde nolēma izgatavot Centra biedru sarakstu ar kokā iegravētiem vārdiem un piestiprināt pie sienas redzamā vietā.

Centra uzturēšana un vajadzības ik gadu palielinājas. Šinī sakarībā Centra valde lūdz atbalstītājus un tos, kas vēl nav Centra biedri, paaugstināt iemaksu un kļūt par pilntiesīgiem biedriem.

Šo biedru sarakstu atklās šī gada 18. septembrī Centra 10 gadu pastāvēšanas svinībās. Kā tikt par pilntiesīgu biedru? Ar lielu sirsnību to izkārtos Augusts Pušpurs, tel. 334-6502.

No 29. jūnija līdz 5. jūlijam Lašina (Lachine, Que) notiks tautību festivals, kuŗā rīkotāji aicinājuši piedalīties 40 dejotāju grupu "Zelta Sietiņš" no Rīgas, Latvijā. Visus izdevumus sedz rīkotāji. Ir iespējams, ka šī grupa dos priekšnesumu arī latviešu sabiedrībai. Tiešie uzstāšanās laiki festivālā vēl nav zināmi.

18. septembrī, plkst. 18:00, Centrā notiks Centra 10 gadu atceres sarīkojums ar priekšnesumiem. Tani pašā laikā būs arī Alises un Ludviga Kalniņu **gleznu un skulptūru skate.**

L. Kalniņš

*****

JUBILEJAS

PRĀV. A. PEKŠS DEVIŅDESMIGADNIEKS

Prāvests Aleksandrs Pekšs dzimis 1903. g. 11. aprīlī, Bērzgales pagasta Palseniekos kā Marijas un Staņislava pirmais dēls no sešiem dēliem un trim meitām.

Bērnību pavadījis vecāku mājās, viduvējā Latgales lauku saimniecībā. Tur iesācis savas ganu gaitas 8 gadu vecumā. Vēlāk pierunā savu brāli Andrēju uzņemties šo pienākumu, lai pats varētu palīdzēt tēvam lauku darbos. Pēc Bērzgales pamatskolas turpina izglītošanos gan Ludzas, gan Rēzeknes vidusskolās, kur trūkst vēl pilnīgas organizācijas valdošu juku dēļ valstī, jo Brīvības karš vēl nav beidzies. Pēc Aglonas ģimnazijas nodibināšanās, pārceļas uz turieni, lai pabeigtu savu vidējo izglītību. 1923. gadā Aleksandu uzņem Rīgas Garīgajā Seminārā, kur iedzīvinājas garīgās pārdomās un lūgšanās. 1929. gadā saņem priesterības sakramentu ar archibiskapa Antonija Springoviča svētību.

Savā brīvajā laikā turpina palīdzēt vecākiem, šo palīdzības darbu nepārtraucot pat trimdas gados, sevišķi rūpējoties par vidējās māsas Jadvīgas ģimeni. Pirmo svēto misu jaunais priesteris notur Bērzgales baznīcā. Savus tiešos pienākumus draudžu apkalpošanā iesāk Varakļānu draudzē. Kādu laiku viņš ir iesaistīts Rēzeknes draudzē kā vikārs un skolu kapelāns. Vēlāk darbojas kā prāvests Berznes, Augustovas, Bikavas, Pildas un Skaistas draudzēs. Kā nopietnu dvēseļu ganu un uzticīgu baznīcas kalpu viņu visur uzņem ar prieku un izvada ar atzinību.

Darbojoties Skaistas pamatskolā kā ticības mācības pasniedzējs, viņš iepazīstas ar skolotāju Kr. Ozoliņu un viņa ģimeni, ar kuŗu viņam iznāk vēlāk sastapties Montrealā. Savos amata gados Latvijā prāvests bija liels medību sporta cienītājs. Medību laikā viņš agri cēlās, noskrēja lielus gabalus, dzidamies pēc medījuma, un allaž bija galīgi nokūsis un nobriedies, bet vienmēr atgriezās laikus, lai vēl noturētu savus dievkalpojumus.

Jau pirmā padomju (krievu) okupācija Latvijā padarīja viņa stāvokli nedrošu tieši viņa atklātās nostājas dēļ, un tad vēl tā medību bīse! Sarkanajai armijai tuvojoties otrreiz, viņš dodas bēgļu gaitās līdz ar citiem un ņem sev līdz māti (tēvs kritis kara darbībā savās mājās) un vecāko māsu. Vēlāk viņam izdodas, jau Vācijā, sameklēt arī jaunākās māsas un dabūt savā tuvumā. Dzīvojot Mildorfas nometnē, viņš darbojas kā vikārs Wofganga, Sv. Pēteru un Pāvila draudzēs.

1948. gada sākumā prāvests atstāj Vāciju, lai dotos uz Franciju un ņem līdz savas vidējās māsas ģimeni (māte ir jau mirusi). Savu līguma gadu viņš nokalpo Nancy mazajā seminārā. Vēlāk, Mortmozē, apkalpo dievvārdiem raktuvju strādniekus, poļus, viņu valodā un kļūst tiem liels garīgs atbalsts. Līdztekus viņš darbojās kā vikārs St. Serin draudzē Brivē (Brive - la - Garde).

1953. g., kad vecākā māsa ierodas Montrealā, viņa tur satiek paziņu no nometņu laikiem - Aleksandru Kasņikovski. Tā ir ļoti enerģiska un, atcerēdamās prāvestu no Vācijas laikiem, panāk audienci pie kardināla Ležē (Le-ger), kas izgādā prāvestam nepieciešamo darba nodro-

šinājumu un galvojumu, lai prāvests varētu ierasties Kanadā.

1954. g. maijā viņš ierodas Montrealā, joprom vezdams līdz vidējās māsas ģimeni. Sākumā viņš darbojas kā vikārs Marie Alacoque draudzē, bet kopš 1956. gada viņš darbojas Notre Dame baznīcā. Blakus dievkalpojumiem viņa speciālā nodarbošanās kļūst reģistrēt visus mirušos Montrealas katoļu draudzēs. Tā nonāk ciešā sadarbībā ar Cote des Neiges klapsētas administrāciju.

Visus Montrealā pavadītos gadus un vēl šodien viņš dzīvo St. Sulpicas klostera telpās pie Notre Dame baznīcas. Šai mitnē savas vecuma dienas pavadījuši daudz ievērojami katoļu garīdznieku. Viņu vidū kardināls Ležē un tagad biskaps Tremblais.

Latviešiem svarīgākais tomēr ir tas, ka prāvests jau no paša sākuma stājas sakarā ar tiem, sevišķi katoļticīgajiem un noorganizē speciāli viņiem domātu draudzi, kuŗas aprūpi viņš bija spiests izbeigt 1985. gadā slimības un vecuma dēļ, tas ir, pēc vairāk kā 30 gadu sekmīgas darbības. Jau 1978. g. prāvests piedzīvo smagu autokatastrofu, bet pēc pusgada ārstēšanās atsāk darbu un nostrādā vēl vairāk kā 6 gadus. 82 gadu vecumā viņš aiziet pilnīgā pensijā.

1979. gada 20. maijā viņam par godu tiek sarīkots viņa 50 gadu priesterības atceres dievkalpojums St. Ignacija Lajola baznīcā, kur piedalās vēl 7 citi prāvesti no visas pasaules (Dr. Broņislavs Kokins, Juris Pudans, Aleksandrs Goldikovskis, Boļeslavs Baginskis, Jānis B. Krasņiņš, Felikss Jucevičius un Staņislavs Mozga.

Prāv. A. Pekšs ar māsu Bernadeti Waldheimu savā jubilejā

Montrealas latviešu katoļu draudze prāv. Aleksandru Pekšu godināja savā Lieldienu dievkalpojumā, kas notika tieši viņa dzimšanas dienā - 11. aprīlī.

Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komiteja bija klājusi azaida galdu, kuŗā jubilāru sirsnīgi sveicināja draudzes priekšnieks A. Auza, Montrealas latviešu pensionāru apvienības priekšnieks Voldemārs Paegle un Montrealas Latviešu Biedrības priekšnieks Mārtiņš Štauers, paziņodams, ka prāvests uzņemts biedrībā kā **goda biedrs**, pasniedzot attiecīgu atzinības rakstu. Sirmāis prāvests izjustā pateicības runā atcerējās savus bērnības gadus un pateicās itin visiem apsveicējiem un laba vēlētājiem. Šī bija reti gaiša un izcila diena mūsu katoļticīgo saimē.

B. W.

Dr. PĒTERIS CASNO

1993. gada 30. aprīlī pēc ilgākas slimības acis uz mūžu slēdza Dr. Pēteris Casno.

Viņš piedzima 1922. gada 2. jūnijā, Aizkalnes (Jasmuižas) pagasta "Pļaviņās". Mācījies Niedemuižas pirmās pakāpes un Jasmuižas otrās pakāpes pamatskolās. Aglonas valsts ģimnaziju absolvēja 1943. gadā. Filozofijas kandidāta grādu filoloģijā ieguva Baltijas Universitātē, Pīnebergā, Vācijā. Luvenas katoļu universitātē 1957. gadā ieguva licenciātu psihopedagoģijā, bet 1969. gadā doktora grādu "Summa cum Laude, avec la pus grande distinction" par "Pētniecība un audzināšanas metodes". Studiju ceļojumi viņam bijuši uz Ciriches, Hamburgas, Minsteres un Parizes universitātēm.

Akadēmiskā darbība: zinātniskais asistents pie Prof., Buiyse Luvēnas universitātē; organizējis un pārvaldījis Eksperimentālās Pedagoģijas laboratoriju pie Montrealas universitātes (1960.-1966.); docents (1967.-1977.); studentu diplomu izvērtēšanas komisijas prezidents (1976); vecākais padomnieks un palīgs doktorantiem viņu darbu sagatavošanā (kopš 1977. g.), reizē zinātniskās literatūras savākšanas speciālists (On-Line), līdzstrādnieks Revue des Sciences de l'Education, recenzijas un bibliografiskas anotācijas.

Bijis vairākus gadus LKSA "Dzintars" ģenerālsēkretārs, viceprezidents un prezidents (1957.-1968.). Darbojies Association Internationale de la Psychologie appliquee, American Association of Higher Education, Association canadienne des sciences de l'Education; Association Internationale de la Recherche en Education de la langue française; Daugavas vanagos, ar pārtraukumiem Belģijā, Vācijā un Kanadā; bija DV Montrealas nodaļas valdes loceklis; Belģijas Latviešu Biedrības valdes loceklis un 2 reizes tās vēlēšanu komisijas priekšsēdis.

Daudz publicējis. Te varam minēt "Etude critique des travaux psychopedagogiques dirgees Zürich par Ernst Meuman" (1897-1906). Paedagogica Belgica, 1958; "Etudes psychopedagogiques et tests de cobnnaissances sous forme du "multiple choix"". Revue de psychologie et de Sciences de l'Education, 1972. Rakstijis latviešu katoļu izdevumos un MLB Ziņotājā. Brīvā tulkojumā "Akvinas Toma lūgšanas" publicējis Dzimtenes Balss 8./160. numurā, 1959. g. Nepublicēti palikuši vairāki desmit citu manuskriptu, no tiem daudzi sarakstīti pēdējā laikā.

Saņēmis daudz atzinību un goda rakstu. To vidū "Medal of Honour", Commemorating Distinguished Lifelong Achievements, American Bibliographical Association; un par sevišķiem nopelniem DV organizācijas darbā un mērķu sekmēšanā viņu godinājusi DV Kanadas un Montrealas nodaļas valdes.

Aizgāju pēdējā gaitā 5. maijā no Sv. Veronikas baznīcas, Dorvalā, izvadīja kupls pavadītāju pulks. Īpašus atvadu vārdus teica Alberts Caune:

"Daudz sapņu ir jāgulda smiltājā. Par to Pēteris savā dzīvē, droši vien, ir bieži domājis. Būdam ģimnazists Aglonā, viņš sapņoja dzīvot un strādāt Latvijai. Kaŗa viesulis viņam izjauca šos sapņus. Kad viņu ievainoja, likās, ka viņa sapņiem pienācis gals. Pēteris nepadevās! Lai gan ne pilnīgi, ievainojumi sadzija, un pēc kaŗa Pēteris uzsāka studijas Baltijas Universitātē Pinebergā. Likteņa roka vai sagādīšanās viņu noveda Belģijā, kur bija iebraucis ciemoties, bet ciemošanās laikā saslima. Viņu ievietoja slim-

nicā, kur es viņu bieži apmeklēju. Mūsu sarunās un debatēs izkristalizējās doma, ka viņam vajadzētu mēģināt palikt Belģijā un tur turpināt studijas. Ar bīskapas Sloskāna gādību tas izdevās, un viņš uzsāka studijas paidagoģijā Luvēnas universitātē.

Īsā laikā apguva franču valodas zināšanas. Pēteris satti atkal atdzīvojās. Tomēr viens sapnis vēl vienmēr nebija piepildīts. Latvija bija komūnisma jūgā un tur viņš nevarēja atgriezties. Tāpēc izceļoja uz Kanadu un sāka strādāt Montrealas universitātē. Ari šeit mēs bijām tuvi draugi, jo pāris gadus dzīvojām vienā dzīvoklī. Stāvēju arī klāt viņa dzīves draudzības noslēgšanā ar Helenu.

Pēdējo reizi tiekoties, abi priecājamies par kopējā sapņa piepildīšanos, par Latvijas neatkarības atgūšanu. Viņš vēl prātoja aizbraukt uz Latviju un pāris gadus dot lekcijas Latvijas Universitātē savā profesijā. Šis viņa sapnis nu jāgulda smiltājā."

Vēl no viņa atvadījās DV Montrealas nodaļas valdes priekšsēdis Jānis Norvels. Aizgāju guldiņa Dorvalas kapsētā.

Par viņu sēro dzīves biedre Helēna, DV saime visā pasaulē un Montrealas latviešu sabiedrība, kuŗā bija kluss, bet reizē ļoti darbīgs loceklis.

C.

Aizsaules ceļiniekiem pievienojies
mūsu līdzstrādnieks

Dr. PĒTERIS CASNO
Dzimis 1922. g. 2. jūnijā, Aizkalnē
Miris 1993. g. 30. aprīlī, Montrealā

Viņu sirsnībā piemin

MLB Ziņotāja redaktors un
redakcija

Dieva mierā devusies mūsu biedre

VILMA ŠTEINERTS
Dzimusi 1904. g. 31. decembrī, Rīgā
Mirusi 1993. g. 12. aprīlī, Lašīnā

Viņu piemin

Montrealas Latviešu Biedrība

PATEICĪBA

Sirsnīga pateicība visiem par piedalīšanos
lūgšanās un mana mīļā vīra

Dr. Pēteris Casno
izvadīšanā smilšu kalniņā.

Helena

PIEDALĀTIES LATVIJAS 5. SAEIMAS VĒLĒŠANĀS! IZMANTOJIET SAVAS VIENREIZĒJĀS BALSĒSĪBAS! Balsošanas aploksnis jānosūta ar tādu aprēķinu, lai tās Otavā saņemtu līdz 2. jūnijam.

TUVOJAS 14. JŪNIJA ZIEDOJUMU AKCIJA

Līdzīgi visiem iepriekšējiem gadiem, arī šogad DV Montrealas nodaļas valde izsūtīs **14. jūnija ziedojumu aicinājumus** uz mums jau zināmām adresēm. Patreizējā un grūtā pārejas laikā palīdzība un atbalsts mūsu tautai dzimtenē ir sevišķi nepieciešams. To pierāda daudzās pateicības vēstules, daudzie lūgumi un pieprasījumi pēc atbalsta.

Vislielākais atbalsts un palīdzība mūsu tautai Latvijā un pašai Latvijai tās augšupceļā uz gaišāku rītdienu un labāku nākotni, ko mēs katrs varētu dot, ir atgriezties dzimtenē, pārdodot savus īpašumus un iedzīvi un daļu no iegūtā kapitāla pārvest uz Latviju. Tas jau būtu pamats saimnieciskai atplaukšanai, jaunuzbūvei un latviešu pašu kapitāla ieguldīšana savā zemē.

Diemžēl, šis ierosinājums saskaras ar dažādiem uzskatiem, vērtējumiem, samērā maz atlikušo laiku mūsu mūžā un arī, bez šaubām, atteikšanos no ērtībām, kuŗās esam ieauguši un kuŗās nevēlamies zaudēt.

Atgriežoties pie 14. jūnija ziedojuma akcijas, vēlamies norādīt, ka ne visiem būs iespējams piesūtīt aicinājumus pēc artavām, tomēr Daugavas Vanagu Montrealas nodaļa lūdz arī tos, kas nebūs šo aicinājumu saņēmuši, savu iespēju robežās neatteikties, bet atvēlēt palīdzībai daudz un dažādo vajadzību apmierināšanai.

Ziedojumi adresējami nodaļas aprūpes daļas vadītājam **Arnoldam Zariņam, 475 Tait Street, Ville St. Laurent, Montreal, Quebec, H4M 2K6.** Informācijai - tālr. 744-2293.

Pateicībā par līdz šim sniegto atbalstu mūsu DV Montrealas nodaļai

DV Montrealas nodaļas valde

LŪDZAM PALĪDZĒT SAMAZINĀT GALVAS SĀPES LATVIJĀ!

Nē, mēs nerunājam par vēlēšanām un ar tām saistītām galvas sāpēm. Mēs runājam par istām galvas sāpēm. Varbūt, ka būtu vēlams mazs paskaidrojums. -

Ar mūsu valdes locekles Dagmāras Ziediņas gādīgo starpniecību Merck Frosst Canada ziedojuši pāri par 1,000,000 tabletes **Entrophen-Extra Strength, Acetylsalicylic Acid Delayed release tablets** (tehniski nepareizi, bet varbūt vieglāk saprotami, šīs zāles ir iepakulēts aspirīns). Mēs vēlamies šīs zāles nosūtīt uz Latvijas slimnīcām un Latvijas ārstiem, galvenokārt tiem, kas atrodas mūsu ev.-lut. māsu draudžu rajonos. Lai šīs zāles mēs varētu nosūtīt, mums vajaga vismaz \$ 2,000.-. Tādēļ mēs griežamies pie Jums, visiem Montrealas un apkārtnes latviešiem-

lūdzu, palīdziet samazināt galvas sāpes Latvijā!

un arī mūsu pašu, jo vajadzīgi līdzekļi šo vērtīgo zāļu nosūtīšanai! Kā Jūs variet palīdzēt? Ļoti vienkārši, ja Jūs ziedotu tikai \$ 10.-, mēs par to varētu nosūtīt vienu kubikpēdu zāļu.

Lūdzu stājaties sakaros ar Dagmāru Ziediņu, tel. 694-2817, Jāni Tēraudu, tel. 631-5937, vai mani, tel. 634-5649.

Andris Spura, Latviešu ev.-lut.

Trisvienības draudzes priekšnieks.

*****

Pārmaiņas Baltiešu Federācijas Montrealas nodaļā

Par nodaļas prezidenti ievēlēta Māra Valdmāne; goda prezidents būs līdzšinējais prezidents Pēteris Moldre, viceprezidenti - R. Leitham, igaunis, un D. Giorikas, lie-

tuvi, kasieris - Andris Spura, sekretārs A. Staskevičius, bet valdes loceklis - M. Sultson.

Ilggadīgais prezidents P. Moldre darbu vairs nespēj turpināt veselības dēļ. Viņš amatu pildījis daudzus gadus desmitus. Arvien stāvējis par ciešu sadarbību baltiešu starpā. Par to viņš pelnījis vislielāko pateicību.

BF Montrealas nodaļa riko 14. jūnija piemiņas sarikojumu. Šogad tas notiks svētdien, 13. jūnijā, plkst. 15:00, lietuvju Our Lady Gate of Dawn katoļu baznīcā, 1465 De Seve avenijā. Braucot ar pazemi, jāizkāpj pie Jalicour stacijas. Pēc dievkalpojuma delegācija aizvedīs un noliks sēru vainagu pie Nezināmā kaŗavīra pieminekļa Kanadas laukumā, pilsētas centrā.

M. D.

*****

SEPTĪTAIS PALĪDZĪBAS SŪTĪJUMS

DV Montrealas nodaļas izkārtojumā aprīļa mēneša pirmajā dienā tika paveikta, septītā pēc kārtas, palīdzības saiņu pieņemšana un tvertnes piekraušana. Otavieši šai akcijai piegādāja 110 privātos un 15 sabiedriskos, bet paši montrealieši 390 privātos un 49 sabiedriskos saiņus. Pēdējos nosūtīja vairākiem katoļu prāvestiem Latgalē, bērnu namiem pārējā Latvijā, daudz bērnu ģimenēm, kristīgās jaunatnes bērnu un jaunatnes svētdienas skolai Jūrmalā un veco ļaužu atbalstam, kā arī medicīnu Bulduru slimnīcai un vitamīnus un medicīnu pret iekaisumiem bērniem diviem bērnu namiem Jelgavas apkārtnē. Medicīnas sūtījumam Uldis un Ausma Valteri bija atvēlējuši \$ 250.-, kuŗiem nodaļas valde pievienoja vēl \$ 250.-. Man atmiņā U. Valtera piezīme, ko viņš teica, nododot savu lielo ziedojumu: "Mums tur divos bērnu namos ir ļoti tuvi pāris tuvinieku bērni, bet kā mēs varam sūtīt tikai savējiem un aizmirst pārējos, kas arī atrodas tādos pat bēdīgos apstākļos?!" Valteru ģimenes ierosinājumā un atbalstā iepirkti vitamīni un medicīna nosūtīta Īmantas bērnu namam un Rīgas republikas zidaiņu namam. Šim medikamentu sūtījumam pievienojām citus medicīnas paraugus, kuŗus ar pazīstama ārsta gādību arī bija ieguvuši Valteri.

Domāju, ka līdzīgas iespējas pastāv daudziem no mums. Vajaga tikai paaugstināties un pajautāt saviem ārstiem savās aptiekās un pie medikamentu ražotājiem. Kas meklē, tas atrod. Spēsīm palīdzēt daudz, ja apzināsimies, ka jātiek laukā no vienaldzības, kas savā veidā ir jauna slimība, ko ārstēt spējam tikai paši.

Šo kuŗa tvertni atkal piekrāvām līdz pēdējai pēdai. Ceram, ka to Latvijā saņems ātrāk, kā priekšpēdējo, kas bija ceļā un kavējās ostās gandrīz vai 2 mēnešus. Pēc kuŗniecības firmas datiem tvertnei Rīgā būtu jāpienāk aprīļa beigās (Pēc no Latvijas saņemtām ziņām, tā vēl nebija pienākusi maija sākumā. Red.).

Kā jau visas iepriekšējās reizes, arī šoreiz visu veica mūsu vienmēr darbīgā, čaklā un darbīgā pensionāru saime. Vietā būtu jautājums, kas gan tai dod spēku, gribu, prieku un uzņēmību katrus pāris mēnešus pulcēties mūsu centrā trīs dienas pēc kārtas, lai darītu darbu, kas atlidzības vietā viņiem rada vēl zaudējumus. Transportu turp un atpakaļ sedz viņi paši. Dažas labsirdīgas māmiņas atnes azaidu darbiniekiem. Pateiksimies šim darbīgām rokām un gaišajām sirdīm: Ainaī Paeglei, Ērikai Vitiņai, Mārai Valdmānei, Valijai Grundei, Ilgai Strautiņai, Vilmai Ulmanei, Alidai Grintālei, Hedijai Ozoliņai un Spidolai Zariņai; viriem - V. Hūnam, J. Mežinskim, J. Norvelam, J. Birzem, E. Bārdiņam, J. Verneram, A. Laizānam, R. Vitiņam, O. Rozentālam, A. Apinim, H. Ulmanim, J.

Greizim, A. Oboronam, V. Peglem, G. Strautiņam, V. Ozolam, J. Leitēnam, E. Balulim un I. Skrastīņam.. Ja nu kāda vārds izslidējis no prāta, lūdzu piedot.

Kā jau minēju, vanadzies izšķiroja un sasaiņoja ap 40 saiņus ar dažādām mantām, kā drēbēm, apaviem, grāmatām un bērnu rotaļlietām. Nosūtīja arī iepriekšējā reizē sasaiņotos saiņus, kuņģus telpu trūkuma dēļ nevarēja nosūtīt. Izdevumus par sabiedrisko saiņu piegādi (\$ 5.- par katru saini) sedza nodaļas valde. Mājās piegāde šoreiz maksāja \$ 9.- par saini, bet par katru kubikpēdu bija jāmaksā \$ 7.-. Jāpiezīmē, ka pieaugusi tvertnes ires cena - no agrāko US \$ 1,700.- uz US \$ 1,900.-.

Viss ritēja, kā to bijām iecerējuši. Vienīgais negadījums bija ar tvertnes ratu iestigšanu pie centra, kad vilcējs pirmajā dienā to nevarēja dabūt uz ceļa. Riteņi bija iegrimuši salijušā un mikstajā zemē. To izdevās izvilkst tikai nākošajā pirmdienā.

Nākamais saiņu sūtījums paredzēts jūnija sākumā. Saiņus pieņemsim:

8. jūnijā, no plkst. 14:00 - 17:00,

9. jūnijā, no plkst. 14:00 - 17:00 un

10. jūnijā, no plkst. 15:00 - 19:00.

Nosūtīšanas un mājās pievešanas cenas kā iepriekš. Saiņus lūdzam pieteikt pie (turpat dabūjama arī plašāka informācija):

J. Norvela, tel. 683-3342,

Ē. Vitiņš, tel. 482-2694 un

M. Valdmanes, tel. 484-0712

Skrastiņus Indulis

MONTREALAS LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBA

PIEDĀVĀ jums sekojošus pakalpojumus:

NOGULDĪJUMI:

Tekoša kontā zem \$ 2,000	3.00 % gadā
no \$ 2,000 - \$ 4,999	3.75 % gadā
virs \$ 5,000	4.50 % gadā

AIZDEVUMI:

Hipotekas uz 1 g., valējas	7.50 % gadā
Hipotekas uz 1 g., slēgtas	7.00 % gadā
Hipotekas uz 2 g. slēgtas	7.75 % gadā

PERSONĀLIE AIZDEVUMI:

ar noteiktu termiņu un atmaksas veidu 9.00 % gadā

AUTOMOBĪĻU IEGĀDEI: 8.00 % gadā

Ievēriņai: Kreditsabiedrības gada sapulce notiks 30. maijā, plkst. 15:30, Latviešu centrā.

Darba kārtība:

1. 1992. g. pilnsapulces protokola pieņemšana.
2. Valdes ziņojumi.
3. Bilances un finanču pārskats.
4. Aizdevumu komisijas pārskats.
5. Revīzijas komisijas ziņojumi.
6. Vēlēšanas.
7. Dažādi jautājumi un ierosinājumi.

Pēc sanāksmes paredzēta kafija, atspirdzinājumi un uzkožamie.

Birojs atvērts: katru otrdienu no plkst. 17-20, tālrunis - 514-634-4082

VALDE

DEJU UN DZIESMU ANSAMBLIS SAULES JOSTA

30. maijā - plkst. 18:00
GLOUCESTER High School - 2060 Ogilvie Rd.,
GLOUCESTER

Ieeja: - senioriem/studentiem \$ 12
- pieaugušiem \$ 15
- līdz 16. g. v. brīva

Tuvāka informācija dabūjama no Jāņa Galdiņa, tel. 613-236-5170
Nemiet arī līdz savus kanadiešu draugus!

Rīkotāji

EG&A

EDWIN I. GARNIS, Eng.

PRODUCT AND BUSINESS DEVELOPMENT CONSULTING

CREATIVE PROFESSIONAL MANAGEMENT SUPPORT AND SERVICES

Project, technical, and entrepreneurial skills with a Latvian foundation

TEL.: (514) 345-5991

MONTREAL

MONTREAL TRUST

COURTIER IMMOBILIER

7401, boul. Newman
LaSalle (Québec)
H8N 1X3
Bur. : (514) 366-4633
Rés. : (514) 488-7615
Fax : (514) 366-5975

Uldis Lusis, B.A.
Agent immobilier
Real Estate Agent

PAKALPOJUMI

nekustāmo īpašumu tirdzniecībā
Zvaniet ! - Tel. 514-488-7615

LATVIEŠU SKOLAS MONTREALĀ

1992./3. mācības gada noslēgums

15. maijā, plkst. 10:00, centrā,
3955 Provost ielā, Lašīnā

Skolēnu priekšnesumi.

Lūdzam ņemt līdz groziņus!

Apmeklēt aicina

Latviešu skola Montrealā

Šis MLB Ziņotāja numurs aizkavējies ilgāk kā parasts, jo pašā pēdējā brīdī salūza iespiedmašīnas daļa, uz kuņģu bija jāgaida. Lūdzam lasītājus šo nelaimi izprast. Red.

Eduards Laugalis

Irma Laugale

meklē

māsica, Kārļa Kandrovskā meita Ruta Kandrovskā

Ed Tise' 81-23

Liepājā LV-3411, Latvija,

tel. 37784

Un liepas zied un zied,
Un gadi iet un iet.

Uzņēmīga, strādīga, vientuļa latvietē (52; 167 - zivs)
vēlas iepazīties ar godīgu, nopietnu kungu. Ir idejas
biznesam.

Mana adrese: Inta Sargūne, Biķernieku ielā 63, dz.
40, Rīgā, LV-1059, Latvijas Republikā.

KĀ NOSLĒDZĀS PILSOŅU REĢISTRĀCIJA?

Latvijas Republikas pilsoņu reģistrāciju Montrealā noslēdzām š. g. 16. aprīlī. Pavisam kopā reģistrējām 230 personas.

Ar 17. aprīlī tālākā pilsoņu reģistrācija pārgājusi Latvijas ģenerālkonsula Kanadā Dr. G. Siliņa atbildībā. Montrealā reģistrāciju turpinās Voldemārs Paegle, tel. 453-2699, un Māra Valdmane, tel. 484-0712.

Interesentus lūdzam sazināties ar viņiem.

Latvijas ģenerālkonsulāts, 230 Clemow Ave., Ottawa, Ont., K1S 1B6, ziņo, ka **Latvijas apceļojumam vajadzīgs sekojošais:**

1. Derīga starptautiski atzīta ārzemju pase vai ceļošanas dokuments,
2. Latvijas Viza,
3. Pietiekami finansiāli (iztikai) līdzekļi,
4. Biļete, lai varētu izbraukt no Latvijas, un turpmākam ceļam vajadzīgā dokumentācija,
5. Potēšanas apliecība, ja ieceļojiet no infektēta rajona pasaulē.

Latvijas Vizu prasības:

Lūdzu nogādājat Latvijas pārstāvniecībai Otavā:

1. Jūsu ārzemju pasi (pase nedrīkst notecēt, kamēr uzturaties Latvijā),
2. Izpildītu un parakstītu Vizas pieteikšanas anketu,
3. Vizu samaksu - naudā, ar čekiem vai naudas pārvedumu (Money Order), adresētu Consulate General of Latvia;
Viza vienai iebraukšanai \$ 15 (uzturēšanās 1-90 dienas)
Vairārkārtēja iebraukšanas \$ 40 (derīga 3 mēnešus).
4. Pašadresētu aploksni ar ierakstītu pasta samaksu (Security Registered) - \$ 7, vai iepriekš apmaksātu kurjeru (courier).

Vizu izsniegs pēc 14 dienām, ja visas četras vīzas prasības ir izpildītas. Lūdzu sazināties ar ģenerālkonsulātu pa tālruni vai pa faksu, ja vīza ir vajadzīga steidzamāk. Šādā gadījumā piemaksa ir 25 dolāri.

Latvijas Ģenerālkonsulāta faksa līnija 613-238-7044 ir ieslēgta 24 stundas. Ģenerālkonsulāts ir atvērts darbdienās, no plkst. 9:00 līdz 12:00, un pieņem telefona sarunas, zvanot 613-238-6868.

Lai arī lūdzam šo informāciju uzglabāt, nolikt pa rokai, lai varat to izmantot pēc vajadzības. Neatliekat dokumentu kārtošanu uz pēdējo brīdi, tas varētu radīt negaidītus sarežģījumus Jūsu ceļojumam uz Latviju.

Redakcija

ZIEDOJUMI

1993. gada marta un aprīļa mēnešos esam saņēmuši sekojošus ziedojumus MLB ZIŅOTĀJA tehnisko izdevumu segšanai:

Mārtiņš Dzidriņš, Rockwood, Ontario, \$ 45.00, Nikolajs Gaņais \$ 50.00, L. Grina, Mississauga, Ontario, \$ 10.00, E. Kalnavārs \$ 15.00, V. Horka \$ 10.00, Egons Rupners, Otavā, Ontario, \$ 12.50, Pēteris Zaļums \$ 17.50, M. Pētersone \$ 7.50, E. Baltmanis, Norandā, \$ 22.50, Censis Dambergs, Otavā, Ontario, \$ 5.00, A. Sprūdzs, Čikāgā, Ilinojā, ASV, \$ 9.58, Vitolds Oļševskis, Liverpool, Ņujorkā, ASV, \$ 2.50, Silvija Riekstiņa, Lakehurst, Ņujorkā, ASV, \$ 5.79, O. Sņikeris \$ 15.00, Pēteris Vītols, Toronto, Ontario, \$ 7.50, Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienība \$ 25.00, Viesturs Hūns \$ 57.50.

Šajā ziņojumā no 17 lasītājiem kopā \$ 297.87. 1992./3. darbības gadā pavisam kopā no 158 lasītājiem \$ 2,402.78.

Spiestuves vajadzībām ziedojuši:

Leo Liepa, Sault Ste-Marie, Ontario, \$ 7.50, S. Miķelsons \$ 10.00, V. Šķidra, Otavā, Ontario, \$ 7.50, O. Sņikeris \$ 15.00.

Šajā ziņojumā no 4 lasītājiem kopā \$ 40.00. 1993./4. darbības gadā kopā no 61 lasītāja \$ 1,420.00.

1992./3. darbības gadā abās kategorijās kopā no 219 lasītājiem \$ 3,822.78.

MLB mērķu sekmēšanai ziedojuši: I. Krūmāja \$ 2.50 un Sigurds Miķelsons \$ 10.00; kopā no diviem atbalstītājiem \$ 12.50.

1992./3. darbības gadā no 15 atbalstītājiem pavisam kopā \$ 230.00.

Sakām sirsnīgu paldies itin visiem mūsu darba atbalstītājiem un aicinām citus talcinieku saimē!

PĒDĒJĀ MIRKĻA INFORMĀCIJAS SANĀKSME

par Latvijas 5. Saeimas vēlēšanām
trešdien, 26. maijā, plkst. 19:30,
Latviešu centrā

Rīkotāji centīsies atbildēt visus jautājumus,
sniegs informāciju un izrādīs video lentas,
kuņas cer saņemt no Toronto.
Ja Jums ir kādi jautājumi starplaikā, lūdzam
zvanīt Mārai Valdmanei, tel. 484-0712

BALTIEŠU FEDERĀCIJAS MONTREALAS NODAĻAS

AIZVESTO PIEMIŅAS DIEVKALPOJUMS

šogad notiks
svētdien, 13. jūnijā, plkst. 15:00,
Our Lady Gate of Dawn lietuviešu katoļu
baznīcā, 1465 DeSeve avenijā

Piedalīsies visu tautību garīdznieki un būs
mūzikāli priekšnesumi

Pedalīties aicina

Rīkotāji

LŪGUMS LASĪTĀJIEM

Lai arī lūdzam Jūs nokārtot MLB Ziņotāja abonementa maksu par 1993. gadu! Atgādinājumu izsūtīšana mums sagādā lielas grūtības un prasa līdzekļus. Tādēļ sagaidām, ka lasītāji paši apzināsies savu maksājumu laiku. Ja nu tomēr Jums vajadzīga palīdzība, lūdzam sazināties ar izdevuma administrātoru, kas labprāt Jūs iepazīstinās ar Jūsu maksājumu stāvokli.

Redakcija

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
 Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, telefons 489-3224
 telpu adreses Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, telefons 634-4082

15. maijā, plkst. 10:00, Latviešu centrā, Latviešu skolas Montrealā 1992./3. mācības gada noslēgums. Skatiet paziņojumu 29. lpp.!

16. maijā, plkst. 11:00, Dzintaros, Kurzemes cietokšņa piemiņas dievkalpojums DV Montr. nod. izkārtojumā.

20. maijā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latv. pensionāru apvienības sanāksme ar filmas izrādi.

29. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Pēdējā mirkļa informācijas sanāksme par Latvijas 5. Saeimas vēlēšanām. Skatiet paziņojumu 29. lpp.!

30. maijā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes Vasaras svētku dievkalpojums.

30. maijā, plkst. 15:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu kredītsabiedrības gada sapulce. Skatiet paziņojumu 30. lpp.!

2. jūnijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā sanāksme.

5. jūnijā, plkst. 9:00, Tērvetē, talka. Talcinieki aizināti ierasties kuplā skaitā.

6. jūnijā, plkst. 11:00, Tērvetē, ev.-lut. Trīsvienības draudzes Trīsvienības svētku dievkalpojums.

13. jūnijā, plkst. 15:00, Our Lady Gate of Dawn lietuviešu katoļu baznīcā, Baltiešu Federācijas Kanadā Montrealas nodaļas rīkotais Aizvesto piemiņas dievkalpojums. Skatiet paziņojumu 30. lpp.!

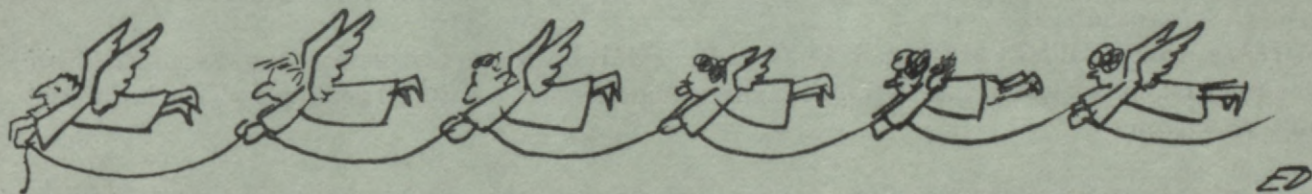
20. jūnijā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapelā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums. Jūlija un augusta mēnešos dievkalpojumi draudzē nenotiks.

24. jūnijā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības Jāņiem veltītā sanāksme.

27. jūnijā, plkst. 11:00, Mount Royal kapu latviešu nodalījumā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes kapu svētki. Ņemat līdz lietus sargus, jo kapu svētki notiks neatkarīgi no laika apstākļiem.

7. jūlijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā sanāksme.

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem.

Kanadas kristīgie demokrāti pulcējas

DAŽĀDI NOTIKUMI

* FOLKLORE CANADA INTERNATIONAL aicināts, laikā no 29. jūnija līdz 5. jūlijam Lašinas Folkloras Festivalā uzstāsies Rīgas tautas deju ansamblis "Zelta Sietiņš". No 6. - 13. jūlijam ansamblis uzstāsies Worldfest sarīkojumā Kornvolā, Ontario, apmēram, 100 km uz rietumiem no Montrealas. No Rīgas brauc 40 dejotāji, kam ceļu un apmešanās izdevumus segs rīkotāji. Pakārtojiet savu laiku, lai arī jūs varētu noskatīties mūsu dejotāju sniegumu internacionālā forumā!

* Harijs Zariņš atgriežas Montrealā, lai vadītu "athletics and recreation" departamentu Konkordijas Universitātē, paziņojusi universitātes vadība.

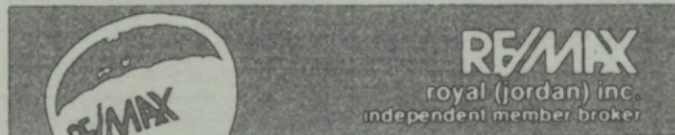
0,30Ls.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0312017072

SPECIALIZĒJOS VISĀ MONTREALAS RIETUMU SALA

renda e. lasdin

agent d'immeuble
real estate agent

101 amherst
beaconsfield, que. H9W 6Y7
res.: (514) 630-7105
fax: (514) 694-8176

694-6900

PĒRCIET VAI PĀRDODIET?

Tūlītējs BEZMAKSAS Jūsu īpašuma tirgus cenas novērtējums

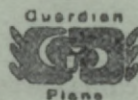
Lūdzu, zvaniet šodien!

RENDA LAZDIŅŠ - 630-7105

Šo **MLB Ziņotāju** nododam Kanadas pastā 12. aprīlī. Izdālit uz rokas šoreiz varam maz eksemplāru, jo dažādu tehnisku apstākļu dēļ maija mēneša numura iznākšana ievērojami aizkavējusies.

1993. V **MLBZ** 1.175e

COLLINS CLARKE MACGILLIVRAY WHITE

FLOWERS
by
Ferguson

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1570

*****
MLB Ziņotāja administratorei, A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Quē., Canada H9R 2X5, tel. 514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 27.50 un \$ 22.50; skatiet zemāk)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV - \$ 6.00, citos kontinentos - \$ 20.00)	\$ _____
Ziedoju technisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu iegādei	\$ _____
Vēlos saņemt sekojošus MLB Ziņotāja agrākos numurus _____ ā \$ 2.50 ziedojums.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju _____	\$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese , pasta kods, telefona numurs) Paraksts

*****
MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227 - 2433

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfē, Quē, Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832

ADMINISTRATORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Quē., Canada H9R 2X5, tālrunis 514-697-6624

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozola **DARBINIEKI:** Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Imants Freibergs, Anna Kreipāns, Inese Ortmāne, Voldemārs Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Anna Skujiņa, Ilga Štaubere, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 27.50 gadā; **MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem** \$ 22.50; **gaisa pasta** piemaksa uz ASV \$ 6.00, uz citiem kontinentiem - \$ 20.00 gadā; **atsevišķas burtnīcas** - pret \$ 2.50 ziedojumu.

Lappušu sleju maksas: mazākais paziņojums \$ 20.-, 1/4 lpp. - \$ 25.-, 1/3 lpp. - \$ 30.- pilna lpp. - \$ 60.-, paziņojumu sagatavošana - \$ 20.-; čeki rakstāmi uz **Montreal Latvian Society** vārda. MLB Ziņotājs, tāpat kā MLB, ir bezpeļņas pasākums.

MLB Ziņotājs iznāk ik mēneša sākumā. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējās ziņas nepauž ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese, telefona numurs un jāparakstas. Redakcija iesūtītos rakstus neuzglabā un nesūta atpakaļ.

=====

MONTREAL LATVIAN SOCIETY	MAY	1993	MAI	MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL				BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

=====

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society - 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Quē., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832.